

2026/962

30.4.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2026/962 НА КОМИСИЯТА

от 22 декември 2025 година

относно мярката SA.64153 (2022/C) (ex 2021/N), приведена в действие от Чешката република, за предоставяне на помощ за паралелно радиоразпръскване на наземна телевизия в DVB-T2/HEVC

(нотифицирано под номер C(2025) 8837)

(само текстът на английски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочените по-горе разпоредби ⁽¹⁾ и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОИЗВОДСТВОТО

- (1) Комисията получи две жалби: една от *Česká asociace satelitních operátorů z. s.* (наричана по-нататък „ČASO“) на 19 септември 2016 г. и една от *DIGI TV s.r.o.* (сера *Telly s.r.o.*, наричана по-нататък „Telly“) на 14 февруари 2018 г. ČASO е асоциация, представляваща две дружества — *Telly* и *Canal + Luxembourg* ⁽²⁾ — които предоставят телевизионни услуги по интернет и чрез сателит. Те изразиха недоволство от плана на чешките органи да подпомогнат финансово операторите на наземни телевизионни платформи при прехода от техническите стандарти DVB-T ⁽³⁾/MPEG-2 ⁽⁴⁾ към по-модерните стандарти DVB-T2 ⁽⁵⁾/HEVC ⁽⁶⁾. Комисията получи допълнителна информация през следващите години до май 2021 г.

⁽¹⁾ ОВ С 282, 22.7.2022 г., стр. 9.

⁽²⁾ ČASO е създадена на 27 юли 2016 г. с цел, наред с другото, да защитава и насърчава колективните и индивидуалните интереси на своите членове в Чехия. Членовете на ČASO са *Telly* и *Canal + Luxembourg Sàrl*, по-рано известни като M7 Group. Вж. точки 8 и 46 от Решение от 14 май 2025 г., *Telly* и *ČASO/Комисия*, обединени дела T-362/21 и T-363/21, EU:T:2025:493.

⁽³⁾ Цифровото телевизионно разпръскване — наземно (DVB-T) е стандарт от първо поколение за разпръскване на наземна цифрова телевизия, публикуван през 1997 г.

⁽⁴⁾ Moving Pictures Expert Group — 2 (MPEG-2) е стандарт за кодиране на цифрово видео и аудио, публикуван през 1996 г.

⁽⁵⁾ DVB-T2 е стандарт от второ поколение на DVB-T, публикуван през 2008 г. DVB-T2 предлага значителни предимства в сравнение с DVB-T, като по-висока скорост/капацитет на предаване и по-ефективно използване на спектъра.

⁽⁶⁾ Високоефективното видео кодиране (HEVC) е едно от най-новите поколения стандарти за цифрово кодиране на видео и аудио, публикуван през 2013 г. Счита се, че HEVC постига значително намаляване на битрейта при същото качество в сравнение с други стандарти за кодиране, като MPEG-4 AVC (50 % намаляване на битрейта) и MPEG-2 (70 % намаляване на битрейта).

- (2) На 2 декември 2016 г. чешките органи предварително нотифицираха няколко мерки, свързани с операторите на наземни телевизионни платформи, в контекста на освобождаването на честотната лента 700 MHz. Между 2017 и 2021 г. бяха осъществени няколко обмена на писмена информация, както и срещи между чешките органи и Комисията. Тези мерки включваха:
- 1) обезщетение на разходите за модернизиране и пренастройка на наземните цифрови телевизионни мрежи. Тази мярка беше разгледана в Решение на Комисията от 23 януари 2020 г. по дело SA.55742, в което Комисията одобри обезщетението за оборудване, свързано с радиочестотния спектър („Решението по дело SA.55742“) ⁽⁷⁾;
  - 2) обезщетение на разходите за едновременното функциониране на съществуващите мрежи DVB-T и преходните мрежи DVB-T2;
  - 3) удължаване на съществуващите разпределения на радиочестоти, притежавани от операторите на наземни цифрови телевизионни мрежи, до 2030 г. Тази мярка беше разгледана в Решение на Комисията от 15 март 2021 г. по дело SA.55805, в което се констатира, че удължаването на срока на разпределенията на радиочестотния спектър не представлява помощ („Решението по дело SA.55805“) ⁽⁸⁾.
- (3) На 16 юли 2021 г. чешките органи официално уведомиха за мярка, озаглавена „Обезщетение за едновременно излъчване във връзка с прехода към стандарта DVB-T2“ („мярката, за която е постъпило уведомление“, съображение 2, точка 2). Тази мярка има за цел да обезщети операторите на наземни цифрови платформи във връзка с: i) инвестиционните разходи за ново оборудване, необходимо за изграждането и експлоатацията на мрежи DVB-T2, съчетани със стандарта HEVC; и ii) оперативните разходи, свързани с експлоатацията на новите мрежи DVB-T2/HEVC успоредно с първоначалните мрежи DVB-T между 1 март 2017 г. и 18 март 2020 г., както и между 1 юли и 31 октомври 2020 г.
- (4) С писмо от 3 юни 2022 г. („решението за откриване на процедурата“) Комисията уведоми Чехия, че е решила да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“), по отношение на мярката, за която е постъпило уведомление, и прикани Чехия да представи мнението си. Решението за откриване на процедурата беше публикувано в Официален вестник на Европейския съюз на 22 юли 2022 г. ⁽⁹⁾ В същата публикация Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си.
- (5) Комисията получи мнението на Чехия на 1 юли 2022 г., на бенефициерите *Ceske Radiokomunikace* (CRA) на 22 август 2022 г. и на *Digital Broadcasting* (DB) на 9 август 2022 г., както и на жалбоподателя ⁽¹⁰⁾ Telly на 21 септември 2022 г. Комисията изпрати на Чехия получените от заинтересованите страни мнения. Чехия предостави своите мнения на 20 октомври 2022 г. и 3 ноември 2022 г.
- (6) Комисията поиска допълнителна информация от Чехия на 29 юли 2024 г. и допълнителни разяснения на 31 март 2025 г. Чехия предостави информация на 29 август 2024 г., 14 март 2025 г., 18 март 2025 г. и 24 април 2025 г. Чехия също изпрати писмо на 23 юни 2025 г.
- (7) С писмо от 10 януари 2022 г. Чехия се съгласи да се откаже от правата си, произтичащи от член 342 от ДФЕС във връзка с член 3 от Регламент № 1/1958 ⁽¹¹⁾ на ЕО, както и решението, прието в рамките на настоящата процедура, да бъде нотифицирано на английски език. На 4 юли 2025 г. Чехия потвърди, че освобождаването от езиковото изискване се отнася и за приемането на настоящото решение.

⁽⁷⁾ Вж. Решение C(2020) 253 final на Комисията от 23 януари 2020 г. по дело за държавна помощ SA.55742 (2019/N) — Чешка република, Помощ за подмяна на честотнозависимото оборудване за радиоразпръскване в контекста на преминаването от честотната лента 700 MHz (ОВ С 144 от 30.4.2020 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Вж. Решение C(2021) 1601 final на Комисията от 15 март 2021 г. по дело за държавна помощ SA.55805 (2020/FC) — Удължаване на лицензите за честоти на операторите на мрежи DTT — Чехия (ОВ С 177, 7.5.2021 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Решение C(2022) 3609 final на Комисията от 3 юни 2022 г. относно държавна помощ SA.64153 (2022/C) (ex 2021/N) — Чехия — Помощ за паралелно радиоразпръскване на наземна телевизия в DVB-T2/HEVC (ОВ С 282, 22.7.2022 г., стр. 9). Вж. бележка под линия 1.

⁽¹⁰⁾ Другият жалбоподател, ČASO, посочи в писмо по електронната поща от 21 юли 2022 г., че е предоставил своето мнение по време на предварителното разследване и че поддържа това мнение.

⁽¹¹⁾ Регламент № 1 за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ L 17, 6.10.1958 г., стр. 385).

2. ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА, ЗА КОЯТО Е ПОСТЪПИЛО УВЕДОМЛЕНИЕ

2.1. Обхват на мярката

- (8) Мярката, за която е постъпило уведомление, се отнася до финансово обезщетение, което ще бъде предоставено на три оператора на наземни цифрови платформи за излъчване за предаване на наземна цифрова телевизия („DTT“) чрез преходни мрежи с по-модерните технически стандарти DVB-T2 и HEVC. Мярката, за която е постъпило уведомление, ще обхване допустимите разходи, направени от тези три оператора на DTT за периодите от 1 март 2017 г. до 18 март 2020 г. и от 1 юли до 31 октомври 2020 г. Мярката, за която е постъпило уведомление, е част от стратегията за освобождаване на честотната лента 700 MHz от операторите на DTT в съответствие с Решение (ЕС) 2017/899 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹²⁾ (наричано по-нататък „Решението ЕРАС“), с което честотната лента 700 MHz се разпределя за безжични широколентови услуги и се изисква освобождаването на тази честотна лента от наземните системи, предоставящи радиоразпръсквателни услуги, до 30 юни 2020 г.
- (9) Преходните мрежи DTT, които използват по-модерни стандарти, функционираха успоредно със съществуващите мрежи DTT (едновременно излъчване), които използват по-стари стандарти, в периода от 1 март 2017 г. — 31 октомври 2020 г., с цел да се улесни преходът към по-новите технологии в контекста на освобождаването на честотната лента 700 MHz.
- (10) Чехия първоначално беше предвидила, че преходните мрежи ще функционират до 30 юни 2020 г. Поради пандемията от COVID-19 Чехия удължи действието им до 31 октомври 2020 г. Освен това Комисията одобри помощ за удължаване на задълженията за едновременно излъчване по време на пандемията от COVID-19 съгласно временната рамка за държавна помощ поради COVID-19 ⁽¹³⁾ с Решение на Комисията от 13 юли 2021 г. по дело SA.60062 („Решението по дело SA.60062“) ⁽¹⁴⁾, което обхваща обезщетението на разходите за удължаване на тези задължения за периода от 19 март 2020 г. до 30 юни 2020 г.

2.2. Контекст на мярката

- (11) Мярката се появява в контекста на задължението, произтичащо от Решението ЕРАС, за освобождаване на честотната лента 700 MHz (694—790 MHz) от наземни системи, предоставящи радиоразпръсквателни услуги, до 30 юни 2020 г., с цел да се позволи използването на тази лента за безжични широколентови електронни съобщителни услуги. Възможността за предоставяне на честотната лента 700 MHz за тези услуги беше предмет на продължителни дискусии на европейско и международно равнище. Чехия беше предприела мерки, за да се подготви за тези промени. Дискусиите на равнището на ЕС доведоха до приемането на Решението ЕРАС (съображение 8).

2.2.1. Съответна политика за телевизионния спектър в ЕС

- (12) Радиочестотният спектър е ограничен обществен ресурс, който е от съществено значение за някои сектори и услуги, включително телевизионното излъчване и безжичните широколентови услуги. Радиочестотният спектър е разделен на честотни ленти с традиционни наименования, определени от Международния съюз по далекосъобщения (МСД). Някои честотни ленти имат технически характеристики, които са най-подходящи за определени видове услуги. Използването на дадена честотна лента от конкретна услуга подлежи на координация на международно равнище, за да се предотвратят трансгранични смущения.

⁽¹²⁾ Решение (ЕС) 2017/899 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за използването на радиочестотната лента 470—790 MHz в Съюза (ОВ L 138, 25.5.2017 г., стр. 131).

⁽¹³⁾ Съобщение на Комисията — Временна рамка за мерките за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 (ОВ C 91I, 20.3.2020 г., стр. 1), изменено със съобщения на Комисията C(2020) 2215 (ОВ C 112I, 4.4.2020 г., стр. 1), C(2020) 3156 (ОВ C 164, 13.5.2020 г., стр. 3), C(2020) 4509 (ОВ C 218, 2.7.2020 г., стр. 3), C(2020) 7127 (ОВ C 340I, 13.10.2020 г., стр. 1) и C(2021) 564 (ОВ C 34, 1.2.2021 г., стр. 6).

⁽¹⁴⁾ Вж. Решение C(2021) 5332 final на Комисията от 13 юли 2021 г. по дело за държавна помощ SA.60062 (2021/N) — Чехия, COVID-19: Помощ за извънредните преки разходи, понесени от чешките оператори на наземни телевизионни мрежи (ОВ C 317, 06.08.2021 г., стр. 1).

- (13) Наземните телевизионни услуги първоначално можеха да използват цялата честотна лента между 470 и 862 MHz. Тези честоти имат технически характеристики, които са подходящи и за безжичните широколентови услуги. По тази причина наземните телевизионни услуги постепенно бяха задължени да освободят част от този спектър и да се съберат в по-тясна честотна лента. Първо, използването на цифрови технологии за телевизионно предаване позволи по-ефективно използване на спектъра. Това доведе до преминаването от аналогово към цифрово излъчване. През 2012 г. Европейският парламент и Съветът решиха, че честотната лента 800 MHz (790—862 MHz) ще бъде разпределена за безжични широколентови услуги, считано от януари 2013 г. ⁽¹⁵⁾ В резултат на това наземните телевизионни услуги преминаха към по-ниската честотна лента (т.е. лентата 470—790 MHz) по време на прехода от аналогово към цифрово излъчване.
- (14) През 2012 г. Световната конференция по радиосъобщения реши, че честотната лента 700 MHz (694—790 MHz) следва да бъде разпределена от 2015 г. както за радиоразпръсквателните, така и за безжичните широколентови услуги. В становището си от 19 февруари 2015 г. Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър препоръча да се приеме координиран подход в целия Съюз, за да се направи честотната лента 700 MHz достъпна за ефективно използване за безжични широколентови електронни съобщителни услуги до края на 2020 г. ⁽¹⁶⁾
- (15) Въз основа на предложение на Комисията ⁽¹⁷⁾, Решението ЕРАС, прието от съзаконодателите през май 2017 г., наложи задължение на държавите членки да разпределят честотната лента 700 MHz изключително за безжични широколентови услуги до 30 юни 2020 г. В Решението ЕРАС се признава, че честотната лента 700 MHz е ценен ресурс за осигуряване както на допълнителен капацитет, така и на универсално покритие за безжични широколентови услуги, по-специално в селските, планинските и островните райони, както и за използване в закрити помещения ⁽¹⁸⁾. В резултат на това честотната лента 700 MHz трябваше да бъде предоставена до 30 юни 2020 г. на наземни системи, способни да предоставят безжични широколентови електронни съобщителни услуги ⁽¹⁹⁾. Държавите членки трябваше да приемат национални пътни карти за улесняване на използването на честотната лента 700 MHz за наземни безжични широколентови електронни съобщителни услуги, като същевременно осигуряват непрекъснатост на услугите за телевизионно излъчване, които освобождават лентата ⁽²⁰⁾, като ги прехвърлят в по-ниска лента, под 700 MHz (лента 470—694 MHz). Въз основа на надлежно обосновани причини на държавите членки може да бъде разрешено да отложат освобождаването на честотната лента 700 MHz с период до две години ⁽²¹⁾.
- (16) По отношение на евентуалното обезщетяване на разходите, свързани с освобождаването на честотната лента 700 MHz, в Решението ЕРАС се посочва, че „държавите членки може, когато е целесъобразно и в съответствие с правото на Съюза, да гарантират, че за преките разходи, по-специално за крайните потребители, за миграция или преразпределяне на използването на спектъра се осигурява обезщетение по подходящ, бърз и прозрачен начин с цел *inter alia* улесняването на прехода към по-ефикасни технологии за използване на спектъра“ ⁽²²⁾. По-специално в Решението ЕРАС DVB-T2/HEVC са определени като такива ефективни технологии по отношение на радиочестотния спектър ⁽²³⁾. В Решението ЕРАС обаче се припомня, че обхватът и механизмът за такова евентуално обезщетяване следва да бъдат в съответствие с членове 107 и 108 от ДФЕС ⁽²⁴⁾.
- (17) С Решението ЕРАС също така се наложи задължение на държавите членки да гарантират наличността на наземни телевизионни услуги под 700 MHz най-малко до 2030 г. ⁽²⁵⁾

⁽¹⁵⁾ Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L81, 21. 3.2012 г., стр. 7).

⁽¹⁶⁾ Съображение 13 от Решението ЕРАС.

⁽¹⁷⁾ Предложение за Решение на Европейския парламент и на Съвета за използването на радиочестотната лента 470—790 MHz в Съюза (COM (2016) 43, 2.2.2016 г.).

⁽¹⁸⁾ Съображение 9 от Решението ЕРАС.

⁽¹⁹⁾ Член 1, параграф 1 от Решението ЕРАС.

⁽²⁰⁾ Съображение 20 и член 5 от Решението ЕРАС.

⁽²¹⁾ Член 1, алинея втора от Решението ЕРАС.

⁽²²⁾ Член 6 от Решението ЕРАС.

⁽²³⁾ Съображение 20 от Решението ЕРАС: „Когато държавите членки възнамеряват да запазят цифровата наземна телевизия, в националните пътни карти следва да се разгледа възможността за улесняване на технологичното модернизиране на апаратурата за радиоразпръскване с оглед по-ефикасно използване на радиочестотния спектър — например чрез усъвършенствани видеоформати (като HEVC) или технологии за предаване на сигнали (като DVB-T2).“

⁽²⁴⁾ Съображение 21 от Решението ЕРАС: „Обхватът и механизмът за евентуално обезщетяване за приключването на прехода в използването на радиочестотния спектър, по-конкретно за крайните потребители, следва да бъдат анализирани в съответствие с приложените национални разпоредби, както е предвидено в член 14 от Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и следва да бъдат в съответствие с членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз с цел да се улесни например преходът към по-ефикасни технологии за използване на радиочестотния спектър.“

⁽²⁵⁾ Член 4 от Решението ЕРАС.

2.2.2. Съответна политика за телевизионния спектър в Чехия

- (18) Чехия одобри стартирането на цифрово телевизионно излъчване през 2004 г. Преходът от аналогово към цифрово радиоразпръскване се осъществи между 2008 и 2012 г.
- (19) През 2013 г. Чехия изготви стратегия, наречена *Digitalni Cesko 2.0* ⁽²⁶⁾, в която се посочва, че използването на стандарта DVB-T2 е единственият възможен начин за развитие на наземното радиоразпръскване ⁽²⁷⁾, по-специално за излъчване на по-модерни формати, като телевизия с висока разделителна способност (HDTV). В нея се признава, че форматът HDTV се налага, за да се отговори на нуждите на зрителите, както и че ще бъде необходимо по-ефективно използване на радиочестотния спектър със стандарта DVB-T2. Също така се подчертава и технологичният напредък на други платформи, като сателитното излъчване ⁽²⁸⁾, както и значението на осигуряването на съвместими телевизори за крайните потребители.
- (20) В контекста на продължаващите дискусии относно бъдещото използване на лентата 700 MHz на 20 юли 2016 г. Чехия прие стратегия за освобождаване на лентата 700 MHz от наземните системи за радиоразпръскване и на 19 юли 2017 г. и 29 август 2018 г. — правните основания за осигуряване на този процес (съображение 26). Успоредно с това Чехия и съседните ѝ държави проведоха координационни преговори относно разпределението на честотните канали, за да се осигури освобождаването на лентата 700 MHz и преходът на тези системи към лентата под 700 MHz. Преразгледаните споразумения бяха подписани на 13 септември 2017 г. с Германия и Полша, на 30 ноември 2017 г. със Словакия, на 12 декември 2017 г. с Унгария и на 28 декември 2017 г. с Австрия.

2.2.3. Описание на пазара на телевизионни разпръсквателни услуги в Чехия

- (21) Пазарът на радиоразпръсквателни услуги в Чехия се обслужва от четири технологични платформи: цифрова наземна телевизия (DTT), кабелна телевизия, сателитна телевизия и телевизия през интернет протокол (IPTV). Платформата DTT излъчва безплатни телевизионни канали (FTA TV), включително обществените телевизионни канали. Кабелната телевизия, сателитната телевизия и телевизията през интернет протокол (IPTV) излъчват предимно платени телевизионни услуги.
- (22) Според чешките органи преходът от аналогово към цифрово излъчване на наземни телевизионни услуги е настъпил между 2008 и 2012 г. и е повлиял на пазарните дялове на различните технологии на този пазар. През този период наземната телевизия е загубила 13 % от пазарния си дял, сателитната телевизия е спечелила 9 %, кабелната телевизия е загубила 3 %, а IPTV е увеличила дела си с 2 % ⁽²⁹⁾.
- (23) В началото на 2019 г. 58 % от населението гледа телевизионно съдържание чрез платформата DTT (40 % от домакинствата използват единствено на платформата DTT). Около 25 % от домакинствата са използвали сателитна телевизия, 17 % — кабелна телевизия, а 8 % — IPTV. Чешките органи изчисляват, че към 2023 г. наземната телевизия е намалила дела си до 52,9 %, сателитната телевизия — до 19,7 %, докато кабелната и IPTV са увеличили дела си до 42,1 %.

⁽²⁶⁾ Digitalní Česko 2.0, Cesta k digitální ekonomice, на разположение тук: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Digitalni-Cesko-v--2-0_120320.pdf, стр. 21.

⁽²⁷⁾ Позоваването на посочената стратегия се съдържа в *Проучване на пазарния дефект на цифровото наземно радиоразпръскване с принудително освобождаване на честотната лента 700 MHz*, Arthur D. Little, като експерт в телекомуникационната индустрия, за Министерството на промишлеността и търговията на Чешката република, 2017 г. (проучването „ADL“), стр. 23 от преведената версия, представена от Чехия на 14.10.2021 г.

⁽²⁸⁾ В стратегията Digitalní Česko 2.0, Cesta k digitální ekonomice (бележка под линия 26), се посочва, че сателитната платформа вече използва DVB-S2 по подразбиране и вече позволява разпространението на HDTV в практически неограничен мащаб.

⁽²⁹⁾ Проучване на ADL, актуализирано на 2 август 2019 г., стр. 11 от английската версия на актуализираното проучване, предоставено от Чехия.

- (24) Четири субекта: *Česká televize* ⁽³⁰⁾, *Ceske Radiokomunikace a.s.* (наричана по-нататък „CRA“) ⁽³¹⁾, *Czech Digital Group* (наричана по-нататък „CDG“) и *Digital Broadcasting s.r.o.* („DB“), са притежавали права за използване на радиочестотния спектър за предаване на национални наземни цифрови телевизионни програми, първоначално в честотните ленти под 700 MHz и 700 MHz, а след освобождаването на честотната лента 700 MHz — само в честотната лента под 700 MHz. По-специално преди удължаването им до 2030 г. правата за използване на честотите е трябвало да изтекат на 11 май 2021 г. за CRA, на 4 март 2022 г. за DB, на 30 май 2023 г. за *Česká televize* и на 10 януари 2024 г. за CDG. Титулярите на права върху честотите са били обект на задължения за покритие, вариращи от 95,1 % до 99,9 % от населението ⁽³²⁾. Вследствие на мерките, въведени от чешките органи, тези права са били удължени през 2019 г. до 2030 г.
- (25) Преди модернизирването до DVB-T2 в Чехия съществуват четири мрежи за предаване на цифрова телевизия (известни още като мултиплекс), които използват DVB-T и се управляват от четирите горепосочени организации (*Česká televize*, CRA, CDG и DB). През преходния период между 2017 и 2020 г. се използват три преходни мрежи по стандарта DVB-T2, които радиоразпръскват паралелно с четирите първоначални мрежи. След прехода четири мрежи DVB-T2 продължават да функционират.
- 1) *Česká televize* е обществената телевизия, която е управлявала съществуващата мрежа 1, преходната мрежа 11 и понастоящем управлява крайната мрежа 21. Експлоатацията на мрежата на *Česká televize* е възложена на CRA.
  - 2) CRA е управлявала съществуващата мрежа 2, преходната мрежа 12 (която се е използвала за едновременно излъчване на съдържанието на съществуващите мрежи 2 и 3 и понастоящем управлява крайната мрежа 22.
  - 3) CDG (дъщерно дружество на групата CRA) е управлявала съществуващата мрежа 3 и понастоящем управлява крайната мрежа 23. CDG не е била задължена да разгърне и експлоатира преходна мрежа. Едновременното излъчване на мрежа 3 се е основавало на капацитета на преходната мрежа 21, експлоатирана от CRA.
  - 4) DB е управлявала съществуващата мрежа 4, преходната мрежа 13 и понастоящем управлява крайната мрежа 24.

2.3. Подробно описание на мярката

2.3.1. Правно основание

- (26) Правното основание на мярката се състои от следните актове:

- 1) Закон № 127/2005 за електронните съобщения и за изменение на някои свързани закони (наричан по-долу „ЕСА“);
- 2) Решение № 648/2016 на правителството от 20 юли 2016 г. относно стратегията за развитие на наземното цифрово телевизионно разпръскване (наричана по-долу „стратегията от 2016 г.“);
- 3) Закон № 252/2017 от 19 юли 2017 г. за изменение на Закон № 127/2005 за електронните съобщения и за изменение на някои свързани закони, с измененията, и Закон № 483/1991 Sb. относно чешката телевизия, с измененията (наричан по-долу „Акта за измененията в цифровата област“);
- 4) „План за технически преход“ от DVB-T към DVB-T2, приет с Постановление № 199/2018 Coll. на правителството от 29 август 2018 г. ⁽³³⁾

⁽³⁰⁾ *Česká televize* е чешката обществена телевизия.

⁽³¹⁾ CRA е била част от Маскуарие, глобална финансова група, от 2011 г. до май 2021 г., когато Маскуарие я продава на настоящия ѝ собственик, друг финансов инвеститор, Cordiant. През 2017 г. Маскуарие е глобална диверсифицирана финансова група с офиси в 27 държави, управляваща активи на стойност 182,9 милиарда австралийски долара, обхващаща дейности като управление на активи в световен мащаб (специализирана в инфраструктура, недвижими имоти, селско стопанство и енергетика), корпоративно и активно финансиране, банково дело, финансови услуги и капиталови пазари (източник: MGL 2017 full-year result - annual report — Резултати на MGL за цялата 2017 година — годишен отчет). През 2021 г. Cordiant Digital Infrastructure Limited е дружество, специализирано в цифрова инфраструктура, включително центрове за данни, телекомуникационни кули и оптични мрежи в Обединеното кралство, ЕИП и Северна Америка (източник: Cordiant Digital Infrastructure Limited Interim Report 2021 — Междинен отчет на Cordiant Digital Infrastructure Limited за 2021 г.).

⁽³²⁾ Задълженията са следните: 99,9 % от населението за *Česká televize* и CRA, 98,1 % за CDG и 95,1 % за DB.

⁽³³⁾ Чехия също така прие изменения в Плана за технически преход по време на пандемията от COVID-19. Правителствено постановление № 120/2020 от 19 март 2020 г.: сроковете за изключване на мрежите DVB-T, регламентирани с Постановление № 199/2018, бяха временно спрени. Правителствено постановление № 268/2020 Coll. от 25 май 2020 г.: замяна на „30 юни 2020 г.“ с „31 октомври 2020 г.“ като краен срок за освобождаване на честотната лента 700 MHz.

2.3.1.1. Стратегията от 2016 г.

- (27) Със стратегията от 2016 г. беше определена политиката по отношение на развитието на преноса на наземно телевизионно разпръскване в периода до 2030 г. Основата на стратегията от 2016 г. беше да се осигури преход към по-модерни технически стандарти (т.е. DVB-T2 и HEVC), като същевременно се гарантира освобождаването на 700 MHz. Стратегията остана в основата на бъдещите законодателни мерки и на уведомлението на мярката, за която е постъпило уведомление.
- (28) В стратегията от 2016 г. бяха взети предвид тогавашните преговори на ЕС за освобождаването на честотната лента 700 MHz, включително предложението на Комисията за Решението ЕРАС. В нея се предвижда освобождаването на честотния диапазон 700 MHz между 2020 и 2022 г. (което показва, че по това време Комисията е предпочитала 2020 г.). В стратегията от 2016 г. са взети предвид и заключенията на Световната конференция по радиосвързаност (WRC) от 2015 г., с които се потвърждава използването на честотната лента под 700 MHz за цифрова телевизия най-малко до 2030 г.
- (29) В стратегията са набелязани предизвикателствата, пред които ще се изправи платформата DTT, и по-специално риска от изчезване или значително намаляване в резултат на освобождаването на честотната лента 700 MHz, ако не бъдат предприети допълнителни мерки. DTT е била единствената платформа, която е предлагала безплатни телевизионни услуги (FTA TV) в Чехия, обхващаща повече от 60 % от домакинствата. Сред заинтересованите страни от платформата DTT (телевизионни оператори и оператори на мрежи DTT) беше постигнато ясно съгласие относно освобождаването на честотната лента 700 MHz чрез контролиран от държавата преход към DVB-T2/HEVC, което ще позволи по-ефективно използване на спектъра. Преходът към DVB-T2/HEVC трябваше да се осъществи преди освобождаването на радиочестотния спектър 700 MHz, по-специално за да се запази безплатната телевизия в Чехия, като в противен случай съществуваше риск от драстичен спад в достъпността на DTT за населението. Преходът трябваше да представлява задължително ускорен преход в сравнение с нормалния цикъл на подмяна на телевизорите за гражданите. Дългосрочната устойчивост на платформата DTT включваше непрекъснат процес на подобряване на качеството както на звука, така и на изображението. По това време съществуващите мрежи не разполагаха с капацитет за HD или Ultra HD излъчване. За да се отговори на необходимостта от по-голям капацитет и да се обезщети значителната загуба на радиочестотен спектър за цифрова телевизия, в стратегията се счита, че е необходимо бъдещите мрежи да използват DVB-T2/HEVC.
- (30) В стратегията са определени следните цели в процеса на освобождаване на честотната лента 700 MHz от DTT: i) запазване на статуквото на пазара на телевизионно излъчване в резултат на преминаването към цифрова телевизия, както и свеждане до минимум на отрицателното въздействие върху пазара, за да се избегне изчезването на платформата DTT; ii) гарантиране на развитието на платформата DTT, дългосрочното запазване на честотната лента под 700 MHz и ефективното използване на наличния радиочестотен спектър чрез технологии за предаване с ефективно използване на радиочестотния спектър (т.е. стандарт за предаване DVB-T2) и подобряване на качеството на изображението и звука; iii) социално приемлив процес на преминаване, при който се обмисля подмяна на приемното оборудване на домакинствата; iv) гарантиране на съществуването на шест национални мрежи DVB-T2 след освобождаването на честотната лента 700 MHz ⁽³⁴⁾, което изисква използването на големи едночестотни мрежи (наричани по-долу „SFN“) ⁽³⁵⁾.
- (31) В стратегията от 2016 г. се предвижда приемането на законодателни актове за установяване на процедурата за освобождаване на честотната лента 700 MHz от услугите за DTT и осигуряване на финансова подкрепа за освобождаването на честотната лента 700 MHz, включително подкрепа за прехода към стандарта за предаване DVB-T2 и за паралелно радиоразпръскване. Предвидено е изменение на ЕСА, което би позволило възстановяване на разходите, пряко свързани с приключването на прехода към DVB-T2.

⁽³⁴⁾ Чехия очакваше да е в състояние да внедри поне шест мрежи за DTT въз основа на Женевския план (план GE06). Регионалната конференция по радиосъобщения през 2006 г. (GE06) беше конференция на Международния съюз по далекосъобщения (МСД), която беше съсредоточена върху DTT, определянето на честотните планове и условията за използване в Европа, Близкия изток и Африка. Държавите започнаха да прилагат процеса GE06 от 17 юни 2006 г. Планът GE06 обикновено използва 6—8 честоти на слой в цяла Европа.

⁽³⁵⁾ Едночестотна мрежа (SFN) е излъчваща мрежа, при която няколко предавателя покриват зона, използваща един и същ честотен канал. Без тази техническа характеристика всеки предавател би трябвало да използва различен честотен канал от другите съседни предаватели, за да се избегнат смущения. По този начин използването на SFN дава възможност за покриване на по-голяма площ от няколко предавателя, използващи една честота, а не няколко честоти.

- (32) В стратегията от 2016 г. се предвижда създаването на преходни мрежи DVB-T2 и период на едновременно излъчване (т.е. паралелно радиоразпръскване) на съществуващите мрежи DVB-T и преходните мрежи. Наземният телевизионен сектор и правителствените органи приемат, че е необходимо да се започне контролиран процес на преминаване към DVB-T2 с три преходни мрежи. Четирите мрежи DVB-T (1, 2, 3 и 4), съществуващи по това време, е следвало да бъдат заменени с четири крайни мрежи DVB-T2 (21, 22, 23 и 24). Мрежи 21, 22 и 23 са били определени като национални мрежи, използващи същите съществуващи местоположения на предавателите като мрежи 1, 2 и 3. Предстояло е преобразуване на мрежа 24, за да се даде възможност за регионално радиоразпръскване въз основа на съвместимост с мрежа 4. Следвало е да се използват три преходни мрежи: А (за цялата страна), В (за цялата страна) и R ⁽³⁶⁾ (с регионално радиоразпръскване). За преходна мрежа А е следвало да се осигури максимална съвместимост с мрежа 1 и крайна мрежа 21; преходна мрежа В е била свързана с мрежи 2 и 3 и крайни мрежи 22 и 23. Предстояло е мрежа R да бъде регионализирана и свързана със съществуващата мрежа 4 и крайната мрежа 24. Преходните мрежи е следвало да бъдат проектирани по такъв начин, че да позволяват в максимална степен последващото им преобразуване в крайни мрежи. Мрежите DVB-T2 е следвало да имат подходящо покритие на сигнала ⁽³⁷⁾. В бъдеще е предстояло да бъдат въведени две допълнителни крайни мрежи 25 и 26.
- (33) Едновременно излъчване е било необходимо, за да се стимулира, наред с другото, закупуването на подходящи приемни съоръжения от домакинствата. Ако международната координация го позволява, внедряването е следвало да започне през 2016 г., а изключването на предавателите за DVB-T — в началото на 2021 г. В стратегията се предвижда периодът 2016—2021 г. за едновременното излъчване, като се приема период от най-малко 3 години едновременно излъчване в национален мащаб, за да се стимулират домакинствата да се оборудват със съвместими нови телевизионни приемници или телевизионни приставки (наричани по-долу „STB“) ⁽³⁸⁾. Подкрепата за домакинствата е трябвало да включва сертифициране на съвместимо оборудване.
- (34) В стратегията се признава необходимостта от обезщетяване на операторите на DTT за прехода в съответствие с правилата за държавна помощ, като се вземат предвид естественият инвестиционен цикъл на DTT ⁽³⁹⁾, съществуващите договорни споразумения с телевизионните и радиооператорите, определени с оглед на периода 2021—2024 г., и инвестиционните разходи в контролирания преход ⁽⁴⁰⁾.
- (35) В стратегията също така се подчертава необходимостта от обезщетяване на операторите на DTT за предсрочното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz преди изтичането на срока на съответното разпределение на радиочестотите. Съгласно стратегията от 2016 г. предсрочното освобождаване не би било възможно без ясно споразумение между държавата, операторите на DTT и телевизионните оператори, които са сключили валидни договори с операторите на DTT. Обезщетяването е следвало да бъде насочено към операторите, засегнати от освобождаването на честотната лента 700 MHz, които са имали разпределения на честоти, изтичащи след 2020 г., за да се избегне влошаване на позицията им, в противен случай от тези оператори е можело да се очаква да заведат спорове за защита на инвестициите срещу Чехия ⁽⁴¹⁾. Без принудителното преминаване естественият преход към DVB-T2 вероятно е щял да се осъществи за много по-дълъг период от време, около 2024—2025 г.
- (36) В стратегията от 2016 г. общият размер на обезщетението за операторите на DTT, свързано с прехода, е оценен на 441—627 милиона чешки крони (приблизително 17—25 милиона евро) ⁽⁴²⁾, от които 298—416 милиона чешки крони (приблизително 11,6—16,3 милиона евро) съответстват на едновременното разпръскване (т.е. експлоатация на преходните мрежи).

⁽³⁶⁾ В случай че международната координация го позволява, е следвало да бъде създадена преходна мрежа R.

⁽³⁷⁾ Най-малко 95 % от населението или поне настоящото покритие на мрежата DVB-T (99 % покритие за обществената телевизия).

⁽³⁸⁾ Времето, необходимо на потребителите да подменят оборудването си, се оценява на 4—5 години (половината от нормалния цикъл на подмяна на телевизора от 8—10 години). Наличието на оборудване за потребителите е следвало да бъде улеснено от паралелния процес в съседна Германия.

⁽³⁹⁾ В контекста на преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване предишните значителни инвестиции в наземната телевизионна платформа датират от 2012 г. Съществуващите мрежи DVB-T са изградени между 2008 г. и 2012 г., така че са били в началото на инвестиционния цикъл. Естественият инвестиционен цикъл за телевизионно и радиоразпръскване е бил предвиден около 2024—2025 г.

⁽⁴⁰⁾ Опитът от преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване е показал, че самото осъществяване на преминаването към DVB-T2 вероятно е щяло да намали пазарния дял на засегнатата платформа за DTT, като облагодетелства други платформи (сателитна телевизия, кабелна телевизия и IPTV).

⁽⁴¹⁾ Вж. съображение 1.3 от стратегията от 2016 г., уводна част.

⁽⁴²⁾ За да се представят цифрите в евро, в настоящото решение изчисленията ще бъдат въз основа на обменния курс, използван в решението за откриване на процедурата, т.е. 1 евро = 25,634 чешки крони, от 3 март 2022 г., както е публикуван от Европейската централна банка. Обменният курс след уведомяването (16 юли 2021 г.) остава в диапазона 23,271—25,866.

- (37) В стратегията от 2016 г. е предвидена и процедурата за обезщетяване по сметката за радиокомуникации. Заявленията за обезщетение е следвало да се подават от мрежовите оператори не по-късно от шест месеца от датата, на която са направени разходите, или в срок от три месеца от датата на влизане в сила на тогавашното бъдещо цифрово изменение. Чешката служба за телекомуникации (наричана по-долу „СТО“) е следвало да извършва проверка на заявленията.

2.3.1.2. ECA

- (38) ECA е основният регулаторен текст за електронните съобщения и политиката в областта на радиочестотния спектър в Чехия. Преди стратегията от 2016 г. ECA вече е позволявал на СТО да променя разрешенията за използване на радиочестоти, когато това е необходимо за изпълнение на ангажиментите, свързани с членството на Чехия в Съюза. Тези промени може да включват обезщетение за направените разходи от титулярите на разрешение.
- (39) По-специално, в раздел 19, подраздел 1, буква б) от ECA се предвижда, че СТО може да реши да промени (или дори да оттегли съгласно подраздел 4, буква в) разрешението за използване на радиочестоти, ако това е необходимо за изпълнение на ангажиментите, произтичащи от членството на Чешката република в Съюза, НАТО или международни организации⁽⁴³⁾. СТО е следвало да обезщети титуляря на разрешение за всички разходи, които е направил ефективно и целенасочено, чрез сметката за радиокомуникации съгласно раздел 27.
- (40) В раздел 27 от ECA е уредена сметката за радиокомуникации и обезщетение за промени в правата за използване на радиочестотния спектър:
- 1) В подраздел 1 се посочва, че сметката за радиокомуникации, администрирана от СТО, трябва да се използва за целите на обезщетяването на ефективно и целенасочено направени разходи на титулярите на разрешение за използване на радиочестоти или на Министерството на отбраната при използването на радиочестоти за военни цели в резултат на промени в използването на радиочестотния спектър по причини, включително посочените в раздел 19, подраздел 1, буква б).
  - 2) В подраздел 5 се описва процедурата за искане за обезщетение⁽⁴⁴⁾. Искането трябва да бъде подадено до СТО, придружено от подкрепяща документация. СТО оценява искането, като определя окончателния размер на обезщетението.

⁽⁴³⁾ Раздел 19 от ECA, преди Акта за измененията в цифровата област, гласи: „Раздел 19. Изменение, удължаване, оттегляне и прекратяване на разрешението за използване на радиочестоти. 1) Службата може да реши да промени разрешението за използване на радиочестоти: а) ако е необходимо за изпълнение на задълженията, произтичащи от международните договори, обвързващи Чешката република и които са публикувани в Сборника на законите или Сборника на международните договори; или б) ако е необходимо за изпълнение на задълженията, произтичащи от членството на Чешката република в Европейския съюз, НАТО или международни организации, [...] освен в случая, посочен в клауза д) по-горе, Службата информира заинтересованите лица за намерението си да направи такива промени и им предоставя срок от един месец, за да представят становището си. В случаите, посочени в клаузи а) —г), Службата може да намали този срок, но той не може да бъде по-кратък от 7 дни. Службата посочва причините за намаляването на този срок; 2) ако настъпи промяна, както е посочено в подраздел 1, букви а) —в), Службата обезщетява титуляря на разрешението или Министерството на отбраната за всички разходи, които са направили ефективно и утилишно, чрез сметката за радиокомуникации съгласно раздел 27 по-долу. [...] 4) Службата решава да отнеме разрешението за използване на радиочестоти, ако: [...] в) такова оттегляне е необходимо, за да се изпълнят ангажиментите, произтичащи от международен договор, обвързващ Чешката република, който е публикуван в Сборника на законите или Сборника на международните договори, или от членството на Чешката република в Европейския съюз, НАТО или международни организации, или когато сигурността на държавата изисква това“.

⁽⁴⁴⁾ Раздел 27, подраздел 5) от ECA: „5) Титулярят на разрешение за използване на радиочестоти или Министерството на отбраната, който иска обезщетение за ефективно и целенасочено изразходваните разходи поради причините, посочени в подраздел 1 по-горе, представя на Службата количествена оценка на тези разходи, документирана със счетоводни документи. Службата оценява представената количествена информация въз основа на счетоводната документация, техническите документи и други първични документи. След като направи оценката, Службата потвърждава предложения размер на ефективно и целенасочено направените разходи или определя друг размер на ефективно и целенасочено направените разходи.“

- 3) В подраздел 6 са описани категориите разходи, за които може да бъде поискано обезщетение, включително разходите за технически корекции, разходите за амортизация за излязло от употреба оборудване, разходите за оборудване за демонтиране и извеждане от експлоатация и разходите за осигуряване на електронните съобщителни услуги, предоставяни чрез съществуващите радиочестоти по различен начин, за времето, необходимо за осигуряване на необходимите технически мерки за извършване на промените в използването на радиочестотите ⁽⁴⁵⁾.

2.3.1.3. Акт за измененията в цифровата област

- (41) С Акта за измененията в цифровата област са въведени законодателни изменения в ЕСА, с които на правителството са дадени указания за изготвянето на Плана за технически преход за наземна цифрова телевизия от DVB-T до DVB-T2/HEVC с цел освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz, включително създаването на преходни мрежи, както и за определяне на обезщетението.
- (42) В член II, параграф 2 от Акта за измененията в цифровата област се посочва, че с Плана за технически преход ще се определят сроковете, условията и процедурите за предоставяне на DTT по стандарта DVB-T2, включително извеждането от експлоатация и изключването на DTT в стандарта DVB-T.
- (43) В член II, параграф 3 от Акта за измененията в цифровата област се посочва, че титулярите на разпределени радиочестоти за предаване на национално цифрово телевизионно радиоразпръскване по DVB-T ще създадат преходни мрежи, за които СТО ще издаде индивидуални разрешения за използване на радиочестоти ⁽⁴⁶⁾. В разпоредбата се посочва, че индивидуалните разрешения за преходни мрежи, които може да са били издадени преди Акта за измененията в цифровата област, също са обхванати от нея, но не по-рано от 20 юли 2016 г. (т.е. датата на приемане на стратегията от 2016 г.).
- (44) В член II, параграф 6 ⁽⁴⁷⁾ се посочва, че титулярите на разпределени радиочестоти за национални мрежи по стандарта DVB-T имат право на възстановяване на разходите, направени ефективно и ефикасно в процеса на преминаване към стандарта DVB-T2, за да се гарантира технически услугата за предаване на наземно телевизионно разпръскване чрез преходни мрежи. За целите на оценката на искането за възстановяване и плащане на възстановяването от сметката за радиовръзка се прилага раздел 27, параграфи 5 и 6 от ЕСА.

⁽⁴⁵⁾ Раздел 27, подраздел 6) от ЕСА: „6) Разходите, посочени в подраздел 1 по-горе, означават: а) разходите за технически корекции на оборудването в случай на промени в разпределените радиочестоти или промени в техническите му параметри; б) разходите за амортизация на оборудването, използвано за настоящия метод на използване на радиочестотите и изведено от експлоатация в резултат на промени в използването на радиочестотите; в) разходите за демонтиране и извеждане от експлоатация на оборудването за настоящия метод на използване на радиочестотите; г) разходите за инсталиране и въвеждане в експлоатация на оборудване, което да замени изведеното от експлоатация оборудване; и д) разходите за осигуряване на електронни съобщителни услуги, предоставяни чрез съществуващите радиочестоти по различен начин, за времето, необходимо за осигуряване на необходимите технически мерки за извършване на промените в използването на радиочестотите.“

⁽⁴⁶⁾ Член II, параграф 3 от Акта за измененията в цифровата област: „За осъществяване на прехода към стандарта DVB-T2 и осигуряване на временно едновременно предаване на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване по стандарта DVB-T и стандарта DVB-T2, титулярите на разпределени радиочестоти за предаване на национално цифрово телевизионно радиоразпръскване по стандарта DVB-T създават преходни мрежи.“ [...] Титуляр на разрешение за използване на радиочестоти за преходни мрежи ще използва станциите на съществуващите предаватели по стандарта DVB-T с такива технически параметри, които позволяват във възможно най-голяма степен същия обхват на покритие и възможно най-малко отрицателни последици за аудиторията при прехода към стандарта DVB-T2. Чешката служба за телекомуникации (наричана по-долу „Службата“) издава индивидуални разрешения за използване на радиочестоти за предаване на наземно цифрово телевизионно разпръскване, като използва преходни мрежи по искане на титуляр на радиочестотно разпределение за предаване на наземно цифрово телевизионно разпръскване в национален мащаб по стандарта DVB-T, така че наземното цифрово телевизионно разпръскване да може да се предава от съществуващите станции на предаватели на национални мрежи по стандарта DVB-T на титуляр на радиочестотно разпределение за предаване на наземно цифрово телевизионно разпръскване в национален мащаб по стандарта DVB-T. Индивидуалните разрешения за използване на радиочестоти за предаване на наземно цифрово телевизионно разпръскване чрез използване на преходни мрежи, предоставени от Службата преди влизането в сила на този закон, но не по-рано от 20 юли 2016 г., се считат за индивидуални разрешения съгласно настоящия закон.“

⁽⁴⁷⁾ Член II, параграф 6 от Акта за измененията в цифровата област: „Титулярят на разпределени радиочестоти за национални мрежи DVB-T има право на възстановяване на ефективно и ефикасно направените разходи в рамките на процеса на преход към стандарта DVB-T2 за техническото предоставяне на услуги за наземно телевизионно разпръскване чрез преходни мрежи, както и на разходите, свързани с промяната на разпределението съгласно точка 5. За целите на оценката на искането за плащане и извършването на плащането от сметката за радиоконюнкции се прилага раздел 27, параграфи 5 и 6 от Закон № 127/2005 Coll., както е изменен от датата на влизане в сила на настоящия закон.“

- (45) Разходите, посочени в раздел 27 от ECA, са изчислени въз основа на външно проучване от май 2017 г. (наричано по-долу „проучването ADL“) ⁽⁴⁸⁾, възложено от Чехия, въз основа на ценови листи и актуална информация относно изграждането на преходни и крайни мрежи по отношение на използваните радиочестоти. Чехия също така предостави актуализирана версия на проучването ADL от 2 август 2019 г. („актуализирано проучване ADL“) ⁽⁴⁹⁾. В актуализираното проучване ADL са анализирани няколко сценария, за да се определи подходящият отговор на пазарната неефективност, предизвикана от принудителното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz. Сценариите са: i) модернизиране до DVB-T2 с паралелно радиоразпръскване; ii) модернизиране до DVB-T2 без паралелно радиоразпръскване; и iii) запазване на DVB-T, макар и да се приема, че има намаляване на покритието ⁽⁵⁰⁾. Проучването предостави качествена и количествена оценка на общите разходи за различните сценарии за отделните заинтересовани страни (т.е. операторите на DTT, телевизионните оператори, домакинствата и държавата). В актуализираното проучване ADL се счита, че операторите на DTT са неблагоприятно засегнати от външното въздействие на принудителното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz, за разлика от прехода от аналог към цифрова технология, който засегна всички технологични платформи. Що се отнася до операторите на DTT, в проучването се прави разграничение между разходите, за които е имало правно основание за обезщетение ⁽⁵¹⁾, и други разходи (цена на капитала, инвестиран в преходните мрежи, и загуба на печалба от договорите с телевизионните и радиооператорите ⁽⁵²⁾), за които се счита, че биха могли да бъдат предмет на съдебен спор в евентуално арбитражно производство, произтичащо от предсрочно оттегляне на разпределението на честотите при липса на споразумение с държавата. Що се отнася до телевизионните и радиооператорите, в проучването се определят количествено разходите за техническо адаптиране и пропуснатите ползи от реклама. Що се отнася до домакинствата, в проучването се определят количествено разходите за подмяна на приемниците. Накрая, по отношение на държавата в проучването ADL се определят количествено разходите за информизиране на гражданите и за управление на прехода. Като цяло с проучването е установено, че сценарият за модернизиране до DVB-T2 с паралелно радиоразпръскване е за предпочитане пред сценарий без паралелно радиоразпръскване. Модернизирането до DVB-T2 с паралелно радиоразпръскване изисква по-високо обезщетение, което да бъде изплатено на операторите на DTT (съгласно ECA и съгласно Акта за измененията в цифровата област), макар и значително да се намалят сумите, за които операторите на DTT биха могли да претендират в контекста на евентуален арбитраж. Разходите за други заинтересовани страни (радио- и телевизионни оператори, домакинства и държавата) също са счетени за по-ниски при използването на паралелно радиоразпръскване.
- (46) В член II, параграф 8 се посочва, че разходите трябва да бъдат направени до датата на изключване на мрежите DVB-T. Разходите, направени преди влизането в сила на Акта за измененията в цифровата област, но не по-рано от 20 юли 2016 г. (т.е. датата на приемане на стратегията от 2016 г.), са допустими. Исканията за възстановяване на разходи, направени преди Акта за измененията в цифровата област, е следвало да бъдат подадени в срок от 6 месеца от влизането в сила на Акта за измененията в цифровата област.
- (47) В Акта за измененията в цифровата област също така се предвижда възможността за удължаване на срока на действие на съществуващите права за използване на радиочестоти за наземна телевизия до 31 декември 2030 г. ⁽⁵³⁾ Комисията установи, че това удължаване не представлява държавна помощ (Решение по дело SA.55805).

⁽⁴⁸⁾ Проучване на неефективността на пазара на цифрово наземно радиоразпръскване в резултат на принудителното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz, проучване, проведено за Министерството на промишлеността и търговията от Arthur D. Little s.r.o., 15 май 2017 г. (наричано по-долу „проучването ADL“).

⁽⁴⁹⁾ Вж. бележка под линия 29.

⁽⁵⁰⁾ В предварителната оценка на сценариите за преход чешките органи разгледаха възможността за сценарий за пазарно ориентирано приемане на DVB-T2, но сценарият за пазарно ориентирано приемане не беше включен в окончателното проучване, тъй като не би могъл да предложи подходящо решение в положението на Чехия.

⁽⁵¹⁾ В актуализираното проучване ADL от 2 август 2019 г. е представена оценка на количественото определяне на разходите, които биха изисквали обезщетяване на титулярите на разпределени радиочестоти в съответствие с различното правно основание (вж. раздел 4.5.1, таблица 4, „Разходи на титулярите на разпределени радиочестоти — уредени със закон“, от проучването). Според това проучване разходите се разделят между разходите, които се поемат съгласно раздел 27, точка 6, букви а)–г) от ECA като правно основание [технически адаптации на съществуващи инсталации, остатъчни капиталови разходи и демонтиране], и разходите, които имат за правно основание Акта за измененията в цифровата област [член 2, параграф 6 за преходните мрежи и член 2, параграф 7 за премахването на смущенията].

⁽⁵²⁾ В актуализираното проучване ADL се посочва, че операторите на DTT биха могли да поискат, в контекста на евентуален арбитраж и в сценария за модернизиране до DVB-T2 с паралелно радиоразпръскване, 138 милиона чешки крони (приблизително 5,4 милиона евро) за разходите за капитал, използван в преходните мрежи, и 1 044—1 309 милиона чешки крони (40,7—51 милиона евро) за загуба на печалба от договори с радио- и телевизионни оператори до 2030 г. (т.е. разумната дата според проучването, до която операторите биха могли да очакват да удължат разпределенията въз основа на раздел 20, точки 4 и 5 от ECA).

⁽⁵³⁾ СТО обявя удължаването на срока на правата за използване на радиочестотите за цифрово радиоразпръскване (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-0>) and of Česká televize (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-1>) на 30 септември 2019 г., и на Czech Digital Group (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-2>) и CRa (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-1>) на 21 ноември 2019 г.

- (48) Чехия посочи, че член I, параграф 2 от Акта за измененията в цифровата област представлява клауза за запазване на съществуващото положение по смисъла на член 108, параграф 3 от ДФЕС ⁽⁵⁴⁾.

2.3.1.4. План за технически преход

- (49) В Плана за технически преход са определени подробните технически условия за прехода. В раздел 3 са посочени четирите съществуващи мрежи (1, 2, 3 и 4), трите преходни мрежи (11, 12 и 13) и четирите крайни мрежи (21, 22, 23 и 24). В раздел 5 се посочва, че крайните мрежи 21, 22, 23 и 24 ще заменят съответно съществуващите мрежи 1, 2, 3 и 4. Преходна мрежа 11 е предназначена да осигурява едновременно излъчване към съществуваща мрежа 1; преходна мрежа 12 към съществуващи мрежи 2 и 3; преходна мрежа 13 към съществуваща мрежа 4.
- (50) Подробните условия за всеки предавател (например датите на изключване ⁽⁵⁵⁾, периодите на едновременно излъчване, радиочестотните канали, които трябва да се използват, и др.) са посочени в приложения 1—4, съответно за мрежи 1—4 ⁽⁵⁶⁾:

	Брой на предавателите с висока мощност	Брой на предавателите с ниска мощност	Брой използвани честоти на DVB-T (*)	Брой използвани честоти на DVB-T2 (**)	Паралелно радиоразпръскване (***)		
					Начало (мин./макс.)	Край (мин./макс.)	Продължителност в месеци (мин./ср./макс.)
Мрежа 1	27	92	10	3	18 март— 18 юни	19 ноември — 20 май	20 — 23 — 26
Мрежа 2	26	51	12	5	17 март ⁽¹⁾ 19 януари	20 януари 20 юни	13 — 31 — 39
Мрежа 3	24	3	11	5	17 март 19 януари	20 януари 20 юни	13 — 31 — 39
Мрежа 4	32	33	8	9	17 август 18 юни	20 януари 20 май	19 — 24 — 29

Източник: Анализ на Комисията въз основа на приложения 1—4 към Плана за технически преход.

(*) Брой използвани честоти на DVB-T (като се вземат предвид само предавателите с висока мощност).

(**) Брой честоти на DVB-T2, използвани по време на паралелно радиоразпръскване (като се вземат предвид само предавателите с висока мощност).

(***) Начална/крайна дата и продължителност на паралелното радиоразпръскване. Като се има предвид, че датите са различни за всяко местоположение на предавателя, се изчисляват минимални/средни/максимални стойности за всяка мрежа.

⁽¹⁾ Първите предаватели на мрежа 2 (управлявана от CRA) започнаха паралелно радиоразпръскване през март 2017 г., преди приемането на Акта за измененията в цифровата област (юли 2017 г.). От всички 26 предаватели с висока мощност от мрежа 2: 12 предаватели са започнали да работят преди Акта за измененията в цифровата област, а 14 са започнали след това.

- (51) Планът за технически преход е изменен по време на пандемията от COVID-19 (бележка под линия 33), като изключването е отложено до 31 октомври 2020 г.

⁽⁵⁴⁾ В съответствие с английската версия на Акта за измененията в цифровата област, предоставена от Чехия, в раздел 27 на ЕСА се добавя следното изменение: „Когато пред Комисията се води производство относно държавна помощ във връзка с определянето на размера или плащането на ефективно и ефикасно направени разходи, това се счита за преюдициално запитване“.

⁽⁵⁵⁾ При условие че мрежата DVB-T2 е постигнала поне покритие на съществуващата мрежа DVB-T, освен ако това не е възпрепятствано от естествени или обосновани технически пречки.

⁽⁵⁶⁾ В приложение 1 се определят условията за предавателите на съществуващата мрежа 1, преходната мрежа 11 и крайната мрежа 21. В приложение 2 се определят условията за предавателите на съществуващата мрежа 2, преходната мрежа 12 и крайната мрежа 22. В приложение 3 се определят условията за предавателите на съществуващата мрежа 3, преходната мрежа 12 и крайната мрежа 23. В приложение 4 се определят условията за предавателите на съществуващата мрежа 4, преходната мрежа 13 и крайната мрежа 24. Следва да се отбележи, че съществуващата, преходната и крайната мрежа се изграждат, като се използват едни и същи местоположения на предавателите.

- (52) Чехия обясни, че действителният процес на преход е започнал през март 2017 г., когато съответните оператори на DTT постепенно са създали преходните мрежи, работещи с временно налични честоти. Съществуващите мрежи DVB-T са били постепенно изключени от ноември 2019 г. Крайните мрежи са били частично изградени върху преходните мрежи. До голяма степен преходните мрежи са излъчвали същото съдържание като това, излъчвано в съществуващите мрежи, като някои телевизионни програми са били излъчвани в HD в преходните мрежи. Общият капацитет на всяка мрежа, обхваната от прехода, се е увеличил съществено: за първоначалните мрежи 1, 2 и 4 е бил 64,6 Mbit/s ⁽⁵⁷⁾, докато за трите преходни мрежи 11, 12 и 13 се е увеличил на 99,6 Mbit/s, а за трите крайни мрежи 21, 22 и 24 — до 103,6 Mbit/s.

2.3.2. Бенефициери

- (53) Бенефициерите са тримата оператори на DTT, от които се е изисквало да изградят и експлоатират преходни мрежи по време на периода на едновременно излъчване за преминаването към DVB-T2 в контекста на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. Тези оператори притежават права за използване на честоти за паралелно радиоразпръскване в радиочестотната лента 700 MHz, които продължават след 2020 г. Бенефициерите са: Česká televize (преходна мрежа 11), CRa (преходна мрежа 12) и DB (преходна мрежа 13).
- (54) Четвъртият оператор на DTT, притежаващ права за честоти в радиочестотната лента 470—790 MHz, CDG (съществуваща мрежа 3), не е бил длъжен да създаде преходна мрежа и следователно не е имал право да получи обезщетение. По време на прехода съдържанието на мрежа 3 е било излъчвано по преходна мрежа 12, управлявана от CRa. CDG принадлежи към групата от дружества CRa.

2.3.3. Форма на помощта, бюджет и продължителност

- (55) Помощта ще бъде под формата на преки безвъзмездни средства.
- (56) Мярката ще бъде финансирана по сметката за радиокомуникации, администрирана от СТО. СТО е националният регулаторен орган в областта на електронните съобщения. Сметката за радиокомуникации (вж. съображение 40) се финансира от такси, плащани от титулярите на права за използване на честоти. Размерът на таксите се определя с наредба на правителството. СТО, в качеството си на администратор на сметката за радиокомуникации, ще възстановява допустимите разходи на бенефициерите.
- (57) Мярката покрива разходите, направени в периода от 1 март 2017 г. до 18 март 2020 г. и от 1 юли 2020 г. до 31 октомври 2020 г. Разходите трябва да са направени до датата на изключване на мрежите DVB-T.
- (58) Бенефициерите трябва да подадат искането си за обезщетение в срок от 6 месеца от влизането в сила на Акта за измененията в цифровата област (съображение 46). В изпълнение на раздел 27 на ЕСА СТО отговаря за разглеждането на заявленията за помощ по мярката. СТО отговаря за оценката на точността на направените разходи.
- (59) Тримата бенефициери са подали своите заявления, а СТО е приключила своята проверка. Окончателният бюджет на помощта след проверката на СТО е 473 391 429 чешки крони (приблизително 18 милиона евро), което съответства на [0—500 000 000] чешки крони (*) (приблизително [0—20] милиона евро) за Česká televize, [0 — 250 000 000] чешки крони (приблизително [0—10] милиона евро) за CRa [0—250 000 000] чешки крони (приблизително [0—10] милиона евро) за DB.
- (60) Чехия се ангажира да изплати помощта едва след като бъде уведомена за решение на Комисията за одобряване на мярката, за която е постъпило уведомление.

⁽⁵⁷⁾ Използваният капацитет се равнява на 61,6 Mbit/s.

(*) Поверителна информация.

2.3.4. Допустими разходи

- (61) Мярката, за която е постъпило уведомление, има за цел да обезшети разходите, направени за експлоатацията на преходните мрежи по време на фазата на едновременно излъчване от 1 март 2017 г. до 18 март 2020 г. и от 1 юли 2020 г. до 31 октомври 2020 г. ⁽⁵⁸⁾ Мярката не покрива разходи, направени след края на преходния период (т.е. 31 октомври 2020 г.), с измененията.
- (62) Допустими разходи през съответния период са разходите, направени при експлоатацията на преходните мрежи по време на периода на едновременното излъчване за всеки предавател: i) капиталови разходи (CAPEX) чрез разходи за амортизация, свързани с новото оборудване за целите на изграждането и експлоатацията на преходните мрежи; и ii) преки пределни оперативни разходи (OPEX) на трите преходни мрежи ⁽⁵⁹⁾:
- 1) Що се отнася до допустимите капиталови разходи (CAPEX), допустими са разходите за следните позиции:
а) предаватели, преобразуватели, антенни електрозахранващи устройства и свързаните с тях монтажни и монтажни материали; б) мултиплексори, мрежи за разпространение на данни, свързани с тях монтаж и монтажни материали; в) главна част (включително разходи, свързани с HEVC); г) охлаждане и монтирането му; д) измервателно оборудване; е) GPS приемници, източници на непрекъсваемо електрозахранване ⁽⁶⁰⁾.
  - 2) Що се отнася до допустимите OPEX, допустими са следните разходни позиции: а) електрическа енергия; б) надници и заплати за поддръжка и/или ремонт на оборудването; и в) маршрути за пренос (в случай че са били наети), непрекъсваемо електрозахранване (ако е било наето), коригиране на електрическите връзки от собственика на сградата.
- (63) Капиталовите разходи съответстват на амортизацията на активите през съответния период. Чехия обясни, че амортизацията отразява икономическия експлоатационен срок на активите. Чехия посочи, че според счетоводните документи на операторите ⁽⁶¹⁾ експлоатационният срок, а оттам и продължителността на амортизацията, варира между 3 и 10 години в зависимост от конкретния актив ⁽⁶²⁾.
- (64) Чехия обясни, че инвестициите, обхванати от мярката, за която е постъпило уведомление, за целите на изграждането и експлоатацията на преходни мрежи, ще бъдат използвани повторно отчасти за крайните мрежи ⁽⁶³⁾.
- (65) Както е посочено в съображение 10, мярката, за която е постъпило уведомление, не обхваща нито разходите за адаптиране на оборудването, свързано с честотата (обхванати от Решение по дело SA.55742), нито разходите, направени между 19 март и 30 юни 2020 г., както и извънредните разходи, свързани с отлагането на крайната дата за изключване, направени между 1 юли и 31 октомври 2020 г. (обхванати от Решение по дело SA.60062).

⁽⁵⁸⁾ През целия период от 1 март 2017 г. до 18 март 2020 г. и от 1 юли 2020 г. до 31 октомври 2020 г. не е имало едновременно излъчване за всеки отделен предавател. Продължителността на едновременното излъчване за всеки предавател на ДТТ зависи от действителната продължителност на фазата на едновременното излъчване за всеки предавател, както е установено в Плана за технически преход.

⁽⁵⁹⁾ CRa има допустими CAPEX и OPEX, възлизащи съответно на [...] чешки крони ([50—100] %) и [...] чешки крони ([0—50] %) от общо [0—250 000 000] чешки крони. DB има допустими CAPEX и OPEX, възлизащи съответно на [...] чешки крони ([30—80] %) и [...] чешки крони ([20—70] %) от общо [0—250 000 000] чешки крони. Допустимите разходи, съответстващи на *Česká televize*, се основават на фактури, платени на дружеството, което възлага своята мрежа на външни изпълнители, поради което те не са разделени в CAPEX и OPEX.

⁽⁶⁰⁾ Непрекъсваемо електрозахранване (UPS) съответства на резервно електрозахранване, базирано на акумулаторни системи. Това е електрическа апаратура, която осигурява аварийно захранване, когато входният източник на захранване или електрическата мрежа се повреди.

⁽⁶¹⁾ Чехия посочи, че експлоатационният срок в счетоводните документи следва да отразява действителността съгласно чешкото законодателство (Закон № 563/1991 Coll. за счетоводството).

⁽⁶²⁾ Тези срокове са следните. Предаватели: [под 10] години. Преобразуватели: [под 10] години. Антенни електрозахранващи устройства: [под 10] години. Мултиплексори: [под 10] години в зависимост от елемента. Главна част: [под 10] години за кодиращи устройства и стелаж; [под 10] години за комутатори и сървъри. Охлаждащо оборудване: [5—15] години. Измервателно оборудване: [под 10] години. GPS приемници: [под 10] години. UPS: [5—15] години.

⁽⁶³⁾ Частта от оборудването ще бъде поета изцяло в крайните мрежи. Това се отнася главно за предавателите и измервателното оборудване. Част от оборудването ще се използва повторно в крайните мрежи само в ограничена степен, като например комбинаторите. То ще се използва за опростяване на логистиката и за организиране на реструктурирането на крайните мрежи. Част от оборудването ще остане инсталирано, дори ако по принцип не е необходимо, в случай че не е настъпил преходен период. То засяга предавателните антенни системи, охлаждането и електрическите връзки. Част от оборудването ще остане неизползвано, като например GPS приемниците. Това се обяснява с факта, че топологиите на SFN в конфигурациите на преходните и крайните мрежи са различни (те не се нуждаят от един и същ брой приемници).

- (66) Според Чехия помощта ще представлявала приблизително 47 % от общите инвестиционни и оперативни разходи за изграждането на трите преходни мрежи ⁽⁶⁴⁾. Чехия направи предварителна оценка, че общите инвестиционни разходи ще възлизат на 1 007 476 444 чешки крони (приблизително 39 милиона евро) ⁽⁶⁵⁾.

2.3.5. Кумулиране

- (67) Чехия потвърди, че помощта по мярката, за която е постъпило уведомление, не може да се кумулира с друга мярка за финансиране на същите допустими разходи.
- (68) Чехия потвърди, че бенефициерите на помощта няма да могат да кандидатстват за амортизация за фискални цели на активи, които подлежат на обезщетение по мярката.

2.3.6. Прозрачност

- (69) Чешките органи се ангажираха да публикуват текста на мярката, както и информацията, свързана с бенефициерите на всяка помощ, която надвишава 500 000 евро.

2.4. Жалби

- (70) През 2016 и 2018 г. Комисията регистрира две жалби от два субекта, ČASO и Telly, които предоставят услуги за излъчване чрез сателитни и интернет платформи или представляват такива доставчици (вж. съображение 1).
- (71) В първоначалната жалба на ČASO Комисията беше информирана за предполагаеми неправомерни и несъвместими мерки за помощ под формата на подкрепа за модернизиране на съществуващите платформи за излъчване на DVB-T до стандарта DVB-T2, включващи няколко мерки, произтичащи от стратегията от 2016 г. Те включват мярката, за която е постъпило уведомление, както и други аспекти, като например информационната кампания, услугите за управление на проекти и др. ČASO счита, че държавната подкрепа ще предостави конкурентно предимство на операторите на инфраструктура за DTT (CRA и DB) и потенциално непряко предимство на телевизионните оператори (телевизионните и радиооператорите), използващи платформата за DTT.
- (72) Telly също така изрази недоволство от няколко мерки за помощ, произтичащи по-специално от Акта за измененията в цифровата област. Жалбата включваше мярката, за която е постъпило уведомление.
- (73) Жалбоподателите считат, че мярката би предоставила дискриминационно и несправедливо конкурентно предимство на операторите на DTT, които биха получили държавна подкрепа за модернизирането на своите платформи/мрежи, докато жалбоподателите, в качеството си на конкуренти, е трябвало да плащат сами за технологичното модернизиране и свързаното с него едновременно излъчване/паралелно радиоразпръскване ⁽⁶⁶⁾ и следователно също са понесли загуба на клиентска база. Те посочват, че макар мярката да има за цел да подкрепи преходните мрежи, тя всъщност финансира разгръщането и експлоатацията на крайните мрежи DVB-T2. Те твърдят, че мярката рискува да засили дисбаланса на пазара (т.е. широкото навлизане на DTT) в противоречие с принципа на технологична неутралност.
- (74) Мненията на жалбоподателите, получени преди решението за откриване на процедурата, са обобщени в съображения 51—55 от решението за откриване на процедурата.
- (75) В настоящото решение се разглеждат само аспектите на жалбите, свързани с мярката, за която е постъпило уведомление.

⁽⁶⁴⁾ Следва да се припомни, че с мярката се търси обезщетение само за пропорционалната амортизация на инвестиционните разходи (съображение 65, докато оперативните разходи се покриват изцяло. Общите инвестиционни разходи за изграждане на преходните мрежи са по-високи.

⁽⁶⁵⁾ Разходи, включително режимни разходи и WACC, оставащата амортизация след края на фазата на едновременно излъчване и други съвместни разходи, но без разходите, за които е изплатено обезщетение съгласно други решения на Комисията.

⁽⁶⁶⁾ Дружеството DIGI s.r.o./Telly посочи, че през 2015 и 2016 г. е осъществило преход от формат на излъчване DVB-S/MPEG-2 към DVB-S2/MPEG-4. То обясни, че едни от значителните оперативни разходи са свързани с разходите за едновременно излъчване, направени в резултат на паралелното радиоразпръскване по стандартите DVB-S и DVB-S2 от октомври 2015 г. до септември 2016 г. Капиталовите разходи са покривали предимно закупуването на ново оборудване, съвместимо с изискванията на DVB-S2/MPEG-4 за помещението на клиентите. Член на ČASO обясни, че в периода 2012—2016 г. е модернизирал излъчването си от DVB-S/MPEG-2 към DVB-S2/MPEG-4. Той е направил разходи за преход, по-специално за сателитен капацитет за едновременно излъчване съдържание.

3. ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ОФИЦИАЛНАТА ПРОЦЕДУРА ПО РАЗСЛЕДВАНЕ

3.1. Наличие на държавна помощ

- (76) В решението за откриване на процедурата предварителното становище на Комисията е, че мярката представлява държавна помощ за операторите на DTT, тъй като е финансирана с публични ресурси (сметката за радиокомуникации) и може да бъде приписана на държавата (тъй като е предвидена в законодателни и административни мерки). Бенефициерите са предприятия, извършващи услуги за наземно радиоразпръскване, което представлява икономическа дейност.
- (77) Мярката предоставя икономическо предимство на някои оператори на DTT, тъй като има за цел да обезщети разходите, произтичащи от спазването на регулаторните задължения, а именно от Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход, които са присъщи на икономическата дейност на операторите на DTT. Освен това след приключването на прехода бенефициерите биха могли да използват модернизираните мрежи с по-голям капацитет и способност да поддържат подобрени телевизионни услуги. Телевизионните и радиооператорите не се ползват от непряко предимство, като се има предвид, че преходът към DVB-T2/HEVC е довел до високи разходи за тях (съображение 54 от решението за откриване на процедурата).
- (78) Комисията сче, че мярката, за която е постъпило уведомление, е изборителна, тъй като предоставя обезщетение, която позволява на операторите на DTT да изпълняват регулаторните задължения (модернизиране до DVB-T2/HEVC и едновременно излъчване), наложени им от законодателството. Освен това мярката е позволила на операторите на DTT да осигурят непрекъснатост на своите дейности. Оборудването в преходните мрежи е частично използвано повторно в крайните мрежи. За разлика от това, други оператори на предавателни мрежи за радиоразпръскване, като тези, които използват сателитни технологии, подлежат на сравними регулаторни ограничения и трябва да поемат свързаните с това разходи за техническо модернизиране и периоди на едновременно излъчване.
- (79) И накрая, мярката създава риск от нарушаване на конкуренцията и засяга търговията между държавите членки, тъй като укрепва позицията на определени оператори на DTT, които се конкурират с оператори, използващи други телевизионни платформи (сателитни, кабелни, IPTV) и развиват дейност на международно равнище.

3.2. Законосъобразност

- (80) Комисията изрази съмнения, че мярката е приложена в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС, като отбеляза, че правното основание може да не включва подходяща клауза за запазване на съществуващото положение. Бенефициерите вече са подали своите заявления, които са били разглеждани от публичните органи. В същото време Комисията отбеляза, че Чехия е потвърдила, че не е трябвало да бъде изплащана помощ преди уведомяването за решението на Комисията за одобряване на мярката.

3.3. Съвместимост

- (81) Комисията провери съвместимостта на мярката с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в), т.е. „помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“, за които Чехия е изпратила уведомление.
- (82) Комисията призна, че мярката улеснява развитието на икономическа дейност, т.е. предоставянето на услуги за наземно радиоразпръскване.
- (83) Комисията не установи елементи на мярката, които биха нарушили разпоредби или принципи на правото на Съюза.
- (84) Комисията обаче изрази съмнения, че мярката има стимулиращ ефект, тъй като съществуват търговски ползи за операторите на DTT, които биха могли да ги насърчат да инвестират по собствена инициатива (например модернизираните мрежи с увеличен капацитет и качество) в контекст, в който предвидимостта на инвестициите е увеличена в резултат на удължаването на предоставянето на радиочестотен спектър до 2030 г. и амбицията на Чехия да разгърне две допълнителни мрежи за DTT би могла да се разглежда като показател за положително развитие на пазара.

- (85) Комисията също така изрази съмнения, че мярката, за която е постъпило уведомление, би могла да има стимулиращ ефект, тъй като операторите на DTT са започнали работа по разгръщането на преходните мрежи и едновременното излъчване, считано от март 2017 г., преди приемането на Акта за измененията в цифровата област, Плана за технически преход и сключването на окончателните споразумения за международно координиране на честотите, договорени от Чехия със съседните ѝ държави. В този контекст стратегията от 2016 г. може да не е предоставила достатъчно насоки относно обезщетението.
- (86) Освен това Комисията изрази съмнения относно необходимостта от мярката както от гледна точка на наличието на неефективност на пазара, така и относно необходимостта от финансиране на допустимите разходи съгласно Решението ЕРАС.
- (87) Комисията също така изрази съмнения относно целесъобразността на мярката, по-специално дали информационните кампании и кампаниите за сертифициране не биха били достатъчни, за да стимулират домакинствата да сменят оборудването вместо паралелното радиоразпръскване, дали финансовите ваучери за домакинствата биха могли да бъдат по-подходящи или налагането на регулаторно задължение би могло да бъде достатъчно с оглед на възможността за забавяне на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz въз основа на дерогациите, предвидени в Решението ЕРАС.
- (88) Не на последно място, Комисията изрази съмнения относно пропорционалността на мярката, по-специално относно продължителността на паралелното радиоразпръскване, относно уместността на някои допустими разходи (например амортизацията на капиталовите разходи) и параметрите за изчисляване на размера на помощта, както и относно това дали ускореното прилагане на стандарта DVB-T2 няма да бъде компенсирано от търговските ползи с оглед на нуждите от финансиране на бенефициерите. Комисията също така искаше да изясни дали допустимите разходи са били компенсирани от други схеми за помощ.
- (89) Комисията призна положителните ефекти от мярката за развитието и непрекъснатостта на икономическите дейности в областта на DTT в контекста на освобождаването на честотната лента 700 MHz, както и важната роля на медиите, включително телевизионните услуги, за социалното сближаване, функционирането на демокрациите и икономиката като цяло. В същото време Комисията разгледа отрицателните ефекти, че мярката е надхвърлила запазването на статуквото, като е позволила на операторите на DTT да останат конкурентоспособни, като същевременно са намалили инвестиционните си разходи за модернизирано оборудване, което други оператори, като например сателитните оператори, трябва да предприемат с частни ресурси.

4. МНЕНИЯ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ЧЕХИЯ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ ПО ВРЕМЕ НА ОФИЦИАЛНОТО РАЗСЛЕДВАНЕ

4.1. Мнения, получени от Чехия

- (90) Чехия потвърди позицията си по различни елементи, представени преди това, и предостави допълнителни аргументи и разяснения. Чешките органи също така се съгласиха с мненията, представени от CRa и описани в раздел 4.3.

4.1.1. Общи бележки

- (91) Чехия потвърди отново, че DTT е единствената платформа FTA в Чехия, както показва състоянието на пазара на телевизионно излъчване след прехода към DVB-T2. Чехия потвърди, че е налице еквивалентност между пазара на услугите за DTT и услугите за FTA в Чехия. Тя поясни, че правната рамка позволява платено телевизионно излъчване на платформата за DTT. Експериментът с платформата за платена DTT (внедрена от Skylink/M7 Group) обаче не е бил успешен.
- (92) Чехия се позова на решението на Комисията по дело SA.55953 относно обезщетението за словашкия оператор на DTT за освобождаването на честотната лента 700 MHz (наричано по-долу „решението по дело SA.55953“) ⁽⁶⁷⁾. Тя посочи, че обявяването за несъвместимо с вътрешния пазар на обезщетяването на разходите, свързани с модернизацията и паралелното предаване, може да доведе до неравно третиране на държавите членки, които трябва да вземат предвид специфичните технически и регулаторни условия на своя пазар.

⁽⁶⁷⁾ Решение на Комисията по дело SA.55953 — Словакия — Обезщетение на Towercom за разходите, произтичащи от освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. C(2024) 2577 FINAL. (ОВ С 2573, 28.6.2024 г., стр. 1).

4.1.2. *Нарушение на правото на ЕС*

- (93) Чехия изрази категорично несъгласие с твърдението на жалбоподателя за нарушение на принципа на технологична неутралност. Чехия заяви, че самото Решение ЕРАС не е технологично неутрално, тъй като засяга само платформата за DTT. Всъщност при липсата на мярката, за която е постъпило уведомление, принципът на технологична неутралност би бил сериозно нарушен, тъй като само платформата за DTT е била засегната от освобождаването на честотната лента 700 MHz.
- (94) Тъй като нито една от алтернативните платформи не е била изправена пред неефективност на пазара, произтичаща от освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, следователно е нормално решенията им за модернизиране на технологиите винаги да са били определяни от пазарното търсене. Всъщност конкурентната платформа за IPTV може да се възползва от факта, че честотите от честотната лента 700 MHz стават достъпни за използване за IPTV от операторите на мобилни мрежи, които понастоящем разгръщат мобилни мрежи 5G.

4.1.3. *Стимулиращ ефект*

4.1.3.1. *Относно наличието на търговски стимул за операторите на DTT*

- (95) Чехия твърди, че състоянието на националния пазар за DTT е подобно на това в Словакия, както е описано в решението по дело SA.55953, в което Комисията е одобрила помощта за технологично модернизиране на мрежата във връзка с освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz ⁽⁶⁸⁾. Чехия счита, че този случай следва да се използва като прецедент, като се следват принципите на прозрачност и недискриминация.
- (96) В решението по дело SA.55953 Комисията призна, че решението за освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz до юни 2020 г. е регулаторна мярка, координирана на равнището на Съюза, и следователно не е в ръцете на пазара. По подобен начин в Чехия операторите на DTT не са имали търговски интерес да модернизират стандарта за DTT в рамките на срока, определен в Решението ЕРАС. Операторите на DTT не са могли да очакват да си възстановят разходите за преминаване към DVB-T2, тъй като телевизионните оператори не са били заинтересовани от това. При липсата на регулаторна промяна няма стимул да се направят необходимите инвестиции за освобождаване на 700 MHz и за преминаване към честотната лента под 700 MHz. Мрежите за радиоразпръскване на DTT не са получили допълнителни приходи в резултат на освобождаването на честотната лента 700 MHz, но са понесли допълнителни разходи.
- (97) Чехия припомни, че естественият инвестиционен цикъл за сектора на електронните съобщения като цяло се счита, че е в диапазона от 12 до 15 години, че съществуващите търговски договори между операторите на DTT и телевизионните и радиооператорите като цяло са определени за срока на валидност на съответните права за използване на радиочестотния спектър (т.е. до 2021—2024 г.) и че цикълът на обновяване на телевизионните приемници в домакинствата в Чехия ⁽⁶⁹⁾ показва естествен преход към технологията DVB-T2, считано от 2022—2024 г.
- (98) Освен това тя обясни, че преди Решението ЕРАС като цяло е било прието (както от публичните органи, така и от операторите), че преходът към новите технологии ще се осъществи в периода 2022—2024 г. заедно със стартирането на 1—2 допълнителни мрежи за излъчване DVB-T2. Всъщност Чехия приема стратегията от 2016 г. въз основа на текущите обсъждания във връзка с предстоящото освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz.
- (99) Чехия твърди, че фактът, че процедурата е приета с консенсус между правителството и засегнатите оператори на DTT, не премахва стимулиращия ефект на мярката. Напротив, стимулиращият ефект се доказва от началото на изграждането на преходните мрежи и началото на информационната кампания от засегнатите субекти преди одобряването на съответните законодателни стъпки.
- (100) Чешките органи изразиха несъгласие с аргумента, че експерименталните изпитвания на технологията DVB-T2 през 2012 г. показват липса на стимулиращ ефект на мярката. Операторите обикновено инвестират в проверката на нови технологии, но това не означава, че ще разгърнат цялата мрежа на тази основа, по-специално преди пълната амортизация на технологиите, които вече се използват.

⁽⁶⁸⁾ Вж. съображение 64 от решението по дело SA.55953.

⁽⁶⁹⁾ В Чехия това е в рамките на 8—12 години в периода след края на преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване (т.е. 2012 г.).

- (101) Данните за пазарните дялове по платформи показват, че след прехода (т.е. през 2023 г.) дялът на платформата за DTT леко е намалял до 52,9 % от близо 60 % преди прехода. Комбинираният пазарен дял на кабелната телевизия и IPTV се е увеличил значително до 42,1 %, докато пазарният дял на сателитната телевизия намалява от 2013 г. насам, достигайки 19,7 %.
- (102) От друга страна, пазарът на DTT в Чехия е относително стабилен. Договорите между операторите на мрежи за DTT и операторите на FTA се договарят въз основа на очакваните приходи, генерирани на пазара на телевизионна реклама, които са стабилни в Чехия. Чехия потвърди, че операторите на DTT получават огромната част (близо 100 %) от приходите си от услугите за предаване, предоставяни на операторите на FTA. Приходите на операторите на DTT са свързани с броя на каналите, както и с качеството и възможната регионализация (чиято възможност е била ограничена от създаването на големи SFN след прехода към стандарта DVB-T2).
- (103) Основният риск в периода на планирания преход от DVB-T към DVB-T2 е несигурността относно поддържането на същата зрителска аудитория. Използването на преходни мрежи няма да увеличи аудиторията на DTT, а само ще смекчи възможните смущения. Опасенията на телевизионните и радиооператорите относно загубата на аудитория, свързана с прехода, логично е следвало да бъдат отразени в преговорите с операторите на мрежи за DTT, като приходите на операторите на DTT след прехода са намалели. Освен това свободният капацитет в мрежите за DTT след модернизирания означава, че операторите на DTT е следвало да намалят цената за разпространение на сигнала, за да привлекат или задържат телевизионните и радиооператорите. Следователно е имало спад на цените и увеличаване на конкуренцията на пазара.
- (104) Чехия предостави данни за броя на телевизионните канали, излъчвани от търговските оператори на DTT, които показват, че както групата CRa (CRa и CDG), така и DB са увеличили броя на излъчваните телевизионни канали ⁽⁷⁰⁾. Чехия представи информация от CRa, в която се обяснява, че възнаграждението, плащано от операторите на FTA на операторите на DTT, в крайна сметка зависи от пазара на телевизионна реклама, поради което то се основава на телевизионната аудитория, а не на броя на предаваните телевизионни канали.
- (105) Следователно, въпреки увеличаването на броя на телевизионните канали, които се излъчват, развитието на пазара на DTT потвърждава, че търговските оператори на DTT не биха могли да извлекат търговска полза от прехода, както твърди Комисията в съображение 149 от решението за откриване на процедурата. Приходите на операторите на DTT всъщност са намалели след прехода. Операторите на DTT са били изправени пред значителни инвестиционни разходи и услугите за преходните мрежи не са били начислявани на телевизионните и радиооператорите. Операторите на DTT също са показали постепенен спад на EBITDA за периода от 2018 г. нататък.
- (106) Чехия предостави данни, които показват, че приходите, получени от търговските оператори на DTT (CRa, CDG и DB) от разпространението на телевизионни сигнали в платформата за DTT, са намалели от 2017 г. до 2020 г., като след това са останали относително стабилни до 2023 г. ⁽⁷¹⁾ Според Чехия това показва, че преходът всъщност не е довел до търговски ползи за операторите на DTT, а по-скоро до намаляване на приходите. Освен това данните за рентабилността на търговските оператори на DTT (групата CRa и DB) преди и след прехода показват, че рентабилността на групата CRa леко се е променяла от 2017 г. насам, и като цяло е останала над равнището от 2017 г. ⁽⁷²⁾ Що се отнася до DB, рентабилността е намаляла в сравнение с 2017 г., но е останала около [0—50] % през 2023 г. ⁽⁷³⁾

⁽⁷⁰⁾ CRa/CDG са се увеличили от 14 телевизионни канала през 2017 г. на 20 телевизионни канала през 2020 г. и 23 телевизионни канала през 2023 г. (излъчвани в мрежи 2 и 3). DB също така увеличава броя на телевизионните канали от 2017 г. (9 национални телевизионни канала, 7 регионални канала), 2020 г. (15 национални канала, 9 регионални канала) до 2023 г. (13 национални телевизионни канала, 13 регионални канала).

⁽⁷¹⁾ Приходите на CRa/CDG (по-специално приходите, получени от услуги за разпространение на телевизионни сигнали) леко са се увеличили от [0—1 500] милиона чешки крони през финансовата година, приключваща през март 2017 г., на [0—1 500] милиона чешки крони през финансовата година, приключваща през март 2020 г., на [0—1 500] милиона чешки крони през финансовата година, приключваща през март 2021 г., след което са намалели с около [0—50] % до [0—1 500] милиона чешки крони до март 2022 г., на [0—1 500] милиона чешки крони до март 2023 г. и на [0—1 500] чешки крони до март 2024 г. Приходите (оборотът) на DB варират в диапазона [0—500] милиона чешки крони през периода 2016—2023 г.

⁽⁷²⁾ Рентабилността на групата CRa е била [0—1 500]/[0—1 000] милиона чешки крони през 2017 г. (EBITDA/EBIT) и [0—1 500]/[0—1 000] милиона чешки крони през 2023 г. Въпреки това следва да се отбележи, че Чехия е предоставила рентабилността на CRa само на равнище група, което включва други дейности, в които групата участва.

⁽⁷³⁾ Рентабилността на DB е била [0—200]/[0—200] милиона чешки крони през 2017 г. (EBITDA/EBIT) и е намаляла до [0—100]/[0—100] милиона чешки крони през 2023 г. Маржът на печалбата (EBIT/оборот) е бил [0—50] % през 2017 г. и е намалял до [0—50] % през 2023 г.

- (107) Освен това DB поема разпределението на честотите през януари 2012 г. и първоначалната му мрежа DVB-T (мултиплекс 4) е завършена малко преди началото на прехода към DVB-T2 (първият му предавател на DVB-T2 започва да функционира през ноември 2017 г.). Поради тази причина инвестицията в технологията DVB-T не е била отписана от счетоводна или технологична гледна точка. DB приема преминаването към DVB-T2, за да запази позицията си на пазара и да сведе до минимум загубите.

4.1.3.2. Относно започването на строителните работи преди приемането на официалните актове за предоставяне на помощта

- (108) Чехия поясни, че операторите на DTT активно са планирали предварително освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. В периода 2013—2016 г. операторите на DTT са започнали сътрудничество с производителите на приемно оборудване (сертификационна лаборатория, определяне на процедурата и насърчаване на сертифицирането на телевизионни приемници). Освен това са участвали в семинар и дискусии с дружествата, които предоставят услуги по поддръжка на телевизионни антени. По този начин операторите на DTT са инвестирали в процеса преди март 2017 г., дори и тези разходи да не подлежат на обезщетение.

4.1.4. *Необходимост*

4.1.4.1. Относно необходимостта от финансиране на допустимите разходи съгласно Решението ЕРАС

- (109) Чехия счита, че допустимите разходи за обезщетението са преки разходи, тъй като те са пряко свързани с внедряването на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz и са признати като такива в подобни случаи на равнището на Съюза. Преходните мрежи, технологията DVB-T2 и стандартите за компресиране на HEVC са били необходими за плавен преход, оптимизиране на радиочестотния спектър и поддържане на достъпността на услугите за зрителите. Обезщетението за тези инвестиции е оправдано, тъй като се основава на обективната необходимост да се осигури непрекъснатост на телевизионното и радиоразпръскването и да се спазят европейските цели за хармонизация.

- (110) Чехия счита, че технологичното модернизиране е предпоставка за плавен преход при националните обстоятелства, дори ако схемите за подпомагане, разработени от други държави членки, може да не са включвали технологично модернизиране.

- (111) По отношение на необходимостта от технологично модернизиране:

- 1) Всички оператори на DTT са използвали разпределения на честоти в радиочестотната лента 700 MHz, засегната от Решението ЕРАС. Обикновеното разпространение не би било възможно без сериозно прекъсване на телевизионното излъчване в Чехия. В тази ситуация е било необходимо да се извърши сложно преразпределение на мрежите за DTT в оставащия спектър в лентата под 700 MHz.
- 2) При националните обстоятелства обаче не е било възможно да се освободи честотната лента 700 MHz, като се използва преразпределение без технологично модернизиране към по-ефективни технологии по отношение на радиочестотния спектър, поради причини, свързани с международната координация на честотите (за около 30 % от честотите), или преразпределението би довело до значителна загуба на достъп до телевизионен сигнал. Чехия проучва възможността за директно преразпределение (без модернизиране) при подготовката на стратегията от 2016 г., като стига до заключението, че не би било възможно да се запазят 4 мрежи с покритие от 98 % без прекъсвания ⁽⁷⁴⁾. Операторите на DTT не биха изпълнили задълженията си, включени в договорите с телевизионните и радиооператорите. Това би навредило на платформата за DTT в полза на алтернативни платформи. Освен това поддържането на мрежите DVB-T не би било съвместимо със съседните държави (по-специално Германия, Австрия, Полша).
- 3) Използването на големите SFN с DVB-T2 е било необходимо за ефективното преразпределяне на оставащия спектър. Такива големи SFN не са били възможни с технологията DVB-T ⁽⁷⁵⁾. Ако големи SFN се експлоатират със стандарта DVB-T след освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, биха възникнали смущения и загуба на покритие (вж. съображение 64 от решението за откриване на процедурата и таблицата в него).

⁽⁷⁴⁾ Около 40 % от гражданите биха загубили сигнала за поне 25 % от телевизионните програми.

⁽⁷⁵⁾ SFN, работещи със стандарта за излъчване DVB-T, по принцип могат да обслужват само малки райони, не по-големи от 67 километра. За разлика от тях, SFN, работещи със стандарта за предаване DVB-T2, могат да обслужват по-големи райони, които достигат 134 километра. Следователно, за да се обхване цялата страна без намеса,

- 4) Технологичното модернизиране до DVB-T2 е препоръчано в Решението ЕРАС.
- 5) Чехия подчерта няколко аспекта, които са резултат от проучването ADL, проведено от Arthur D. Little. Решението за освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz не е било неутрално от технологична гледна точка и е нарушило функционирането на пазара, i което е навредило на операторите на DTT и домакинствата. Мярката, за която е постъпило уведомление, осигурява финансирането на преждевременния преход към DVB-T2 и частично замества невъзстановимите разходи, инвестирани в технологията DVB-T, които са били направени в рамките на очаквания инвестиционен цикъл поне до края на валидните разпределения (2021—2024 г.), като по този начин се облекчават недостатъците, причинени на операторите на DTT.
- 6) Липсата на големи SFN в мрежа 4 се дължи на регионализацията на мрежата (която дава възможност за регионално телевизионно съдържание). Независимо от това, въпреки че не използва големи SFN, мрежа 4 все още получава технически ползи от модернизирането до DVB-T2, като например увеличен капацитет и подобро функциониране. Освен това липсата на модернизация на мрежа 4 би поставила тази мрежа в неизгодно положение, когато други мрежи са били модернизирани.
- 7) Модернизирането до компресиране чрез HEVC също е било необходимо, за да се гарантира достатъчен капацитет за излъчване на програми с необходимото качество, като същевременно се запази наличието на излъчвания на обществени услуги и търговско съдържание. Алтернативно решение, като например придържане към по-стари стандарти за компресиране (например AVC/H.264), би довело до необходимостта от ограничаване на броя на наличните програми или от намаляване на тяхното качество. Преходът към DVB-T2 е бил неизбежен по причини, свързани със ефективността на радиоспектъра, и този стандарт се прилага широко в европейските държави заедно с HEVC. HEVC е съвременен стандарт, който отговаря на настоящите изисквания за цифрово радиоразпръскване и неговото внедряване е в съответствие с дългосрочните технологични тенденции.

(112) По отношение на необходимостта от преходни мрежи:

- 1) Тези мрежи са били необходими, за да се избегнат смущения, да се стимулират домакинствата да заменят приемното си оборудване и да се запознаят с разпръскването по DVB-T2. Едновременното излъчване е ускорило подмяната на приемниците до средно 4 години ⁽⁷⁶⁾ (от нормален цикъл на подмяна от 6 години или повече). Процесът на сертифициране ⁽⁷⁷⁾ на приемниците (без никакво обезщетение) също е бил от съществено значение за успешния преход. Сертифицираните устройства са били продавани със стикер, който също е част от информационните кампании. Едновременното излъчване по формата HD, извършвано от *Česká televize*, също е стимулирало закупуването на съвместими приемници.
- 2) Един социално нечувствителен преход би имал отрицателно въздействие върху излъчването на DTT. Без мярката едновременното излъчване би се осъществило при по-ограничителни условия (за определени региони и за ограничен период от време).
- 3) След като радиочестотната лента 700 MHz бъде освободена, не би било възможно да се планира преход към DVB-T2, като се използват преходни мрежи за период на едновременно излъчване поради намаляването на наличност на радиочестотен спектър.

4.1.4.2. Относно наличието на неефективност на пазара

(113) Чехия посочи, че обезщетението е била необходимо по-специално, тъй като модернизирането вследствие на освобождаването на честотната лента 700 MHz е настъпило след предишното освобождаване на честотната лента 800 MHz (т.е. завършено през 2012 г.), което е включвало и разходи за операторите на DTT.

⁽⁷⁶⁾ Чехия предостави информация относно увеличаването на телевизионните продажби, по-специално от 2017 г. нататък. Според оценката делът на домакинствата, оборудвани с приемници DVB-T2/HEVC, се е увеличил от 13 % през 2016 г. на 28 % през 2017 г., на 49 % през 2018 г., на 77 % през 2019 г. и на 100 % през 2020 г. Следва да се има предвид, че преходните мрежи са били разгръщани постепенно: от само една мрежа с 60 % покритие през 2017 г. до 3 мрежи със съвкупно покритие от вече 238 % през 2018 г.

⁽⁷⁷⁾ Този процес процедура е извършен от CRA (сертификационна лаборатория) и търговците на дребно въз основа на издадената и актуализирана D-книга CZ (съвместима със сходната германска D-книга).

(114) Операторите на DTT не са били готови да инвестират през 2020 г. по своя собствена инициатива. В актуализираното проучване ADL относно неефективността на пазара за радиоразпръскване на DTT, произтичаща от освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, вече е направена оценка, че инвестиционният цикъл на операторите на DTT ще продължи до 2024 г., като са документирани отрицателните въздействия за зрителите и операторите на DTT, произтичащи от освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz през 2020 г., и мярката (контролиран преход) е представена като решение за стимулиране на операторите на DTT за необходимите инвестиции.

(115) Чехия е документирала силната съпротива на телевизионните и радиооператорите да финансират прехода ⁽⁷⁸⁾.

4.1.5. Целесъобразност

4.1.5.1. Относно това дали информационната кампания/кампанията за сертифициране е можела да бъде достатъчна

(116) Чехия настоява, че данните за увеличението на продажбите на съвместимо приемно оборудване са от значение, за да се докаже разумността на продължителността на паралелното радиоразпръскване. Чехия повтори, че увеличените продажби и широкото приемане на оборудването са съществен показател за целесъобразността на паралелното радиоразпръскване.

(117) Чехия поясни, че информационната кампания, свързана с началото на изключването на съществуващите мрежи DVB-T, е започнала едва през октомври 2019 г. Други части от информационната кампания обаче вече са били започнали след приемането на стратегията от 2016 г. в средата на 2016 г., като постепенно са били изградени с помощта на различни медии и по телевизията, например като обхващат информацията относно сертифицирането, процедурата и регионалната информация.

4.1.5.2. Относно възможността за използване на финансови ваучери за домакинствата

(118) Чехия посочи, че са предоставени достатъчно фактически доказателства, включително изчисления на разходите за финансови ваучери за домакинствата, които ясно показват, че мярката е била по-благоприятна за държавата и домакинствата, отколкото други варианти. В допълнение към разходите за самите финансови ваучери има и разходи за разпространение и определяне на необходимото законодателство, което би забавило процеса с 1—2 години.

(119) Що се отнася до технологичната неутралност на ваучерите, Чехия изрази съмнения, че следва да бъде приета технологично неутрална мярка, която има положително въздействие върху конкурентните платформи, за да се смекчат отрицателните последици от освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz от операторите на DTT. Това допълнително би засилило неефективността на пазара.

4.1.5.3. Относно възможността за забавяне на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz

(120) Чехия обясни, че възможността съгласно Решението ЕРАС за отлагане на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz с две години на практика е предоставена само на държави, граничещи с държави извън ЕС. Чехия отхвърля тази възможност, тъй като спазването и хармонизирането със съседните държави (особено тези с най-дългата съседна граница) е осъществимо и възможно в дадения срок.

4.1.6. Пропорционалност

4.1.6.1. Относно продължителността на едновременно излъчване

(121) Чехия припомни, че основната цел на достатъчно дългия период на едновременно излъчване е да се вземат предвид нуждите на домакинствата. Обезщетението съответства на действителните разходи, направени при експлоатацията на преходните мрежи, и не е била установено, за да се даде пазарно предимство на операторите на DTT, а като необходим отговор на регулаторните изисквания. Графикът на прехода е определен така, че да се сведе до минимум въздействието върху ползвателите, а обезщетението отразява реалните разходи на операторите на DTT, независимо от продължителността на правата за използване.

⁽⁷⁸⁾ Съвместно изявление на телевизионните обединения относно бъдещото използване на радиочестотната лента UHF в Чешката република (17 септември 2015 г.).

- (122) Чехия обясни, че достатъчно дълъг преходен период значително е намалил броя на домакинствата, които ще бъдат принудени да инвестират в нов приемник извън естествения цикъл на обновяване, като по този начин се намалява всяка допълнителна тежест за домакинствата, произтичаща от освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. Чехия основава едновременното излъчване предимно на реалните нужди на своите граждани от подмяна на приемното оборудване и на капацитета на пазара на дребно за доставка на оборудването. Необходимо е да се стимулира подмяната на приемниците преди естествения цикъл на подмяна.
- (123) Необходимо беше също така да се вземат предвид аспекти като метеорологичните условия (например замаяната на предаващите антенни системи не е практична през зимата) и капацитета на дружествата по поддръжката (значително намаленото едновременно излъчване не би дало време за обслужване на антенното оборудване в домакинствата) ⁽⁷⁹⁾. Освен това осигуряването на практическата проверка, изграждането и експлоатацията на големи SFN също е взето предвид за продължителността на периода на едновременното излъчване ⁽⁸⁰⁾.
- (124) По-кратък период би могъл да доведе до технически и икономически проблеми, особено в регионите с по-бавно обновяване на приемното оборудване. Предимствата (качество, наличност, допълнително увеличаване на броя на наличните канали и т.н.) на новата технология (DVB-T2/HEVC) е трябвало да бъдат ясно демонстрирани на домакинствата за по-дълъг период от време.
- (125) Чехия посочи, че използването на преходни мрежи е дало възможност за плавен преход към мрежи DVB-T2 за всички телевизионни станции, което не е могло да бъде постигнато чрез пряко преминаване, т.е. за кратък период от 3—4 месеца, както се предполага от жалбоподателите. Общата продължителност на периода на едновременното излъчване не е точно описана на 3 ½ години, тъй като това е общата продължителност на прехода, а не ефективният период на едновременното излъчване за всеки предавател. Например средната продължителност на едновременното излъчване за мрежа 1 е била 19 месеца ⁽⁸¹⁾.
- (126) Позоваването на периода от 6 месеца по време на аналоговото преминаване към цифрово радиоразпръскване, който СТО е счела за ненужен и дълъг ⁽⁸²⁾, е специфично за тази ситуация. Преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване (2008—2012 г. в Чехия) беше прието от пазара като важна иновативна стъпка, която носи значителна добавена стойност, за разлика от задължителното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz.
- (127) Чехия припомни, че едновременното излъчване е било ограничено до необходимото време за постигане на социално приемлив преход и че операторите на DTT не са реализирали никакви приходи от преходните мрежи.
- (128) Чехия е убедена, че въпросът за продължителността на едновременното излъчване в двата стандарта попада изцяло в рамките на националната компетентност и е изключително решение на националните органи. Този подход отразява не само техническите и икономическите аспекти на прехода към новия стандарт за телевизионно и радиоразпръскване, но и социалното измерение на процеса. Чехия счита, че отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията са ограничени и че положителните ефекти очевидно ги надвишават.

4.1.6.2. Относно целесъобразността на някои допустими разходи

- (129) Обезщетението отразява действителните разходи, направени за гарантиране на безпроблемното освобождаване на честотната лента 700 MHz, и не може да се счита за прекомерно. Мярката е разработена така, че да се сведат до минимум нарушенията на пазара и да се осигури непрекъснатост на наземното телевизионно излъчване. Операторите на DTT не са основните бенефициери на инвестицията, а по-скоро са понесли основните разходи, свързани с прехода, и следователно обезщетението е обосновано.

⁽⁷⁹⁾ От предоставената информация изглежда, че е било необходимо да се променят някои антени за по-добро приемане (т.е. на покривите на семейни къщи и общи телевизионни антени за жилищни сгради).

⁽⁸⁰⁾ Не е било необходимо да се проверява и прецизира функционирането на преходните мрежи, за да бъдат те експлоатирани в съответствие със законодателството. Това е включвало, наред с другото, проверка на процедурите за отстраняване на проблеми като SFN ехо/преодоход в някои специфични области или проблеми със смущения (DVB-T2 спрямо 4G LTE). Изграждането и експлоатацията на мрежи в рамките на новия стандарт е било сложно от техническа гледна точка, включвало е решаване на редица проблеми и премахване на голям брой трудности с пряко въздействие върху крайния потребител. Например в периода от септември 2019 г. до декември 2020 г. един от операторите на мрежи за DTT е регистрирал 8 773 жалби относно приемането на сигнали в стандарта DVB-T2.

⁽⁸¹⁾ Това е планираната продължителност в Плана за технически преход, който впоследствие е изменен от необходимостта от мерки във връзка с COVID, които не подлежат на обезщетение по мярката, за която е постъпило уведомление.

⁽⁸²⁾ На разположение на следния адрес: https://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_vysilani/prubezna_zprava_tpp_06-2010.pdf.

- (130) Чехия изрази несъгласие с аргумента, че при равнището на подкрепа не се взема предвид моментът на преминаване към DVB-T2/HEVC в рамките на правата за използване. Аргументът, че помощта е следвало да бъде диференцирана в зависимост от оставащия срок на лицензите, не отчита факта, че тези оператори е следвало да извършат преминаването в рамките на определен период от време, независимо от оставащия срок на техните права за използване. Освен това удължаването на срока на правата за използване на честотите до 2030 г. не променя факта, че инвестициите в нови технологии са били наложени от регулаторни изисквания и са били необходими за непрекъснатостта на телевизионното и радиоразпръскването.
- (131) Във всеки случай Чехия поясни, че удължаването на срока на правата за използване до 2030 г. не зависи от прехода и технологичното модернизиране. Приложеното удължаване на разпределения до 2030 г. не е компенсаторно, а по-скоро ограничително по отношение на правната рамка, тъй като при липсата на освобождаване на 700 MHz операторите на DTT биха имали право да поискат удължаване до 2030 г. (дори запазване на стандарта DVB-T).
- (132) Чехия също така изрази несъгласие, че значението на параметрите за изчисляване на размера на помощта за обезщетяване на разходите за инвестиции в мрежи DVB-T2/HEVC не е обосновано. Използването на месечна амортизация на материалните активи е стандартен метод, който гарантира постепенно намаляване на действителните инвестиционни разходи и е в съответствие със счетоводните принципи; това позволява да се определи точно икономическата стойност на инвестициите във времето и да се гарантира, че помощта съответства на действително направените разходи.
- (133) Що се отнася до пригодността на амортизацията за изчисляване на капиталовите разходи на преходните мрежи, Чехия потвърди, че амортизационният срок се основава на експлоатационния срок на съответното оборудване⁽⁸³⁾ съгласно счетоводните отчети на съответния оператор (бенефициер). В съответствие с чешкото законодателство относно счетоводното отчитане⁽⁸⁴⁾ експлоатационният срок, използван за счетоводни цели, трябва да съответства на действителността. Следователно амортизацията предотвратява надценяването на капиталовите разходи, свързани със съответните активи. Освен това амортизацията отразява намаляването на стойността на даден актив, в случай че той ще бъде използван повторно в крайните мрежи (например ако актив с експлоатационен срок от 5 години е бил използван в продължение на 2 години в преходните мрежи, той ще има само 3 оставащи години живот в крайните мрежи).

4.1.6.3. Относно това дали ускореното прилагане на стандарта DVB-T2 няма да бъде обезщетено от търговските ползи

- (134) Чехия обясни, че съпоставителният сценарий за по-бавно приемане на DVB-T2 никога не е съществувал в подробен план към момента на принудителното преминаване, произтичащо от Решението ЕРАС. Като се има предвид дългосрочният хоризонт за обновяване на пазара на технологията, операторите не са разработили алтернативен сценарий за обновяване на пазара към момента на мярката. Чехия представи финансово-икономически план от 2010 г.⁽⁸⁵⁾ на един от бенефициерите за DVB-T мрежа, но не предостави финансово-икономически планове, които да са актуални към момента на мярката. Въпреки това Чехия се позова на актуализираното проучване ADL — експертно проучване, възложено от Министерството на промишлеността и търговията, в което са анализирани няколко сценария: i) модернизиране до DVB-T2 с паралелно радиоразпръскване; ii) модернизиране до DVB-T2 без паралелно радиоразпръскване; и iii) запазване на DVB-T, което води до намаляване на покритието⁽⁸⁶⁾. Проучването предостави качествена и количествена оценка на разходите за различните заинтересовани страни (т.е. операторите на DTT, телевизионните оператори, домакинствата и държавата). Според Чехия количествените разходи според предварителния анализ ясно показват, че едновременно преминаване е най-добрият вариант за запазване на въздействието на мярката до необходимия минимум, като се вземат предвид всички заинтересовани страни.

⁽⁸³⁾ В типичния случай: предаватели и преобразуватели ([под 10] години), GPS приемници ([под 10] години), антени електрозахранващи устройства ([под 10] години), охлаждащо оборудване ([7—15] години), UPS ([7—15] години), оборудване за наблюдение ([под 10] години), разпределение ([под 10] години), кодери и стелажи на главна част ([под 10] години), комутатори и сървъри на главна част ([под 10] години).

⁽⁸⁴⁾ Закон № 563/1991 Coll., относно счетоводството.

⁽⁸⁵⁾ Представяне пред Съвета на директорите на CРа от 21 юли 2010 г., съдържащо оценка/икономическа обосновка от септември 2010 г. до декември 2023 г.

⁽⁸⁶⁾ В предварителната оценка на сценариите за преход чешките органи разгледаха възможността за сценарий за пазарно ориентирано приемане на DVB-T2, но сценарият за пазарно ориентирано приемане не беше включен в окончателното проучване, тъй като не би могъл да предложи подходящо решение в положението на Чехия.

4.1.6.4. Относно това дали допустимите разходи са били обезщетени от други схеми за помощ

- (135) Що се отнася до липсата на кумулиране с други мерки за помощ, Чехия потвърди, че СТО е извършила подробна проверка на допустимите разходи, за да гарантира, че са включени само съответните разходи и че няма разходи, които вече са били предмет на обезщетение въз основа на друга мярка за помощ. Чехия подчерта, че всички съответни разходи се записват в счетоводството на всеки бенефициер и че сборът на всички разходи, за които е получил обезщетение всеки бенефициер съгласно мерките, одобрени от Комисията, не може да бъде по-голям от общия размер на съответните разходи в счетоводството на всеки бенефициер. СТО е извършила подробна проверка на допустимите разходи, като е изключила всички разходи, които са били предмет на обезщетение въз основа на друга схема за помощ. Чехия счита, че твърдението на жалбоподателите, че експертите на СТО са пристрастни, е неуместно и неоснователно. СТО извършва своите проверки в съответствие с правната рамка (раздел 27, параграф 5 от ЕСА).

4.1.7. Положителни последици

- (136) Чехия изрази несъгласие с твърдението на Telly, че мярката е довела до ограничени положителни ефекти (съображение 153). Жалбоподателят е пренебрегнал факта, че разпространението на телевизионни сигнали на платформата за DTT се основава на различен икономически модел в сравнение с алтернативните платформи (сателитни, IPTV, кабелни). В случая на DTT преобладаващият модел са услугите с FTA, при които разходите за предаване на телевизионен сигнал се заплащат от телевизионните и радиооператорите на операторите на мрежи за DTT, като остават безплатни за зрителите. За алтернативните платформи зрителите плащат както за предаването на сигнала, така и за телевизионното съдържание.
- (137) Чехия обясни, че положителните ефекти от прехода към DVB-T2/HEVC са се превърнали в по-добре оборудвани домакинства по отношение на приемното оборудване, което е било от полза и за други конкурентни платформи.

4.1.8. Отрицателни последици

- (138) Освобождаването на честотната лента 700 MHz се е осъществило сравнително бързо след освобождаването на честотната лента 800 MHz от операторите на DTT (завършено през 2012 г.). От 2012 г. насам Чехия твърди, че е налице здравословна конкуренция между различните платформи на пазара на телевизионно съдържание. Освобождаването на честотната лента 700 MHz обаче засяга само операторите на DTT, които понасят свързаните с това разходи и влошават конкурентното си положение в полза на конкурентните платформи.
- (139) Тя припомни, че всяка потенциална вреда в резултат на неконтролирано освобождаване на честотната лента 700 MHz, понесена от платформата за DTT, която е безплатна за домакинствата, би могла да засегне домакинствата, ако те бъдат принудени да преминат към алтернативни платформи, ако покритието на DTT бъде влошено.
- (140) Чехия изрази принципно несъгласие с твърдението, че е облагодетелствала най-слабо прогресивната платформа, като е навредила на конкурентните платформи и е оказала отрицателно въздействие върху обществения интерес. Подборът на технологии се е основавал само на предложението за Решение ЕРАС, като същевременно е била спазена съвместимостта със съседните държави. Напротив, данните показват, че интересът към широколентовия достъп нараства благодарение на прехода към DVB-T2/HEVC и използването на възможности за HBBTV. DTT започна реалистично да действа като входна точка за използване на широколентовия достъп.

4.1.9. Кумулиране

- (141) Чехия потвърди, че обезщетението, предоставено по мярката, за която е постъпило уведомление, на тримата оператори на DTT, не може да се натрува с друга мярка за финансиране на същите допустими разходи.

4.2. Мнения, получени от жалбоподателите

4.2.1. Общи бележки

- (142) Telly припомни мненията, които е представило дружеството преди приемането на решението за откриване на процедурата, в които е обяснило, че Комисията следва да приложи в този случай същите критерии за оценка, както в решението си по дело SA.28599 относно DTT в Испания⁽⁸⁷⁾.

⁽⁸⁷⁾ Решение С (2021) 4048 final на Комисията от 10 юни 2021 г. относно държавна помощ SA.28599 (С 23/2010) (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009), приведена в действие от Испания за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони (извън Кастилия-Ла Манча) (ОВ L 417, 23.11.2021 г., стр. 1).

- (143) Telly посочи, че е имало достъп до мненията на Чехия относно решението за откриване на процедурата съгласно националните правила за свободен достъп до информация. Жалбоподателят счита, че мненията на Чехия са кратки и не предоставят нова информация или доказателства, за разлика от изискването държавата членка да носи тежестта на доказване на съвместимостта на мярката с вътрешния пазар.

4.2.2. *Нарушение на правото на ЕС*

- (144) Telly изрази несъгласие със заключението на Комисията, че не е установила нарушение на разпоредбите или принципите на правото на ЕС (съображение 116 от решението за откриване на процедурата). По-специално жалбоподателят счита, че мярката е в противоречие с принципа на равно третиране⁽⁸⁸⁾ и принципа на технологична неутралност, който според него е в основата на практиката на Комисията в областта на държавната помощ, както се потвърждава и от съдилищата на ЕС⁽⁸⁹⁾. Telly не знае за нито една държава членка, която дори теоретично би обмислила предоставянето на подкрепа на операторите на DTT за технологичното модернизиране или паралелното радиоразпръскване.

4.2.3. *Стимулиращ ефект*

- (145) Telly счита, че твърдението на Чехия, че операторите на DTT са инвестирали в прехода към DVB-T2/HEVC дори преди 1 март 2017 г. (съображение 108), допълнително потвърждава, че мярката не е имала стимулиращ ефект, тъй като показва, че операторите са били готови да инвестират много преди приемането на Плана за технически преход. Фактът, че всички разходи, направени преди началото на преходните мрежи, не са били предмет на никакво обезщетение, е без значение.

4.2.4. *Необходимост*

- (146) Telly се съгласи, че политическото решение за освобождаване на честотната лента 700 MHz е резултат от регулаторни мерки на ЕС, но счита, че това само по себе си не е признак за неефективност на пазара. Telly се съгласи със съмненията, изразени от Комисията в решението за откриване на процедурата, и посочи, че не е дадено обяснение защо операторите на DTT не биха били склонни да продължат дейността без държавна подкрепа.
- (147) Що се отнася до необходимостта от създаване на преходни мрежи, жалбоподателят счита, че няма да има съществена намеса, тъй като други държави членки очевидно са успели да освободят честотната лента 700 MHz без такива отрицателни външни ефекти. Жалбоподателят припомни, че други технологични платформи е трябвало да поемат собствените си разходи, свързани с модернизирането и едновременно излъчване. Telly счита, че домакинствата не биха загубили достъп до радиоразпръскване на DTT, ако освобождаването на честотната лента 700 MHz е било извършено разумно, както в други държави членки.

4.2.5. *Целесъобразност*

- (148) Жалбоподателят е убеден, че мярката също така не е подходяща, тъй като са съществували по-ефективни алтернативи с по-малка степен на намеса. Жалбоподателят счита, че прякото подпомагане на домакинствата би нарушило конкуренцията в много по-малка степен, би било по-евтино и технологично неутрално. Това решение е било успешно добре в други държави членки⁽⁹⁰⁾. Жалбоподателят не е разбрал как мярката е спомогнала за преодоляване на предполагаемото отрицателно отношение на домакинствата към загубата на достъп до платформата за DTT при липсата на управляван преход.

⁽⁸⁸⁾ Вж. решение от 17 февруари 2021 г. по дело T-238/20, Ryanair DAC/Комисия, EU:T:2021:91, точка 29; или решение от 15 април 2008 г. по дело C-390/06, Nuova Agricast, EU:C:2008:224, точки 50 и 51.

⁽⁸⁹⁾ Вж. например решение от 26 ноември 2015 г. по дело T-461/13, Испания/Комисия, EU:T:2015:891, стр. 18, 56.

⁽⁹⁰⁾ Вж. Решение на Комисията от 19.7.2017 г. по дело SA.48386 (2017/N) — France Fonds d'accompagnement de la réception télévisuelle (ОВ С 307, 15.9.2017 г.). Вж. Решение на Комисията от 12.4.2019 г. по дело SA.51079 — Помощ за приемане на аудио-визуално телевизионно и радиоразпръскване за многофамилни сгради (TRTEL) (ОВ С 194, 7.6.2019 г.).

- (149) Що се отнася до аргумента на Чехия, че разпространението на ваучери води до разходи за разпространение, жалбоподателят се позова на възможността за използване на универсалните пощенски услуги, предоставяни от Czech Post. Що се отнася до аргумента на Чехия, че приемането на законодателство за ваучерите ще отнеме най-малко 2 години, жалбоподателят сравни този период с продължителността от 3 ½ години на паралелното радиоразпръскване.
- (150) Що се отнася до аргумента, че кампания за сертифициране може да е била по-подходяща от продължително паралелно радиоразпръскване, според жалбоподателя Чехия е започнала официалната национална информационна кампания едва през октомври 2019 г., т.е. повече от две години след началото на паралелното радиоразпръскване на 1 март 2017 г. Той добавя, че декларацията, че информационната кампания е започнала в средата на 2016 г. и оттогава постепенно се изгражда, не е подкрепена с доказателства.

4.2.6. Пропорционалност

- (151) Telly счита, че Чехия не е предоставила нови обяснения за продължителността на едновременното излъчване над 3—4 месеца (или дори 6 месеца), а просто оспорва решението за откриване на процедурата, като посочва увеличаването на продажбите на приемно оборудване. Жалбоподателят също така изрази несъгласие с аргументите, че преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване не може да се използва като сравнима ситуация за определяне на разумна продължителност на периода на едновременното излъчване по време на технологичното модернизиране до DVB-T2/HEVC.
- (152) Telly счита, че Чехия не е предоставила нови доказателства или обосновка за това дали мярката действително е ограничена до обезщетяване на разходи, които все още не са обхванати от други мерки. Чехия прави това изявление, без да представи никакви доказателства, че СТО е извършила подробна проверка на допустимите разходи за всеки бенефициер. Жалбоподателят се позова на възможните предубеждения на СТО, като предполага, че независимите експерти биха били по-подходящи. Освен това посочи, че само одитът на тези допустими разходи не разсейва съмненията на Комисията.

4.2.7. Положителни последици

- (153) Telly изрази съгласие, че добре функциониращата медийна среда и медийният плурализъм са важни за функциониращите демокрации и икономики. Положителните ефекти от мярката обаче са ограничени по своя характер. По-специално тя счита, че аргументът на Чехия, че платформата за DTT е единствената платформа за свободно телевизионно излъчване в Чехия, е неверен, тъй като няма нито правна уредба, нито договорна гаранция, която да възпрепятства търговските телевизионни и радиооператори да криптират своите програми след прехода към стандарта DVB-T2.

4.2.8. Отрицателни последици

- (154) Жалбоподателят твърди, че Чехия е решила да облагодетелства най-малко прогресивната телевизионна технология (т.е. DTT), което не само би навредило на конкурентните технологии, но в крайна сметка би оказало отрицателно въздействие върху клиентите. Telly припомни, че е готова да въведе безплатна телевизионна карта DIGI въз основа на оправданите правни очаквания за технологично неутрална държавна информационна кампания. Telly припомни, че двата най-големи търговски телевизионни и радиооператора в Чехия (които имат общ дял на аудиторията от почти 60 %) многократно са обявявали намерението си да криптират HD версиите на своите програми след въвеждането на стандарта DVB-T2.

4.3. Мнения, получени от бенефициерите

- (155) Комисията получи мнения от CRa и DB, двама от бенефициерите на мярката (съображение 5). Освен когато това е изрично посочено в настоящия раздел, коментарите са от CRa.

4.3.1. Общи бележки

- (156) Що се отнася до обхвата на мярката, СРа посочи, че решението за откриване на процедурата създава впечатлението, че обезщетението се отнася до инвестиционните разходи в ново оборудване, необходимо за изграждането и експлоатацията на мрежите DVB-T2/HEVC (вж. съображение 3, подподточка i) и съображение 28, подточка i) от решението за откриване на процедурата). Мярката обаче се отнася именно до допълнителните разходи за трите преходни мрежи, които са били експлоатирани за ограничен период от време и безплатно. По-специално с мярката се обезщетява само амортизацията на оборудването, използвано за преходните мрежи. В това отношение фактът, че част от оборудването може да се използва повторно в крайните мрежи, е без значение.
- (157) Според СРа мярката има за цел: а) да гарантира плавно и навременно освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz, което не би било възможно без консенсус с операторите на DTT; б) да гарантира жизнеспособността на мрежите за DTT поне до 2030 г., както е предвидено в Решението ЕРАС; и в) да запази статуквото между технологичните платформи за телевизионно разпръскване, като по този начин се предотвратят нарушения на конкуренцията.
- (158) СРа обясни, че платформата за DTT безспорно е най-силната платформа за телевизионно излъчване в Чехия и че съществува очевидно съответствие между услугите за DTT и услугите за FTA в Чехия. В платформата за разпространение на DTT няма предлагане на платена телевизия и няма предлагане на FTA чрез сателит, кабел или IPTV, дори и в част от чешката територия. В съображение 106 от решението за откриване на процедурата Комисията се позова на възможността за стартиране на платена услуга за DTT на групата Skylink/M7, но тази информация е остаряла⁽⁹¹⁾.
- (159) СРа счита, че оценката на мярката трябва да бъде в съответствие с оценката на други мерки, свързани с освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, които вече са одобрени от Комисията.

4.3.2. Наличие на държавна помощ

4.3.2.1. Приписване

- (160) СРа твърди, че мярката не може да бъде приписана на държавата, като се има предвид, че освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz и преходът към DVB-T2 пряко прилагат законодателен акт, приет от Съюза (т.е. Решението ЕРАС). В Решението ЕРАС се предвижда, че държавите членки може да предоставят обезщетение, за да улеснят прехода към по-ефективни в спектрално отношение технологии. Мярката просто гарантира, че Чехия изпълнява целите, наложени с Решението ЕРАС.

4.3.2.2. Избирателно предимство

- (161) СРа счита, че не е налице избирателно предимство, като се има предвид, че мярката само смекчава неблагоприятните последици за платформата за DTT, произтичащи от принудителния процес на освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz и свързания с това преход към DVB-T2. Мярката просто обезщетява операторите на DTT за структурен недостатък. Тя засяга всички оператори на DTT по един и същ начин.
- (162) СРа припомни, че Съдът е постановил, че законодателен акт, който просто не допуска обременяването на бюджета на дадено предприятие с тежест, която при нормални обстоятелства не би съществувала, не предоставя предимство на това предприятие⁽⁹²⁾. Предвид обстоятелствата в разглеждания случай, при който с нормативната уредба на Съюза постепенно се намалява обемът на радиочестотния спектър, запазен за услуги за DTT, много преди инвестиционния цикъл на DTT и без да се зачита валидността на съответните права за използване, е целесъобразно разходите, свързани с прилагането на тези мерки, да се разглеждат като необичайна тежест за бюджета на дадено предприятие. Това не са нито обичайни регулаторни разходи, нито разходи, свързани с ежедневното управление на обичайните дейности на предприятието. Съдът стига до заключението, че нормалните разходи, които трябва да бъдат поети от дадено предприятие, са тези, които се поемат от всички конкуренти⁽⁹³⁾.

⁽⁹¹⁾ В резултат на провала на платената услуга DTT на Skylink броят на абонатите е бил едва стотици и дружеството е решило да преустанови пилотното излъчване, считано от 30 юни 2022 г.

⁽⁹²⁾ Решение от 23 март 2006 г., Eniřorse SpA/Sotacarbo SpA, C-237/04, EU:C:2006:197, точка 48.

⁽⁹³⁾ Решение от 14 юли 2016 г. по дело Германия/Комисия, T-143/12, EU:T:2016:406, точка 132.

- (163) CRa посочи, че твърдението в съображение 79 от решението за откриване на процедурата, че чешките органи са били в състояние едностранно да освободят радиочестоти от радиочестотната лента 700 MHz от операторите на DTT, като изменят предоставените им радиочестоти съгласно раздел 19 от ЕСА, представлява прекомерно опростяване. CRa счита, че Решението ЕРАС не е пряко приложимо — то не е обвързващо за операторите на DTT, а е адресирано до държавите членки. Поради това, въпреки че ЕСА включва разпоредби за евентуално изменение на предоставянето на радиочестоти с цел спазване на правото на ЕС, използването на това правно основание не беше счетено за осъществимо.
- (164) CRa заяви, че е безспорно, че е било абсолютно необходимо чешките органи да постигнат консенсус с операторите на DTT, за да освободят ефективно и своевременно честотната лента 700 MHz, в противен случай тя би се изложила на риск от дългосрочни спорове и/или международен арбитраж. Освен това, ако държавата се беше позовала на раздел 19 от ЕСА, е съществувал непосредствен риск от предявяване на иски за обезщетение за вреди въз основа на фактическо отчуждаване на съответните радиочестоти⁽⁹⁴⁾.
- (165) CRa посочи, че преходните мрежи са били експлоатирани безплатно и с нестопанска цел, създадени, за да се гарантира цел на обществената политика, като единственото възможно възнаграждение за операторите на DTT е обезщетението по мярката. По време на обширната консултация относно освобождаването на честотната лента 700 MHz всички телевизионни оператори ясно са отказали да поемат каквито и да било разходи, особено каквито и да било разходи за едновременно излъчване.
- (166) CRa твърди, че не може да се приеме, че е налице предимство и за доставчиците на DTT. Неговите приходи са намалели след освобождаването на честотната лента 700 MHz и свързания с това преход към DVB-T2, независимо от каквото и да е увеличение на капацитета за пренос на данни в резултат на прехода към DVB-T2, посочен в съображение 27 от решението за откриване на процедурата.
- (167) Що се отнася до селективността, CRa настоява, че Комисията трябва да обясни защо следва да се счита, че предприятията, използващи DTT, се намират във фактическо и правно положение, сравнимо с това на предприятията, използващи други технологии⁽⁹⁵⁾, които не са пряко засегнати и/или отрицателно засегнати от процеса на освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz. Общите регулаторни изисквания, наложени на други платформи (например сателитни), не са сравними със специфичната ситуация, свързана с освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. Бизнес моделите на различните платформи са диаметрално различни⁽⁹⁶⁾. Платформата за DTT не се конкурира пряко с други технологични платформи, DTT е свързана с FTA TV, докато други платформи предлагат платени телевизионни услуги. Това е в съответствие с решенията на Комисията по дела относно сливания, при които Комисията е склонна да очертае отделен пазар на разпространение за услугите за FTA и този за услугите за платена телевизия поради различните им бизнес модели⁽⁹⁷⁾.
- (168) Във връзка със съображение 88 от решението за откриване на процедурата CRa посочи, че мярката е насочена към всички оператори на мрежи за DTT. Имало е само три преходни мрежи, тъй като не е имало наличен радиочестотен спектър за четвърта преходна мрежа⁽⁹⁸⁾. Поради това CRa се е съгласила със СТО, че CDG, нейното дъщерно дружество, няма да изгради своя собствена преходна мрежа, а ще използва преходната мрежа 12, управлявана от CRa.

⁽⁹⁴⁾ По преценка на актуализираното проучване ADL при липса на консенсус операторите на DTT биха могли да претендират за пропуснати ползи в размер на приблизително 5 448—6 494 милиона чешки крони. Вж. актуализираното проучване ADL, стр. 77.

⁽⁹⁵⁾ Решение от 20 декември 2017 г. по дело Comunidad Autónoma de Galicia, Redes de Telecomunicación Galegas Retegal SA (Retegal)/Комисия, C-70/16 P, EU: C:2017:1002, точка 61.

⁽⁹⁶⁾ Телевизионните и радиооператорите плащат на операторите на DTT за разпространението на телевизионно излъчване. Във всички други платформи телевизионните и радиооператорите продават своето съдържание, пакетирано в канали, на телевизионни търговци на дребно (дистрибутори), които обединяват телевизионни канали в пакети и ги предлагат на крайните потребители (зрителите). Телевизионните разпространители плащат такси за излъчване на телевизионните и радиооператорите. Операторите на DTT обаче продават капацитета на своите мрежи на телевизионните и радиооператорите. Излъчването на DTT води до разходи за разпространение на материали за телевизионните и радиооператорите и те не получават съответните такси за излъчване. Телевизионните и радиооператорите на FTA получават приходите си от реклама.

⁽⁹⁷⁾ Вж. например Решение на Комисията от 21 декември 2011 г. по дело M.6369 — HBO/Ziggo/HBO Netherland, точка 28; или Решение на Комисията от 21 декември 2010 г. по дело M.5932 — News Corp/BskyB, точка 99.

⁽⁹⁸⁾ Съгласно Женевския план от 2006 г. Чехия има общо шест слоя. Тъй като по това време в Чехия са били използвани само четири мрежи DVB-T, е било възможно да се създадат три преходни мрежи, използващи честотите от останалите два слоя и временно координиращи се със съседните държави.

4.3.2.3. Нарушаване на конкуренцията

- (169) Що се отнася до наличието на нарушаване на конкуренцията, СРа твърди, че това нарушаване би трябвало да подобри конкурентната позиция на получателя в сравнение с други предприятия, с които той се конкурира. Мярката, за която е постъпило уведомление, обаче има за цел да обезщети получателите за допълнителните пределни разходи, направени поради наложените от държавата регулаторни промени. Освен това, както вече беше обяснено, СРа счита, че операторите на DTT не се конкурират с операторите на други платформи.

4.3.3. Нарушение на правото на ЕС

- (170) СРа не счита, че мярката може да наруши принципа на равно третиране, тъй като тя е достъпна за всички оператори на DTT в Чешката република по еднакъв, прозрачен и недискриминационен начин, т.е. тя е насочена към всички икономически оператори, които се намират в сравнимо фактическо и правно положение.

4.3.4. Законосъобразност

- (171) СРа посочи, че моментът на предоставяне на помощта е моментът, в който е налице безусловно и правно обвързващо право за получаване на помощта⁽⁹⁹⁾. Въпреки че бенефициерите на помощта вече са подали своите заявления за обезщетение на разходите до СТО, ясно е, че СТО ще задържи плащането, докато Комисията приключи своята оценка. Предоставянето на обезщетенията винаги е зависело от одобрението на Комисията.
- (172) СРа обясни, че разпоредбата на раздел 27, параграф 5 от ЕСА, изменена с Акта за измененията в цифровата област, не предоставя никакви подробности относно допустимите разходи и размера на обезщетението, поради което предоставянето на помощта е било предмет на оценка от страна на СТО.
- (173) СРа обясни, че разпоредбите на раздел 27, параграф 5 от ЕСА очевидно са включени в Акта за измененията в цифровата област, за да се създаде процедурна рамка, чрез която публичните органи да спазват задължението за отлагане по член 108, параграф 3 от ДФЕС. Това задължение е формулирано по подобен начин например в Закона за пощенските услуги (Postal Services Act)⁽¹⁰⁰⁾. Съгласно установената практика за вземане на решения на националните съдилища, когато решава да спре административно производство до решаването на предварителен въпрос от друг орган, административният орган трябва да вземе предвид обстоятелствата по съответното производство. Фактът, че обезщетенията, които трябва да бъдат определени от административния орган, са предмет на производство пред Комисията относно тяхната съвместимост с член 107 от ДФЕС, несъмнено е важно обстоятелство, което трябва да бъде взето предвид от административния орган. Преждевременното изплащане на обезщетението би могло да доведе до задължение за възстановяване на помощта в случай на отрицателно решение на Комисията. Разпоредбата на член 108, параграф 3 от ДФЕС, която забранява предоставянето на помощ преди решение на Комисията, е пряко приложима и следователно административният орган не е имал друг избор, освен да спре процедурата и да изчака решението на Комисията, което е направила.
- (174) Освен това компенсаторните мерки не е трябвало да се предоставят автоматично съгласно Акта за измененията в цифровата област, а в зависимост от оценката на СТО, който е пряко обвързан от член 108, параграф 3 от ДФЕС. Както самата Комисия признава в съображение 44 от решението за откриване на процедурата, Чешката република планира да изплати помощта едва след като мярката бъде одобрена от Комисията.
- (175) СРа обясни, че за да се избегнат всякакви съмнения, съответната разпоредба на ЕСА впоследствие е била изменена със Закон № 374/2021 Coll. от 15 септември 2021 г., в сила от 1 януари 2022 г.⁽¹⁰¹⁾

⁽⁹⁹⁾ Вж. например решение от 25 януари 2018 г., Brussels South Charleroi Airport (BSCA)/Комисия, T-818/14, EU:T:2018:33, точка 72.

⁽¹⁰⁰⁾ Раздел 34а, параграф 3 от Закона за пощенските услуги, Закон № 29/2000 Coll. от 18 януари 2000 г.

⁽¹⁰¹⁾ В настоящата формулировка на ЕСА (по-специално в раздел 122, параграф 6 от него) изрично се предвижда това, което преди това е било подразбираемо от тълкуването, а именно, че административният орган трябва да спре производството: „Когато пред Комисията или висящо производство за държавна помощ по въпроси по този закон, това производство се счита за предварително производство по Административнопроцесуалния кодекс. Органът няма да отпуска помощ или да прехвърля средства, докато Комисията не се произнесе относно допустимостта на помощта.“

- (176) И накрая, CRa твърди, че Комисията не е оспорила законосъобразността на държавната помощ в случай на разходи по други мерки, свързани с освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz (например Решение по дело SA.55742), които се основават на същите правни актове като мярката, за която е постъпило уведомление.

4.3.5. Стимулиращ ефект

4.3.5.1. Относно наличието на търговски стимул за операторите на DTT

- (177) CRa твърди, че операторите на DTT не са имали пазарен стимул да освободят честотната лента 700 MHz, както се изисква съгласно Решението ЕРАС. Чехия е трябвало да постигне консенсус с операторите на DTT, като приеме пакет от компенсаторни мерки, за да обезщети структурния недостатък, породен от Решението ЕРАС за операторите на DTT.
- (178) CRa твърди, че освобождаването на честотната лента 700 MHz до юни 2020 г. е в противоречие с естествените инвестиционни цикли за DTT (обикновено 12—15 години и инвестициите, свързани с преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване, са завършени през 2012 г.), със съществуващите търговски договори между операторите на DTT и телевизионните оператори, както и с цикъла на обновяване на телевизионните приемници в домакинствата.
- (179) CRa посочи, че въпреки че капацитетът за данни на мрежите се е увеличил в резултат на прехода към DVB-T2, CRa не е била в състояние да продаде целия капацитет на новите мрежи и приходите ѝ дори са намалели след прехода. Фактът, че мрежите са били използвани с пълен капацитет, сам по себе си не е достатъчен фактор за технологичната актуализация ⁽¹⁰²⁾.
- (180) Фактът, че CRa (чрез своето дъщерно дружество CDG) е финансирала модернизацията до DVB-T2 на мрежа 3 (понастоящем мрежа 23), не може да се използва като доказателство за липса на стимулиращ ефект. Както беше обяснено по-горе, CRa се съгласи със СТО, че CDG няма да изгради своя собствена преходна мрежа с оглед на недостатъчния наличен радиочестотен спектър за експлоатация на четвърта преходна мрежа, а вместо това ще разчита на преходна мрежа 12.
- (181) CRa посочи, че експерименталното излъчване на DVB-T2 от CRa през 2012 г., както е посочено в съображение 124, буква а) от решението за откриване на процедурата, не може да се използва за отричане на стимулиращия ефект на мярката. Експерименталното радиоразпръскване на нови технологии обикновено се извършва много години преди вземането на търговско решение и много преди действителното им прилагане (например Чехия стартира експерименталното радиоразпръскване, което е продължило с DVB-T, още през 1999 г., но действителният преход към DTT е завършен едва през 2012 г.). CRa обясни, че експерименталното телевизионно и радиоразпръскване, извършено през 2012 г., е било единствено с цел проверка на техническите параметри и въз основа на краткосрочни индивидуални разрешения, издадени от СТО.
- (182) По същия начин фактът, че CRa е посочила в годишния си доклад за 2011 г., че DVB-T2 би могло да спомогне за развитието на тяхната дейност, не означава, че CRa е възнамерявала да го прилага. Освен това в доклада не е определен конкретен срок. CRa потвърди, че преди приемането на стратегията от 2016 г. и Решението ЕРАС във финансово-икономическия план на CRa не се е предвиждало незабавно преминаване към DVB-T2 с оглед на валидността на първоначалното разпределение на радиочестотите, което е продължило след 2020 г. Освен това в стратегията от 2016 г. вече е било отбелязано силното противопоставяне на телевизионните и радиооператорите за финансиране на прехода.
- (183) CRa счита, че решението за откриване на процедурата е непоследователно, когато поражда съмнения относно стимулиращия ефект на мярката, тъй като бенефициерите са започнали да инвестират преди приемането на Акта за измененията в цифровата област. Ако обезщетението не е било достатъчно сигурно към момента на инвестициите, Комисията не може да твърди в същото време, че бенефициерите са могли да разчитат на удължаването на правата

⁽¹⁰²⁾ Всъщност налично е било друго, по-евтино решение. Ако CRa е искала да предава повече канали в своите мрежи DVB-T, тя е можела да използва кода MPEG-4 вместо кода MPEG-2. В сравнение с прехода на DVB-T2 модернизацията от технология за компресиране MPEG-2 към MPEG-4, без да е необходима замяна на предавателите DVB-T, е евтино решение, което би увеличило капацитета на мрежите DVB-T на CRa с приблизително [50—100] %. CRa обаче не е избрали тази стратегия, тъй като не счита, че има бизнес потенциал за увеличаване на капацитета.

за използване на радиочестотен спектър до 2030 г. и е трябвало да отразят този факт в своя финансово-икономически план. Комисията също така не може да твърди, че операторите са могли да разчитат на необходимите честоти за преходните мрежи, които въпреки обещанието в стратегията от 2016 г. все още не са били предоставени на операторите на DTT. Напротив, всички тези мерки представляват единен пакет от мерки, описани в стратегията от 2016 г., за които Чехия е уведомила заедно.

4.3.5.2. Относно започването на строителните работи преди приемането на официалните актове за предоставяне на помощта

- (184) CRa също така отбелязва, че Комисията е приела стимулиращия ефект на други мерки, свързани с освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, като например в решението по дело SA.55742 — мерки, които се основават на същото правно основание. CRa счита, че оценката на стимулиращия ефект следва да се основава на решението на Общия съд по дело *Graphischer Maschinenbau* ⁽¹⁰³⁾, съгласно което при оценката на стимулиращия ефект трябва да се вземе предвид по-широкият контекст, в който са направени допустимите разходи, включително съобщенията от националните органи.
- (185) CRa обясни, че е получила гаранции, свързани с механизма за обезщетения, от чешките органи още преди март 2017 г. Решението на операторите на DTT да предприемат стъпки, водещи до освобождаването на честотната лента 700 MHz (включително инвестиции в преходни мрежи), на първо място се е основавало на няколкогодишни обществени обсъждания, които са започнали още през 2013 г. ⁽¹⁰⁴⁾ Основните документи в Чехия относно освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz (например стратегията от 2016 г.) са били подробно обсъдени с пазара, включително със CRa, преди действителното им приемане. CRa е взела активно участие в експертната група, създадена от чешкото Министерство на промишлеността и търговията, която е работила по стратегията от 2016 г.
- (186) CRa счита, че стратегията от 2016 г. е ключов документ, който предоставя достатъчна увереност на операторите на DTT. Стратегията от 2016 г. е наложила задължение на Министерството на промишлеността и търговията да действа съвместно с Министерството на културата и СТО в съответствие със стратегията от 2016 г., включително да осигури осъществяването на компенсаторните мерки, описани в стратегията от 2016 г., при условие че Комисията даде одобрението си.
- (187) CRa посочи, че още през 2016 г. СТО е издала на CRa две индивидуални разрешения за честоти (от общо 26 индивидуални разрешения за честоти за предавателите и приблизително 50 индивидуални разрешения за честоти за устройствата за запълване на празноти, които са били използвани впоследствие), за да изпълни стратегията и да даде възможност на CRa да започне изграждането на преходна мрежа 12.

4.3.6. Необходимост

4.3.6.1. Относно необходимостта от финансиране на допустимите разходи съгласно Решението ЕРАС

- (188) В стратегията от 2016 г. Чехия вече е определила, че „преходът не е осъществим без определен период на едновременно функциониране на съществуващите мрежи за преход DVB-T и DVB-T2 и използването на честотната лента 700 MHz за DTT. Следователно общоприетият консенсус е, че първо трябва да се осъществи преходът към DVB-T2, т.е. към по-спектрално ефективната технология DVB-T2/HEVC, а след това, ако е необходимо, може да се освободи само честотната лента от 700 MHz. Ако това не е така, може да има драстичен спад в наличността (покрытие на сигнала на населението) и качеството на DTT, а оттам и на обществената услуга телевизионно и радиоразпръскване, което най-вероятно в крайна сметка ще доведе до изчезването на DTT като такава.“ ⁽¹⁰⁵⁾

⁽¹⁰³⁾ Вж. решение от 14 май 2002 г. по дело T-126/99, *Graphischer Maschinenbau/Комисия*, EU:T:2002:116, точка 44: „[...] за да прецени дали елементът на стимулиране е бил налице, Комисията е трябвало да вземе предвид точната форма и естество на съобщенията и актовете, издадени от компетентните национални органи, заедно с другите съответни фактори [...]“.

⁽¹⁰⁴⁾ Официални доклади и становища, изготвени за Комисията (например доклада на Лами), и дебатите през периода 2014—2015 г. разкриват ясното намерение на Комисията да ускори освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz и по този начин да ускори практическото прилагане на ключови технологични тенденции, насочени към стандарти и технологии с по-висока спектрална ефективност — DVB-T2, SFN и HEVC. От WRC-2015 става ясно, че радиочестотната лента 700 MHz ще бъде освободена.

⁽¹⁰⁵⁾ Стр. 17 от стратегията от 2016 г.

- (189) В стратегията от 2016 г. също така се определя, че продължителността на едновременното излъчване „трябва преди всичко да е съобразена с необходимостта от постигане на достатъчно оборудване на домакинствата с нови телевизионни приемници или телевизионни приставки (STB), съвместими с радиоразпръскването DVB-T2/HEVC, въз основа на тяхната наличност на пазара“, като цикълът на подмяна на оборудването се оценява на най-малко 5—6 години ⁽¹⁰⁶⁾. Като се вземат предвид най-малко 3 години едновременно излъчване, в стратегията от 2016 г. се прогнозира, че цикълът на заместване може да бъде намален до период от 4—5 години ⁽¹⁰⁷⁾.
- (190) CRa обясни, че преходните мрежи са необходими по технически причини, по-специално необходимостта от международна координация и избягване на смущения, както и за да се осигури време за оборудване на домакинствата с нови приемници и за преминаване към новите честоти.
- (191) Както CRa, така и DB считат, че без преминаването към DVB-T2 не би било възможно да се освободи радиочестотната лента 700 MHz. Създаването на големи SFN, активирано от DVB-T2, е от решаващо значение ⁽¹⁰⁸⁾. Стандартът HEVC е бил избран като най-ефективната налична към онзи момент технология за компресиране на видео- и аудиоматериали, което спомага за ефективното използване на радиочестотния спектър и защитава инвестициите на потребителите в съвместими телевизионни приемници ⁽¹⁰⁹⁾.
- (192) Според CRa преминаването към DVB-T2 е било предварително условие за освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. Твърди се, че тази позиция е шияла да бъде широко подкрепена от становищата на различни консултативни органи на Комисията, изготвени преди WRC-15, по-специално доклада на Лами ⁽¹¹⁰⁾ и становището на RPSG ⁽¹¹¹⁾. Освен това в съображение 20 от Решението ЕРАС се посочва, че „[...] Когато държавите членки възнамеряват да запазят цифровата наземна телевизия, в националните пътни карти следва да се разгледа възможността за улесняване на технологичното модернизиране на апаратурата за радиоразпръскване с оглед по-ефикасно използване на радиочестотния спектър — например чрез усъвършенствани видеоформати (като HEVC) или технологии за предаване на сигнали (като DVB-T2)“. След задълбочени обсъждания и експертни проучвания (например проучването ADL) Чехия реши да се възползва от горепосочената възможност, за да приеме по-ефективни по отношение на радиочестотния спектър технологии и да осъществи прехода към DVB-T2.
- (193) CRa счита, че простата замяна на радиочестотите в радиочестотната лента 700 MHz без модернизиране до DVB-T2, като същевременно се спазват изискванията на съседните държави в контекста на международната координация на честотите, би довела до значително ограничение на наземното радиоразпръскване, което би засегнало приблизително 60 % от населението на Чехия ⁽¹¹²⁾. На практика това би означавало, че от шестте национални мрежи, фактически гарантирани от Женевското международно споразумение от 2006 г., само три напълно използвани мрежи DVB-T ще останат на разположение. DB настоя, че необходимостта от запазване на четирите съществуващи национални мрежи в контекста на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz изисква използването на големи SFN, използващи стандарта DVB-T2, тъй като тяхното функциониране не е осъществимо с DVB-T. CRa отбеляза, че запазването на стандарта DVB-T също така би ограничило по-нататъшното технологично развитие и по този начин използването на телевизионни програми HD. Изборът на DVB-T2 е съвместим и със стандарта, избран от съседните държави (Германия, Австрия).

⁽¹⁰⁶⁾ Стр. 19 от стратегията от 2016 г.

⁽¹⁰⁷⁾ Стр. 28 от стратегията от 2016 г.

⁽¹⁰⁸⁾ Стандартно DVB-T поддържа по-кратки защитни интервали, което прави невъзможно използването на този стандарт с SFN в такъв голям мащаб. Въвеждането на технологията DVB-T2 беше необходимо, за да се подобри интервалът на защита и да се увеличи максималният размер на SFN. Например в случая на мрежа 1 са използвани 10 уникални честоти за покриване на Чехия с DVB-T, а само 3 честоти са били достатъчни с DVB-T2.

⁽¹⁰⁹⁾ Аргументът на жалбоподателите, че кодът MPEG-4 е следвало да бъде използван, е неоснователен. По-старият вид компресиране MPEG-4 е бил публикуван през 1999 г.

⁽¹¹⁰⁾ Докладът на Лами.

⁽¹¹¹⁾ Становище на RSPG относно дългосрочната стратегия за бъдещото използване на лентата UHF (470—790 MHz) в ЕС от 19 февруари 2015 г.

⁽¹¹²⁾ Според CRa просто прякото препредаване би ограничило наличието на телевизионен сигнал в Чешката република за част от телевизионните програми за значителна част от населението (около 40 % от гражданите биха загубили сигнал за поне 25 % от телевизионните програми). Операторите на DTT не биха изпълнили задълженията си по търговските договори, сключени с телевизионните оператори, като оставят част от аудиторията на алтернативни платформи. Всяко неконтролирано освобождаване на честотната лента 700 MHz би довело до напълно фундаментални и едностранни щети за платформата за DTT.

- (194) Според CRa функционирането на преходните мрежи също така е дало възможност за техническа непрекъснатост на телевизионното и радиоразпръскването, тъй като операторите на мрежи за DTT са разполагали с повече време, за да изпитат и проверят правилното функциониране на новите мрежи. По-дългият преходен период е бил важен и за домакинствата, за да заменят по естествен начин телевизионните си приемници ⁽¹¹³⁾. Според DB неизползването на паралелно радиоразпръскване би могло да доведе до загуба на услуги за DTT за около половината от чешките домакинства. Масовото търсене на нови приемници и смяната на платформата в един-единствен момент във времето биха могли да дестабилизируют пазара.
- (195) CRa подчерта, че допустимите разходи за експлоатацията на преходните мрежи са допълнителни разходи, направени от операторите на DTT, които са необходими за освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. Освен това CRa посочи, че размерът на обезщетението до голяма степен не зависи от избора на технологични стандарти (технологията DVB-T и DVB-T2, а също и технологията MPEG2/MPEG4/HEVC ⁽¹¹⁴⁾), имат сходни разходи за оборудване). Допустимите разходи се дължат на периода на едновременно излъчване, независимо от избора на кодек.

4.3.6.2. Относно наличието на неефективност на пазара

- (196) CRa подчерта, че операторите на DTT не са правно задължени да преминат към DVB-T2. Преминването към DVB-T2 дори не би било необходимо за тях, за да се конкурират ефективно на пазара без освобождаването на честотната лента 700 MHz. Твърди се, че законодателната рамка не е позволила на Чешката република да гарантира освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz и прехода към DVB-T2 в съответствие с предвидения график без съгласието и сътрудничеството на операторите на мрежи за DTT. Чехия е трябвало да намери компромисно решение, приемливо за операторите на мрежи за DTT, които са разполагали със засегнати разпределения на радиочестоти, като в противен случай се изложи на риск от дългосрочни съдебни спорове и международен арбитраж.
- (197) Според CRa освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz значително е ускорило преминването към DVB-T2, тъй като е ограничило наличния радиочестотен спектър за радиоразпръскване на DTT. Съседните държави също свързват тази версия с прехода към по-висок и по-ефективен по отношение на честотата стандарт за телевизионно и радиоразпръскване. Това допълнително е увеличило риска от намеса, ако Чехия не беше преминала към DVB-T2.

4.3.7. Целесъобразност

- (198) CRa счита, че алтернативните решения, предложени от Комисията в решението за откриване на процедурата (т.е. сертифициране, информационни кампании или пряка подкрепа за домакинствата за закупуване на съвместимо с DVB-T2 оборудване), са по-малко подходящи от използването на преходни мрежи.

4.3.7.1. Относно това дали информационната кампания/кампанията за сертифициране е можела да бъде достатъчна

- (199) Проведена е информационна кампания, но тя е била финансирана основно пряко от операторите на DTT ⁽¹¹⁵⁾. Чехия е финансирала информационната кампания в минимална степен. Сертифицирането на телевизионни приемници, за да се гарантира пълна съвместимост със стандарта DVB-T2, който също бил финансиран от CRa, започва в Чехия през 2016 г. Съчетанието от тези дейности на частния сектор, заедно с подкрепяното от държавата изграждане и експлоатация на преходни мрежи, гарантира безпроблемното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz, като същевременно се запазва радиоразпръскването на DTT, което е единственото налично радиоразпръскване по FTA.
- (200) Според CRa едновременно излъчване е било подходящо, тъй като значително и съществено е свело до минимум отрицателните социални въздействия и е осигурило непрекъснатост на телевизията. Преходните мрежи също така са мотивирали вносителите на битова електроника да внасят телевизори и телевизионни приставки за DVB-T2 и HEVC.

⁽¹¹³⁾ Предаване на DTT (услуги за FTA) се приема главно от домакинства с ниски доходи, което е по-бавно, за да се заменят техните телевизионни приемници.

⁽¹¹⁴⁾ CRa предостави информация относно ценовата политика на един доставчик и посочи, че [...].

⁽¹¹⁵⁾ Следва да се отбележи, че на CRa не се предоставя обезщетение за разходите за информационната кампания, която е финансирала, тъй като тези разходи не са предмет на мярката, за която е постъпило уведомление.

4.3.7.2. Относно възможността за използване на финансови ваучери за домакинствата

- (201) Преките субсидии за домакинствата са щели да представляват значително по-скъпо решение, тъй като обезщетението е следвало да се изплаща на недискриминационен принцип на голям брой домакинства. CРа подчерта, че преките субсидии за домакинствата (например ваучери) са щели да бъдат по-скъпоструващо решение (приблизително 83 милиона евро) ⁽¹¹⁶⁾, няколко пъти по-високо от обезщетението по мярката, за която е постъпило уведомление (около 18 милиона евро). Ако ваучери се предоставят само на домакинства с ниски социално-икономически показатели, сумата (приблизително 37 милиона евро) ⁽¹¹⁷⁾ все пак би била значително над обезщетението по мярката. Освен това Чехия се е възползвала от приходите от ДДС, свързани с увеличената продажба на нови телевизионни приемници и телевизионни приставки.
- (202) CРа също така счита, че преките субсидии за домакинствата биха имали отрицателен ефект върху конкуренцията на пазара за телевизионно излъчване. Например един технологично неутрален ваучер би могъл да накара някои домакинства да напуснат платформата за DTT, като преминат към друга платформа (например сателитна телевизия или IPTV), където предаването включва допълнителни разходи за домакинството, като по този начин се увеличават общите разходи за домакинствата.

4.3.8. Пропорционалност

4.3.8.1. Относно продължителността на едновременно излъчване

- (203) CРа отбелязва, че периодът на едновременното излъчване, предвиден в преходния период, е бил по-дълъг от само шест месеца — например средната продължителност на едновременното излъчване на предаватели, които са част от MUX1, е била 19,5 месеца. Продължителността на едновременното излъчване не може да се сравнява с тази на Германия, където само около 6 % от населението е използвало DTT, в сравнение с около 60 % от населението на Чехия.
- (204) Според CРа продължителността на периода на едновременното излъчване се основава на Плана за технически преход към DVB-T2, изготвен от СТО заедно с Министерството на промишлеността и търговията, впоследствие одобрен от правителството на Чехия в стратегията от 2016 г. Продължителността е била надлежно обсъдена и взета предвид, за да се отразят техническите съображения, международната координация и да се осигури необходимият комфорт по отношение на домакинствата, като същевременно се намалят рисковете, произтичащи от прехода ⁽¹¹⁸⁾. Стабилността на избрания подход се е оказала правилна по време на кризата, свързана с COVID-19, когато преминаването е било временно прекъснато без значителни проблеми.
- (205) Според CРа много по-ограничена времева рамка (приблизително 3—4 месеца вместо предложените 2—3 години) може да се основава само на чисто техническо преминаване, включващо пряко преразпределяне на честотите, а не на необходимостта от социално приемлива подкрепа и мотивация на домакинствата да заменят приемниците си и да преминат към DVB-T2.

4.3.8.2. Относно това дали ускореното прилагане на стандарта DVB-T2 няма да бъде обезщетено от търговските ползи

- (206) CРа посочи, че за разлика от преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване, настоящият процес не се ръководи от пазарните тенденции и преминаването към по-добри технологии. Според CРа модернизирването до DVB-T2 е преждевременно. Към момента на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz домакинствата и телевизионните и радиооператорите не са имали желание да получат подобрен продукт.

⁽¹¹⁶⁾ Като се приема сума в размер на 50 евро (същата като прилаганата в Италия) за домакинствата като субсидия за закупуване на приемно оборудване и като се приема освен това, че държавната субсидия (ваучер) ще се използва от 50 % от домакинствата (плащане на концесионната такса), разходите са щели да възлизат на 83 милиона евро (без разходите за разпространение). Сумата от 50 евро е под минималната цена на технологично неутрален телевизионен приемник и представлява около 20 % от цената на стандартен сертифициран телевизионен приемник.

⁽¹¹⁷⁾ Ваучер за домакинства с ниски социално-икономически показатели би могъл да доведе до 37 милиона евро (ако се използва оценката на ЕС, че 22 % от домакинствата ще попаднат в тази категория), без да се отчитат разходите за разпространение на ваучерите.

⁽¹¹⁸⁾ Продължителността на първата фаза (от 2017 г. до октомври 2019 г.) се е основавала на: а) достатъчно време за адаптиране на домакинствата (приемно оборудване, адаптиране на антенните системи, отчитане на достатъчния капацитет на доставчиците на услуги и настройване); б) стимулиране на пазара на дребно на телевизионни приемници; в) практическа проверка на изграждането и експлоатацията на големи мрежи SFN. Втората фаза (ноември 2019 г. — юни 2020 г. или всъщност октомври 2020 г. поради COVID-19), по време на който предавателите на мрежите DVB-T са били постепенно изключени, е била от решаващо значение, за да се гарантира пълна непрекъснатост на излъчването. Това е особено очевидно по време на пандемията от COVID-19.

- (207) СRa счита, че при оценката на пропорционалността трябва да се вземе предвид правилният обхват на предложената мярка, а именно фактът, че тя е ограничена до разходите, свързани с едновременното излъчване. Разходите за модернизирани от DVB-T до DVB-T2/HEVC трябва да бъдат частично обезщетени само във връзка с трите преходни мрежи.
- (208) Нито СRa, нито другите оператори на DTT са реализирали приходи във връзка с едновременното излъчване. СRa подчерта, че исканото обезщетение представлява само около [0—50] % от общите ѝ разходи, свързани с паралелното радиоразпръскване ⁽¹¹⁹⁾.

4.3.8.3. Относно целесъобразността на някои параметри за изчисляване на обезщетенията

- (209) СRa обясни, че обезщетенията представлява действителните разходи (ОРЕХ и CAPEX), записани в счетоводството на всеки бенефициер, действителни и направени по време на преходното телевизионно и радиоразпръскване. Обезщетенията не се основава на теоретични средни месечни разходи. Тези средни месечни разходи са използвани само за оценка на максималния размер на обезщетенията само за целите на уведомяването.
- (210) СRa обясни, че разходите за амортизация, които определят количествено капиталовите разходи, са реалната амортизация на всеки съответен актив, използван за радиоразпръскване в преходната мрежа на всеки оператор. Амортизацията е реален разход и използването на активите в преходната мрежа е намалило оставащия им експлоатационен срок, т.е. времето, през което активът може да бъде използван в крайната мрежа. Амортизацията е обективен начин за количествено определяне на капиталовите разходи, обикновено най-добрата практика за количествено определяне на намаляването на стойността на даден актив с течение на времето, дължащо се по-специално на износване. Амортизацията в счетоводните документи следва да отразява действителността съгласно чешкия закон за счетоводството ⁽¹²⁰⁾ и да предотвратява двойното отчитане на едни и същи разходи.

4.3.8.4. Относно това дали допустимите разходи са били обезщетени от други схеми за помощ

- (211) СRa посочи, че мярката е ограничена до обезщетяване на разходи, които все още не са обезщетени от съществуващи мерки, като например мярката, одобрена с решение на Комисията по дело SA. 55742 и решение на Комисията по дело SA. 60062.

4.3.9. Отрицателни последици

- (212) СRa твърди, че освобождаването на честотната лента 700 MHz не се дължи на естественото технологично развитие на пазара за телевизионно радиоразпръскване, а на държавна намеса, която е ограничила наличния радиочестотен спектър за платформата за DTT. Други платформи за телевизионно и радиоразпръскване, по-специално сателитни, кабелни и IPTV, имат значително по-малък пазарен дял от DTT в Чехия и са платени телевизионни услуги. Тези платформи могат да заместят платформата за DTT само от техническа гледна точка. Освен това наличните проучвания ⁽¹²¹⁾ потвърждават, че замяната на платформата за DTT не може да се очаква от други платформи в държави с висока степен на навлизане на DTT.

5. ОЦЕНКА НА МЯРКАТА

5.1. Наличие на помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС

- (213) Комисията проучи дали мярката, за която е постъпило уведомление, може да бъде счетена за държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, който предвижда, че „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или създава риск да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.

⁽¹¹⁹⁾ СRa посочи, че е поискала възстановяване на [0—500] милиона чешки крони, но СТО е приела само [0—250] милиона чешки крони (при условие че уведоми Комисията).

⁽¹²⁰⁾ Закон No 563/1991 Coll. за счетоводството.

⁽¹²¹⁾ Например A Long Term Vision For Terrestrial Broadcasting (Дългосрочна визия за наземно радиоразпръскване), 11/2015, проект DVB.

- (214) За да бъде определена дадена мярка като помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, трябва да бъдат изпълнени следните кумулативни условия: i) бенефициерите на мярката трябва да бъдат предприятия, т.е. субекти, извършващи стопанска дейност; ii) мярката да може да бъде приписана на държавата и да бъде финансирана с държавни ресурси; iii) мярката трябва да предоставя предимство на своя получател; iv) предимството трябва да бъде изборително; и v) мярката трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията и да може да засегне търговията между държавите членки.
- (215) В решението за откриване на процедурата Комисията предварително счете, че мярката отговаря на критериите, определени в член 107, параграф 1 от ДФЕС. Чехия не оспори тази констатация. Един от бенефициерите обаче оспори твърдението, че мярката, за която е постъпило уведомление, може да бъде приписана на държавата, че предоставя изборително предимство и че нарушава конкуренцията.

5.1.1. Бенефициери на индивидуалната помощ

- (216) Чехия уведоми за мярка, която се състои в обезщетяване на разходите за експлоатация на преходни мрежи в контекста на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz от операторите на DTT.
- (217) С Акта за измененията в цифровата област се установява, че бенефициерите са титулярите на разпределени радиочестоти за национални мрежи по стандарта DVB-T имат право да им бъдат възстановени разходите, направени ефективно и ефикасно в процеса на преминаване към стандарта DVB-T2, за да се гарантира технически услугата за предаване на наземно телевизионно разпръскване чрез преходни мрежи. (съображение 44). Следователно бенефициерите са титуляри на радиочестотен спектър, използващи стандарта DVB-T, които са направили разходи за експлоатацията на преходни мрежи. В Акта за измененията в цифровата област обаче не се уточнява кои титуляри на радиочестотен спектър са били задължени (или дори биха могли) да експлоатират преходна мрежа.
- (218) В стратегията от 2016 г. вече са определени две национални преходни мрежи, обозначени като А и В, които ще бъдат проектирани така, че да бъдат съвместими съответно със съществуващата мрежа 1 (експлоатирана от *Česká televize*) и мрежа 2 (експлоатирана от CRa). Трета преходна мрежа, обозначена като „R“, която може да бъде регионализирана, е свързана с мрежа 4 (управлявана от DB) и ще бъде използвана, ако е разрешена от международното координиране на честотите (съображение 32). В Плана за технически преход се установяват подробните условия, при които преходните мрежи трябва да бъдат експлоатирани, като се определят предавателите, датите и техническите условия за паралелното радиоразпръскване. Съгласно Плана за технически преход тези преходни мрежи са деноминирани мрежи 11, 12 и 13 (съображения 49—50), които ще използват съответно предавателите на съществуващите мрежи 1, 2 и 4.
- (219) Въз основа на стратегията от 2016 г. и Плана за технически преход само трима доставчици, които имат права за използване на радиочестотен спектър, свързани със стандарта DVB-T (от четиримата доставчици, притежаващи такива права), са били задължени да експлоатират преходни мрежи. Следователно доставчиците, които биха могли да се възползват от обезщетението, са определени в разпоредбите на стратегията от 2016 г., Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход, както следва:
- 1) Един от бенефициерите, *Česká televize*, е общественният телевизионен и радиооператор и също така притежава правата на радиочестотен спектър, свързани с мрежа 1 за DTT, използваща стандарта DVB-T, който експлоатира. Тя управлява съществуващата мрежа 1, преходната мрежа 11 (обозначена като „А“ в стратегията от 2016 г.), а понастоящем управлява крайната мрежа 21. Експлоатацията на мрежата на *Česká televize* е възложена на CRa (съображение 25, точка 1). *Česká televize* е подала заявление за получаване на обезщетение за експлоатацията на преходната мрежа 11 до СТО въз основа на раздел 27 от ЕСА (съображение 59).
  - 2) Друг бенефициер е CRa. CRa притежава правата на радиочестотен спектър, свързани с мрежа 2 на DTT, като използва стандарта DVB-T, който експлоатира. Тя е управлявала съществуващата мрежа 2, преходната мрежа 12 (обозначена като „В“ в стратегията от 2016 г.), която е била използвана за едновременното излъчване на съдържанието на съществуващите мрежи 2 и 3⁽¹²²⁾ и сега управлява крайната мрежа 22 (съображение 25, точка 3). CRa е подала до СТО заявление за получаване на обезщетение за експлоатацията на преходната мрежа 12 въз основа на раздел 27 от ЕСА (съображение 59).

⁽¹²²⁾ CDG (дъщерно дружество на CRa) притежава права за използване на радиочестотен спектър, свързани с мрежа 3, използваща стандарта DVB-T, но не е било необходимо да експлоатира преходна мрежа; преходната мрежа 12, експлоатирана от CRa, е осигурявала паралелното радиоразпръскване на съдържанието на мрежи 2 и 3.

- 3) Последният бенефициер е DB. DB притежава правата на радиочестотен спектър, свързани с мрежа 4 за DTT, като използва стандарта DVB-T, който експлоатира. Тя управлява съществуващата мрежа 4, преходната мрежа 13 (обозначена като „R“ в стратегията от 2016 г.), а понастоящем управлява крайната мрежа 24 (съображение 25, точка 4). DB е подала заявление за получаване на обезщетение за експлоатацията на преходната мрежа 13 до СТО въз основа на раздел 27 от ECA (съображение 59).
- (220) Въз основа на гореизложеното първо е целесъобразно да се определи дали мярката, за която е постъпило уведомление, представлява схема за помощ или индивидуална мярка. За да може държавна мярка да бъде квалифицирана като схема за помощ по смисъла на първата част на член 1, буква г) от Регламент (ЕО) № 2015/1589 на Съвета ⁽¹²³⁾ трябва да бъдат изпълнени три кумулативни условия. Първо, въз основа на акт може да се предоставят индивидуални помощи на предприятия. Второ, за предоставянето на тази помощ не се изисква никаква друга мярка за изпълнение. Трето, предприятията, на които може да бъде предоставена индивидуална помощ, трябва да бъдат определени „по общ и абстрактен начин“ ⁽¹²⁴⁾.
- (221) Мярката, за която е постъпило уведомление, се предоставя въз основа на три акта, а именно стратегията от 2016 г., Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход. Актът за измененията в цифровата област се отнася до бенефициерите по общ и абстрактен начин, т.е. титулярите на радиочестотен спектър, използващи стандарта DVB-T, които са направили разходи за експлоатацията на преходни мрежи (съображение 217). Въпреки това не е възможно помощта да бъде предоставена единствено въз основа на този акт, тъй като той не определя кои преходни мрежи трябва да бъдат изградени и експлоатирани, техническите изисквания за освобождаването на радиочестотната лента 700 Mhz и за прехода на услугите за DTT. В това отношение в стратегията от 2016 г. вече са предвидени три преходни мрежи, които са свързани с тримата бенефициери, докато в Плана за технически преход се потвърждава кои (три) специфични преходни мрежи трябва да бъдат създадени, т.е. мрежи 11, 12 и 13, и се определят техническите условия за експлоатацията на тези мрежи, включително началната и крайната дата. Тези преходни мрежи е трябвало да бъдат изградени въз основа на същите предаватели, експлоатирани съответно в съществуващите мрежи 1, 2 и 4. Следователно то съвместното тълкуване на стратегията от 2016 г., Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход става ясно, че именно те са (трите) отделни бенефициери на обезщетението за експлоатацията на преходните мрежи.
- (222) Поради това Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, се състои от три индивидуални мерки за помощ. Бенефициерите на индивидуалните помощи са *Česká televize*, CRa и DB.

5.1.2. Икономическа дейност

- (223) Съгласно постоянната съдебна практика предприятията се определят като субекти, извършващи икономическа дейност, независимо от правния им статут и начина, по който те се финансират ⁽¹²⁵⁾. Следователно определянето на даден субект като предприятие зависи изцяло от естеството на дейностите му. Съгласно съдебната практика всяка дейност, която се състои в предлагане на стоки и услуги на даден пазар, е икономическа дейност ⁽¹²⁶⁾.
- (224) В настоящия случай помощта се предоставя на оператори, извършващи услуги за телевизионно и радиоразпръскване. Операторите на DTT предоставят на телевизионните и радиооператорите услуги за наземно телевизионно излъчване. В дейността си като оператори на DTT основният източник на приходи за CRa и DB е възнаграждението, заплащано от телевизионните и радиооператорите за тези услуги (съображение 102). Що се отнася до *Česká televize*, общественят радио- и телевизионен оператор, той предоставя услугата наземно телевизионно излъчване за собствените си радио- и телевизионни дейности, които също представляват стопанска дейност.

⁽¹²³⁾ Регламент (ЕО) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

⁽¹²⁴⁾ Решение от 16 септември 2021 г., *Комисия/Белгия и Magnetrol International* (C-337/19 P, EU:C:2021:741, точки 58—60).

⁽¹²⁵⁾ Решение на Съда от 12 септември 2000 г., *Pavlov и др.*, съединени дела C-180/98—C-184/98, EU:C:2000:428, точка 74; решение на Съда от 10 януари 2006 г., *Cassa di Risparmio di Firenze SpA и др.*, C-222/04, EU:C:2006:8, точка 107.

⁽¹²⁶⁾ Вж. решение на Съда от 16 юни 1987 г., *Комисия/Италия*, 118/85, EU:C:1987:283, точка 7; решение от 18 юни 1998 г., *Комисия/Италия*, C-35/96, EU:C:1998:303, точка 36; решение на Съда от 12 септември 2000 г., *Павлов и др.*, съединени дела C-180/98—C-184/98, EU:C:2000:428, точка 75.

- (225) Поради това Комисията стига до заключението, че тримата бенефициери, за които се иска обезщетение за експлоатацията на преходни мрежи, са предприятия, извършващи стопанска дейност по предоставяне на услуги за пренос на ДТТ.

5.1.3. Държавни ресурси и приписване на отговорност на държавата

- (226) Допустимите разходи ще бъдат обезщетени от сметката за радиокомуникации (съображение 56). Средствата по сметката за радиокомуникации произтичат от част от таксите, заплащани от титулярите на права за използване на честоти на държавата за използването на тези ресурси. Мярката е финансирана с публични ресурси и може да бъде приписана на държавата поради следните причини:

- 1) сметката за радиокомуникации е определена и регламентирана със закон (съображение 56).
- 2) Таксите, плащани от титулярите на права, се начисляват от националните органи в замяна на използването на радиочестотния спектър, което представлява публичен ресурс и представлява приходи на държавата.
- 3) Делът на таксите, които трябва да се внасят по сметката, се определя от националните органи.
- 4) СТО открива и администрира сметката за радиокомуникации. Ресурсите по тази сметка са под контрола на СТО, която установява тяхното местоназначение. СТО трябва ежегодно да докладва за администрирането на сметката.
- 5) Разходите и приходите, произтичащи от депозирането на сметката, са свързани с държавния бюджет.
- 6) Мярката е предвидена в законодателните и административните мерки, предвидени в съображение 26).
- 7) СТО управлява мярката, като разглежда заявленията за помощ и проверява точността на допустимите разходи (съображение 58).

- (227) СРа твърди, че мярката, за която е постъпило уведомление, не може да бъде приписана на държавата, тъй като гарантира, че Чехия изпълнява целите, наложени с Решението ЕРАС, и пряко изпълнява това решение, прието на равнището на ЕС (вж. съображение 4.3.2.1). Освен това в Решението ЕРАС се предвижда, че държавите членки може да предоставят обезщетение, за да се улесни преходът към технологии с по-ефективно използване на радиочестотния спектър.

- (228) Комисията обаче отбелязва, че мярката, за която е постъпило уведомление, под формата на обезщетение за операторите на ДТТ, не е наложена на Чехия с Решението ЕРАС. По-специално, макар да е вярно, че с Решението ЕРАС се установяват задължения за държавите членки: i) да разрешат използването на радиочестотната лента 700 MHz за безжични широколентови електронни съобщителни услуги ⁽¹²⁷⁾; и ii) да гарантират наличието поне до 2030 г. на радиочестотната лента под 700 MHz за наземното предоставяне на услуги по радиоразпръскване ⁽¹²⁸⁾, Решението ЕРАС не налага задължение на държавите членки да предоставят обезщетение на операторите на ДТТ. В Решението ЕРАС се признава свободата на преценка на държавите членки да решат дали следва да се предостави подходящо обезщетение, по-специално за крайните потребители ⁽¹²⁹⁾. Само когато държавата членка е задължена да прилага правото на Съюза без никаква свобода на преценка, не може да се счита, че мярката може да бъде приписана на тази държава членка ⁽¹³⁰⁾. Напротив, в член 6 от Решението ЕРАС на държавите членки се предоставя широка свобода на преценка, че „може, когато е целесъобразно и в съответствие с правото на Съюза, да се гарантира подходящо обезщетение [...]“. Освен това е ясно, че Решението ЕРАС не определя структурата на това обезщетение, независимо дали става въпрос за кръга на бенефициерите, допустимите разходи или други условия. Освен това в Решението ЕРАС недвусмислено се посочва, че такова обезщетение може да бъде предоставено само в съответствие с правото на Съюза, поради което то не засяга прилагането на правилата за държавна помощ, които трябва да се спазват от Чехия.

⁽¹²⁷⁾ Вж. член 1 от Решението ЕРАС.

⁽¹²⁸⁾ Вж. член 4 от Решението ЕРАС.

⁽¹²⁹⁾ Вж. член 6 от Решението ЕРАС. „Държавите членки може, когато е целесъобразно и в съответствие с правото на Съюза, да гарантират, че за преките разходи, по-специално за крайните потребители, за миграция или преразпределяне на използването на спектъра се осигурява обезщетение по подходящ, бърз и прозрачен начин с цел *inter alia* улесняването на прехода към по-ефикасни технологии за използване на спектъра“. По искане на съответната държава членка Комисията може да предостави насоки относно такова обезщетение, за да се улесни преходът в използването на радиочестотния спектър.“

⁽¹³⁰⁾ Решение на Съда от 23 март 2009 г., Heiser, C-460/07, EU:C:2009:254, точка 70.

- (229) Поради това Комисията стига до заключението, че мярката може да бъде приписана на държавата и е финансирана с държавни ресурси.

5.1.4. Икономическо предимство

- (230) Предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС е всяка икономическа изгода, която даден бенефициер не би получил при нормални пазарни условия, т.е. при отсъствие на държавна намеса⁽¹³¹⁾. Предимството може да бъде под формата на положителна финансова подкрепа, но също така и на всяка мярка, която облекчава разходите, които обикновено се включват в бюджета на дадено предприятие⁽¹³²⁾. Сред разходите, които обикновено се включват в бюджета на дадено предприятие, са разходите на предприятията, произтичащи от регулаторни мерки, присъщи на упражняването на регулирана икономическа дейност⁽¹³³⁾.
- (231) В настоящия случай помощта се предоставя на оператори, извършващи услуги за наземно радиоразпръскване, което представлява икономическа дейност (вж. раздел 5.1.2). Мярката облекчава разходите, които обикновено са включени в бюджета на дадено предприятие, поради посочените по-долу причини. Първо, мярката има за цел да обезщети разходите, произтичащи от регулаторните мерки, а именно стратегията от 2016 г., Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход (съображение 26). Актът за измененията в цифровата област задължава операторите на DTT да прилагат преходни мрежи (съображение 43), а стратегията от 2016 г. и Планът за технически преход определят конкретно кои преходни мрежи са необходими, както и датите и подробните условия за експлоатацията на тези преходни мрежи (съображения 49—50). Регулаторните задължения, произтичащи от стратегията от 2016 г., Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход, са присъщи на икономическата дейност на операторите на DTT. Преди Акта за измененията в цифровата област в раздел 19 от ЕСА вече беше разгледана възможността СТО да измени (или дори да оттегли) разрешенията за използване на радиочестоти, ако това е необходимо, за да може Чехия да спазва правото на Съюза (съображения 38—39). В разглеждания случай целта на стратегията от 2016 г., Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход е Чехия да изпълни задълженията, определени в Решението ЕРАС. Второ, възможността да бъдат задължени да освободят предоставения радиочестотен спектър или да претърпят изменение на условията за правата за използване на честоти и на стандартите за предаване и компресиране в контекста на международната координация преди изтичането на срока на правата не е събитие, което би могло да бъде неизвестно на титулярите на права, като се имат предвид прецедентите (т.е. освобождаването на радиочестотната лента 800 MHz — вж. съображение 13, Европейският парламент и Съветът решиха, че радиочестотната лента 800 MHz ще бъде разпределена за безжични широколентови услуги, считано от януари 2013 г.) и предварителните международни обсъждания (съображения 13—14). Чехия обясни, че регулаторната намеса е от националната ѝ компетентност (съображение 128). Регулаторната намеса е приета с различни обвързващи правни актове (съображение 26), които включват стратегията от 2016 г., изменението (Акта за измененията в цифровата област) на регулаторната рамка за електронните съобщения в Чехия (ЕСА) и правителствено постановление за определяне на подробните технически условия за прехода (Плана за технически преход). Поради това Комисията счита, че разходите, обхванати от мярката, за която е постъпило уведомление, произтичат от регулаторна намеса от страна на Чехия и са присъщи на упражняването на дейностите на операторите на DTT по предоставяне на услуги за телевизионно и радиоразпръскване.
- (232) Комисията не е съгласна със становищата, получени от един бенефициер, който твърди, че не е налице предимство в резултат на мярката, за която е постъпило уведомление, и че регулаторните разходи, които мярката има за цел да обезщети, не са присъщи на тази икономическа дейност. Бенефициерът заяви, че с мярката просто се обезщетяват операторите на DTT за структурен недостатък (съображение 161). Комисията обаче отбелязва, че дори ако съответните регулаторни задължения засягат само операторите на DTT и спазването на тези задължения може да доведе до разходи за операторите, това не променя факта, че разходите, произтичащи от тези задължения, са присъщи на икономическата дейност на операторите на DTT, което може да предполага спазване на регулаторните задължения. Комисията ще разгледа аспекта на селективност на аргумента на бенефициера в следващия раздел (съображение 249).

⁽¹³¹⁾ Решение на Съда от 11 юли 1996 г., *SFEI и др.*, C-39/94, EU:C:1996:285, точка 60; решение на Съда от 29 април 1999 г., *Испания/Комисия*, C-342/96, EU:C:1999:210, точка 41;

⁽¹³²⁾ Решение на Съда от 26 април 2018 г., *Cellnex Telecom SA и Telecom Castilla-La Mancha SA/Комисия*, C-91/17 и C-92/17 P, EU:C:2018:284, точка 111.

⁽¹³³⁾ Решение на Съда от 30 юни 2016 г., *Белгия/Комисия*, C-270/15, EU:C:2016:489, точки 35—36.

- (233) Бенефициерът също така заяви, че решението по дело *Enirisorse* ⁽¹³⁴⁾ е от значение за оценката на разглежданата ситуация (съображение 162). Комисията обаче отбелязва, че мярката по дело *Enirisorse* не представлява предимство, тъй като е довела до отмяна на ефекта от предходна мярка, като произтичащата от това ситуация се е върнала към нормалните условия, които според Съда са били определени в италианския граждански кодекс. Всъщност националната мярка просто е предотвратила обременяването на бюджета на предприятието с тежест, която при нормални обстоятелства не би съществувала, и не е имала за цел да намали тежест, която това дружество обичайно би трябвало да понесе. Напротив, нормалните условия за извършване на дейност на пазара на ДТТ може да включват изпълнение на регулаторните задължения, наложени от Чехия, и поемане на разходите за спазване на тези задължения, като например експлоатация на преходни мрежи. Нормалните условия не включваха обезщетяване за каквито и да било разходи, произтичащи от спазването на регулаторните мерки, поради което това не бяха нормалните условия, които биха съществували и към които се връща мярката, за която е постъпило уведомление. Освен това ситуацията по дело *Enirisorse* е много специфична, тъй като се отнася до спор между две предприятия относно правото на оттегляне на съдружници от акционерни дружества. В разглеждания случай, както беше обяснено по-горе, регулаторните разходи са присъщи на икономическата дейност по предоставяне на услуги за пренос на ДТТ. Не може да се счита, че тези разходи представляват необичайна тежест за бюджета на дадено предприятие, което означава, че тези разходи не са присъщи на дейността на операторите на ДТТ. Всъщност операторите на ДТТ вече са били наясно, че развитието на политиката в областта на радиочестотния спектър е възможно, като се има предвид, че в раздел 19 от ЕСА дори се предвижда тази възможност, както и с оглед на предишното освобождаване на радиочестотната лента 800 MHz, което беше завършено през 2012 г. в Чехия.
- (234) Що се отнася до довода, изтъкнат от бенефициера въз основа на решението на Съда *Германия/Комисия* ⁽¹³⁵⁾, че нормалните разходи, които трябва да се поемат от дадено предприятие, са тези, които се поемат от всички конкуренти (съображение 162), следва да се отбележи, че Общият съд се е позовал в тази конкретна ситуация по отношение на наличието на структурен недостатък (т.е. финансирането на пенсията на бивши длъжностни лица), че поради специфичните обстоятелства само едно предприятие е направило разлика с конкурентите си. В разглеждания случай обаче няма такъв структурен недостатък, като се има предвид, че от операторите се очаква да поемат разходите за технологични подобрения и свързаното с тях паралелно едновременно излъчване. Операторите, използващи сателитната платформа, са поели разходите за модернизирание до DVS-T2. Освен това операторите на ДТТ са поели разходите за модернизирание към цифрова технология по време на прехода от аналогова към цифрова технология. Дори в по-широк план от мрежовите оператори обикновено се очаква да покриват разходите за спазване на регулаторните задължения, включително тези, свързани с правата за използване на радиочестотния спектър.
- (235) Бенефициерът също така заяви, че няма предимство, тъй като Чехия се е нуждаела от консенсус от страна на операторите на ДТТ, за да измени предоставените им радиочестоти съгласно раздел 19 от ЕСА, по-специално тъй като Решението ЕРАС не е пряко приложимо/обвързващо за операторите на ДТТ, а е адресирано до държавите членки (съображение 163). Мярката, за която е постъпило уведомление, обаче не е свързана с евентуални щети и Комисията не е била уведомена за нея като споразумение между Чехия и операторите на ДТТ. При обезщетението не се вземат предвид елементи като датата на изтичане на правата за използване на радиочестотен спектър на всеки оператор (след 2020 г.). Освен това Комисията отбелязва, че член 19 от ЕСА вече е позволил на СТО едностранно да променя (или дори да оттегля) разрешенията за използване на радиочестоти, когато това е необходимо за изпълнение на ангажиментите съгласно правото на Съюза (съображение 39), поради което Чехия е имала право да предприеме мерки в това отношение без съгласието на доставчиците на ДТТ.
- (236) Аргументът на бенефициера, че Чехия е можела да бъде изправена пред искове за щети въз основа на фактическо отчуждаване, не е от значение за оценката на предимство, свързано с мярката, за която е постъпило уведомление. Мярката, за която е постъпило уведомление, представлява обезщетение за спазването на регулаторно задължение, т.е. експлоатацията на преходни мрежи, а не уреждане на спор между Чехия и операторите на ДТТ в резултат на искове за конкретни щети. Освен това правата за използване на радиочестотен спектър не са сходни с правата на собственост, от една страна, тъй като радиочестотният спектър е публична собственост, и от друга страна, тъй като законодателната рамка вече предвижда възможността за изменение или оттегляне на такива права преди изтичането на срока. Освен това правата за използване на бенефициерите всъщност не са били отнети, а удължени до 2030 г., което им е осигурило регулаторна предвидимост по отношение на използването на радиочестотния спектър.

⁽¹³⁴⁾ Решение на Съда от 23 март 2006 г., *Enirisorse SpA/Sotacarbo SpA*, C-237/04, EU:C:2006:197, точка 48.

⁽¹³⁵⁾ Решение на Общия съд от 14 юли 2016 г., *Германия/Комисия*, T-143/12, EU:T:2016:406, точка 132.

- (237) Би могло да се твърди, че промяна в разрешенията за използване на радиочестоти съгласно член 19 от ЕСА би дала право на операторите на DTT на определено обезщетение. Възможността за такова обезщетение е описана в раздел 19, параграф 2 и раздел 27 от ЕСА (съображение 40 и бележка под линия 43). В подраздел 6 от раздел 27 са описани категориите разходи, за които може да бъде поискано обезщетение (преди Акта за измененията в цифровата област), включително разходите за технически корекции, разходите за амортизация за извадено от експлоатация оборудване, разходите за оборудване за демонтиране и извеждане от експлоатация и разходите за осигуряване на електронните съобщителни услуги, предоставяни чрез съществуващите радиочестоти по различен начин, за времето, необходимо за осигуряване на необходимите технически мерки за извършване на промените в използването на радиочестотите (бележка под линия 45). Независимо от това Комисията отбелязва, че горепосочените категории разходи не обхващат разходите, обхванати от мярката, за която е постъпило уведомление, т.е. не са свързани с експлоатацията на преходни мрежи⁽¹³⁶⁾. Експлоатацията на преходни мрежи не е отговаряла на условията за получаване на обезщетение до приемането на Акта за измененията в цифровата област, позволяващо такова обезщетение (съображение 44). Освен това Комисията отбелязва, че разходите, изброени в подраздел 6 от раздел 27, съответстват на разходи, които по принцип вече са били покрити като част от мярката, одобрена с решение по дело SA.55742 относно обезщетението за оборудване, свързано с радиочестотния спектър.
- (238) Бенефициерът също така твърди, че преходните мрежи са били експлоатирани безвъзмездно и с нестопанска цел, създадени, за да се гарантира цел на обществената политика, като единственото възможно възнаграждение за операторите на DTT е обезщетението по мярката (съображение 165). Бенефициерът посочи, че приходите му са намалели след освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz и свързания с това преход към DVB-T2, независимо от каквото и да е увеличение на капацитета за данни в експлоатираната мрежа (съображение 166). Това обаче не означава, че разходите за експлоатация на преходните мрежи не са регулаторни разходи, присъщи на икономическата дейност на който и да е титуляр на радиочестотен спектър, и че обезщетяването на тези разходи не би предоставило предимство на операторите на DTT. Определянето на предимството не зависи от това дали извършването на тези разходи може или не може да увеличи оборота или печалбите, получени от засегнатите предприятия.
- (239) С оглед на гореизложеното и в съответствие с досегашната практика⁽¹³⁷⁾, Комисията счита, че мярката освобождава операторите на DTT от регулаторни разходи, които са присъщи на тяхната стопанска дейност, докато другите оператори трябва сами да поемат тези регулаторни разходи. При липсата на мярката, за която е постъпило уведомление, операторите на DTT биха били задължени да поемат всички разходи, произтичащи от експлоатацията на преходните мрежи по време на преминаването към радиочестотната лента под 700 MHz.
- (240) Също така мярката е дала възможност на операторите на DTT да предоставят услуги за пренос на DTT без прекъсване. Освен това след приключване на процеса на преминаване, за който е създадена мярката, операторите на DTT вече използват усъвършенствани наземни телевизионни мрежи, които имат по-голям капацитет и са в състояние да предоставят усъвършенствани телевизионни услуги.
- (241) Гореизложените съображения са приложими към положението и на тримата бенефициери, които биха се възползвали от помощта по мярката, за която е постъпило уведомление. Освен това при получаване на обезщетението тримата бенефициери ще бъдат облагодетелствани по отношение на положението на CDG, която притежава права за използване на радиочестотен спектър, експлоатира мрежа 3 и също така трябва да модернизира крайната си мрежа 23 до DVB-T2/HEVC.

⁽¹³⁶⁾ В актуализираното проучване ADL от 2 август 2019 г. е представена оценка на количественото определяне на разходите, които биха изисквали обезщетяване на титулярите на разпределени радиочестоти в съответствие с различното правно основание (вж. раздел 4.5.1, таблица 4, „Разходи на титулярите на разпределени радиочестоти — уредени със закон“, от проучването). Според това проучване разходите се разделят между разходите, които се поемат съгласно раздел 27, точка 6, букви а)–г) от ЕСА като правно основание [технически адаптации на съществуващи инсталации, остатъчни капиталови разходи и демонтиране], и разходите, които имат за правно основание Акта за измененията в цифровата област [преходните мрежи и премахването на смущенията]. Това обаче допълнително показва, че разходите, допустими за обезщетение по мярката, за която е постъпило уведомление (т.е. Акта за измененията в цифровата област), надхвърлят разходите, които са били допустими по ЕСА в случай на изменение на разпределенията на радиочестотния спектър преди изтичането на техния срок.

⁽¹³⁷⁾ Решение С (2018) 8356 final от 12.12.2018 г., SA.47258 (2017/N) — Германия, Прехвърляне на спектъра на платформите за DTT в резултат на освобождаването на честотната лента 700 MHz („Решение на Комисията SA.47258“), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/271860/271860_2038548_133_2.pdf; Решение от 2.8.2019 г., SA.51080 (2018/N) — Испания, Помощ за излъчване на аудио-визуални програми за доставчици на аудио-визуални услуги („Решение на Комисията SA.51080“), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/201934/279519_2089801_104_2.pdf.

- (242) Комисията стига до заключението, че мярката предоставя икономическо предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора на тримата бенефициери.

5.1.5. Селективност

- (243) Член 107, параграф 1 от ДФЕС определя като държавна помощ всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията „чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки“. Този критерий служи за определяне на мерки, които поставят в благоприятно положение определени предприятия или сектори на икономиката.
- (244) В това отношение Комисията отбелязва, че мярката има за цел да обезщети трима оператори на DTT, които са експлоатирали преходни мрежи в контекста на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz (съображение 53). Бенефициери на мярката са предприятия, извършващи дейност в сектора на услугите за телевизионно излъчване. Поради това мярката се отнася само до предприятия, извършващи дейност в конкретен сегмент от сектора на телевизионно и радиоразпръскване, на които Чехия е наложила регулаторното задължение да експлоатират преходни мрежи, по-специално *Česká televize* (преходна мрежа 11), CRa (преходна мрежа 12) и DB (преходна мрежа 13). Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, представлява индивидуална помощ за тези трима бенефициери (съображение 222). В случай на индивидуална помощ констатацията за наличие на предимство по принцип е достатъчна, за да се подкрепи презумпцията, че тя е изборителна ⁽¹³⁸⁾.
- (245) Един бенефициер настоява, че Комисията трябва да обясни защо предприятията, използващи DTT, следва да се считат за намиращи се във фактическо и правно положение, сравнимо с това на предприятията, използващи други технологии, за да се определи дали мярката е изборителна (съображение 167). Според съдебната практика на Съда една мярка има „селективен характер само ако в рамките на даден правен режим води до създаване на предимство за определени предприятия по отношение на други предприятия от други или от същия сектор, които се намират в сходно фактическо и правно положение с оглед на преследваната с този правен режим цел“ ⁽¹³⁹⁾.
- (246) Като се има предвид, че помощта е под формата на субсидии (т.е. преки безвъзмездни средства), референтната система в този случай са нормалните пазарни условия, при които тези предприятия извършват дейност. Целта на референтната система не може да бъде такава, че да се очакват субсидии, тъй като при нормални пазарни условия операторите следва да поемат собствените си разходи за спазване на регулаторните задължения. Както е обяснено в раздел 5.1.4, Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, се отнася до регулаторни разходи, които са присъщи на нормалната дейност на операторите на DTT в Чехия. Следователно мярката представлява дерогация от референтната система (т.е. нормални пазарни условия), тъй като облекчава нормалните разходи за някои дружества.
- (247) Следователно бенефициерите на мярката, за която е постъпило уведомление, са поставени в по-благоприятно положение в сравнение с всички други предприятия във всички останали сектори и в същия сектор, които трябва да поемат собствените си разходи. Следователно мярката има *prima facie* изборителен характер.
- (248) При условията на евентуалност, ако може да се приеме, че референтната система е ограничена до сектора на излъчване на телевизионни предавания (което не е така), и ако се вземе предвид целта на тази референтна система, следва да се отбележи, че в сектора на излъчване на телевизионни предавания съществуват други конкурентни технологични платформи, като сателитна, кабелна или IPTV (съображение 21) ⁽¹⁴⁰⁾, които не са обезщетени за регулаторните разходи при нормални пазарни условия. Тези оператори, които използват други технологични платформи, се намират в сходно фактическо и правно положение с операторите на DTT, тъй като трябва да поемат разходите, свързани с технологичните модернизации на техните мрежи и свързаните с тях периоди на едновременно излъчване. Сателитните оператори например също подлежат на задължения за използване на радиочестотния спектър, които произтичат от регулаторни разходи, и техните права за използване също може да бъдат предмет на изменения. Сателитните оператори също трябва да финансират технологични модернизации самостоятелно (например от DVB-S на DVB-S2 ⁽¹⁴¹⁾). Фактът, че операторите на различните технологични платформи за

⁽¹³⁸⁾ Вж. решение на Съда от 4 юни 2015 г., C-15/14, Комисия/MOL, ECLI:EU:C:2015:362, точка 60.

⁽¹³⁹⁾ Решение на Съда от 20 декември 2017 г., C-70/16 P, Comunidad Autonoma de Galicia, Retegal/Комисия, ECLI:EU:C:2017:1002, точка 61.

⁽¹⁴⁰⁾ *Ex multis* решение на Съда от 30 юни 2016 г., Белгия/Комисия, C-270/15 P, EU:C:2016:489, точка 50.

⁽¹⁴¹⁾ DVB-S означава Digital Video Broadcasting for Satellite, което е технологичен стандарт за предаване на видеотелевизионни съобщения чрез сателит. DVB-S1 е актуализираната, по-нова версия на стандарта.

видеоизлъчване в Чехия имат различни модели на стопанска дейност и може да не се конкурират в един и същ сегмент (например FTA в сравнение с платена телевизия), не ги поставя в различно правно и фактическо положение с оглед на целта за предоставяне на телевизионно излъчване. Различните конкурентни платформи (DTT, сателит, IPTV) са взаимозаменяеми. Всички те са в състояние да излъчват телевизионни услуги — FTA или платена телевизия, както показват няколко примера, предоставени по време на разследването, например някои търговски телевизионни и радиооператори многократно са обявявали намерения да криптират версии HD на своите програми (съображение 153), Skylink/M7 Group са експериментирали с платена услуга за DTT (съображение 91), Telly е обмисляла карта за IPTV за FTA (съображение 154). Освен това Чехия потвърди заменяемостта на услугите, като заяви, че основният риск по време на прехода е бил рискът от загуба на аудитория в полза на други платформи, произтичащ от неконтролирана миграция (съображение 103). Освен това Чехия потвърди, че няма правна пречка DTT да бъде криптирана и да предлага платени телевизионни услуги. По този начин операторите на DTT имат избор да променят своя модел на стопанска дейност по всяко време.

(249) Дори ако освобождаването на честотната лента 700 MHz е засегнало само операторите на DTT, Комисията не е съгласна, че референтната система може да бъде тясно определена така, че да съпада с точния кръг на бенефициерите, т.е. някои предприятия за DTT, които са експлоатирали преходни мрежи. Ако се приеме, че референтната система включва само предприятията, засегнати от регулаторна мярка, това би означавало, че всяко обезщетение за регулаторна мярка би избегнало контрола върху държавната помощ, тъй като повечето регулаторни мерки са насочени към конкретни сегменти на пазара, като се вземат предвид техните характеристики (и следователно биха се прилагали само за определени доставчици), като се има предвид, че тя не би била изборителна. От друга страна, всички пазарни сегменти са податливи на регулаторни мерки, които водят до разходи за привеждане в съответствие за доставчиците, към които са насочени тези задължения. Както беше обяснено по-горе, Комисията счита, че последиците от регулаторните мерки, произтичащи от освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, са присъщи на дейността на операторите на DTT. Следователно референтната система за целите на проверката на изборителността не може да бъде ограничена до предприятията, за които се прилага специфично регулаторно задължение.

(250) Един бенефициер заяви, че обезщетението може да бъде свързано със задължения за извършване на обществена услуга. Няма признаци обаче, че мярката, за която е постъпило уведомление, е свързана със задължения за извършване на обществена услуга. Във всеки случай следва да се припомни, че дадена мярка остава изборителна дори когато нейната цел е да облагодетелства финансово организации, за които се смята, че заслужават това от социална гледна точка⁽¹⁴²⁾, или когато създават положителни въздействия върху икономиката, които надхвърлят техните индивидуални интереси⁽¹⁴³⁾. Положителните ефекти от прехода, планиран от Чехия за освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, не могат да поставят под въпрос заключението относно изборителността на мярката.

5.1.6. *Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията в рамките на Съюза*

(251) Държавните мерки попадат в обхвата на член 107, параграф 1 от ДФЕС, доколкото нарушават или заплашват да нарушат конкуренцията и засягат търговията между държавите членки. Счита се, че мярка, предоставена от държавата, нарушава или е възможно да наруши конкуренцията, когато тя може да подобри конкурентната позиция на получателя в сравнение с други предприятия, с които той се конкурира⁽¹⁴⁴⁾.

(252) Както е обяснено в предходните раздели, мярката се прилага за трима оператори на DTT. Тези трима оператори се конкурират по-специално с други оператори, използващи други технологични платформи за видеоизлъчване (сателитно, кабелно, IPTV). CRa принадлежи към група, която извършва дейност на международно равнище (бележка под линия 31) и в няколко сектора на дейност извън услугите за пренос на DTT. Česká televize като обществен радио- и телевизионен оператор се конкурира с търговските радио- и телевизионни оператори.

⁽¹⁴²⁾ Вж. например решение на Съда от 10 януари 2006 г., C-222/04, Cassa di Riparmio di Firenze, EU:C:2006:8, точки 136—138.

⁽¹⁴³⁾ Вж. решение на Съда от 20 септември 2019 г., T-674/17, Port de Bruxelles e.a./Комисия, EU:T:2019:651, точка 179.

⁽¹⁴⁴⁾ Решение на Съда от 17 септември 1980 г., Philip Morris, 730/79, EU:C:1980:209, точка 11; решение на Общия съд от 15 юни 2000 г., Alzetta, по съединени дела T-298/97, T-312/97 и т.н., EU:T:2000:151, точка 80.

- (253) Един бенефициер заяви, че за да бъде нарушаваща конкуренцията, мярката ще трябва да подобри конкурентната позиция на получателя в сравнение с други предприятия, с които той се конкурира, като отбеляза, че операторите на ДТТ не се конкурират с други технологични платформи и че мярката има за цел да обезщети получателите за допълнителните пределни разходи, направени поради наложените от държавата регулаторни промени (съображение 169). Достатъчно е обаче помощта да позволява на предприятието получател да запази по-силна конкурентна позиция от тази, която би имало, ако помощта не беше предоставена. В този контекст, за да се счита, че помощта нарушава конкуренцията, обикновено е достатъчно помощта да дава предимство на бенефициера, като го освобождава от разходи, които в противен случай той би трябвало да понесе в хода на ежедневните си стопански операции ⁽¹⁴⁵⁾.
- (254) Комисията счита, че други технологични платформи са в достатъчно тясна конкуренция с бенефициерите, по-специално по отношение на крайните ползватели на услугите, предоставяни чрез различни платформи, за да се заключи, че мярката създава риск да наруши конкуренцията по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Във всеки случай Комисията счита, че мярката създава риск да наруши конкуренцията и засяга търговията между държавите членки, тъй като мярката укрепва конкурентната позиция на тримата бенефициери.
- (255) Следователно мярката създава риск да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки.

5.1.7. *Заключение относно наличието на помощ*

- (256) С оглед на гореизложеното Комисията стига до заключението, че мярката отговаря на критериите, определени в член 107, параграф 1 от ДФЕС, и представлява държавна помощ по смисъла на посочения член. Чешките органи не оспориха това заключение.

5.2. **Законосъобразност на помощта**

- (257) В решението за откриване на процедурата Комисията посочи, че не е в състояние да стигне до заключение относно спазването на задължението за запазване на съществуващото положение, предвидено в член 108, параграф 3 от ДФЕС (съображение 101 от решението за откриване на процедурата). В съображение 99 от решението за откриване на процедурата Комисията отбеляза, че съответната разпоредба на ЕСА, на която Чехия се позовава като клауза за запазване на съществуващото положение ⁽¹⁴⁶⁾, изменена с Акта за измененията в цифровата област, се отнася до процедури пред Комисията, но оставя свобода на преценка на националните органи. Освен това бенефициерите на помощта вече са подали заявленията си до СТО, която вече е извършила своята проверка на допустимите разходи. От друга страна, в съображение 100 от решението за откриване на процедурата Комисията отбеляза, че в правното основание на мярката не се описват подробно елементи на помощта, като например категориите допустими разходи, максималният размер на помощта или интензитетът на помощта, както е описано от Чехия в решението за откриване на процедурата. Освен това чешките органи потвърдиха, че няма да бъде изплатена помощ преди одобряването на мярката от Комисията (съображение 60).
- (258) Съгласно съдебната практика помощта трябва да се счита за предоставена в момента, в който правото за получаването ѝ е предоставено на бенефициера съгласно приложимите национални правила ⁽¹⁴⁷⁾. Действителното прехвърляне на въпросните ресурси не е определящо.
- (259) Комисията отбелязва лоялното сътрудничество на чешките органи в настоящата процедура с цел спазване на задължението за запазване на съществуващото положение, предвидено в член 108, параграф 3 от ДФЕС. В стратегията от 2016 г. вече беше посочено, че правителството следва да предостави обезщетение, след като Комисията оцени неговата съвместимост с вътрешния пазар ⁽¹⁴⁸⁾. От декември 2016 г. насам чешките органи проведоха обсъждания с Комисията, предхождащи уведомлението, относно различни мерки, свързани с освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, включително обезщетението за експлоатацията на преходни мрежи (съображение 1). През юли 2021 г. Чехия уведоми за мярката (съображение 3) и се ангажира да не изплаща помощта преди одобряването на мярката от Комисията.

⁽¹⁴⁵⁾ Решение на Съда от 3 март 2005 г., *Heiser*, C-172/03, EU:C:2005:130, точка 55.

⁽¹⁴⁶⁾ Съгласно преведената версия на Акта за измененията в цифровата област, предоставена от чешките органи, в него се посочва: „Когато пред Комисията се води производство относно държавна помощ във връзка с определянето на размера или плащането на ефективно и ефикасно направени разходи, това се счита за преюдициално запитване“.

⁽¹⁴⁷⁾ Решение на Съда от 19 декември 2019 г., *Arriva Italia* и др., C-385/18, EU:C:2019:1121, точка 36.

⁽¹⁴⁸⁾ Параграф II, точка 1, буква в) от стратегията от 2016 г. Резолюция № 648 на правителството на Чешката република от 20 юли 2016 г.

- (260) Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, включва ангажимента на чешките органи да не изплащат помощта преди уведомяването за решение на Комисията за одобряване на мярката. Поради това, дори ако клаузата за запазване на съществуващото положение, включена в Акта за измененията в цифровата област, би могла да остави свобода на преценка на чешките органи, тази свобода на преценка вече не присъства в мярката, за която е постъпило уведомление.
- (261) И накрая, ефективността на клаузата за запазване на съществуващото положение беше допълнително изяснена с последващото изменение на ЕСА, приложимо от 1 януари 2022 г. (съображение 175). Следователно при тези обстоятелства Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, заедно с разяснението, предоставено от чешките органи в производството пред Комисията и чрез законодателното изменение, е в съответствие със задължението за запазване на съществуващото положение, предвидено в член 108, параграф 3 от ДФЕС.
- (262) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че Чехия е спазила задължението за запазване на съществуващото положение, предвидено в член 108, параграф 3 от ДФЕС.

5.3. Съвместимост на помощта

- (263) След като мярката представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, трябва да се разгледа нейната съвместимост с вътрешния пазар. Чешките органи заявиха, че мярката е съвместима с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, в който се предвижда, че „помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“, може да се приемат за съвместими с вътрешния пазар.
- (264) Следователно, за да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, от една страна, помощта трябва да има за цел да улесни развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, и от друга страна, тя не трябва да засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес ⁽¹⁴⁹⁾.
- (265) Тъй като няма насоки, които да обхващат конкретно оценката на съвместимостта на мярката, за която е постъпило уведомление, Комисията ще извърши оценката си пряко въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС.

5.3.1. Улеснение за развитието на стопанска дейност

5.3.1.1. Икономическа дейност, улеснена от мярката

- (266) В съображения 106—107 от решението за откриване на процедурата Комисията стигна до предварителното заключение, че мярката е помогнала на тримата оператори на ДТТ да развият стопанската си дейност в сектора на преноса на наземни телевизионни услуги и следователно отговаря на първия критерий. Не бяха получени коментари, които да се противопоставят на това предварително становище.
- (267) Мярката, за която е постъпило уведомление, има за цел да обезщети трима оператори на ДТТ за разходите, направени за експлоатацията на преходни мрежи, използващи модернизираните технологични стандарти (DVB-T2/HEVC) по време на период на едновременно излъчване, наложен като регулаторно задължение, свързано с предсрочното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz. В съображение 106 от решението за откриване на процедурата Комисията отбеляза, че мярката е подпомогнала модернизирането на мрежите, експлоатирани от трите оператора на ДТТ, което им е позволило да предлагат по-добри услуги. Тя е дала възможност на операторите на ДТТ да увеличат капацитета в своите мрежи и да предложат повече програми с по-добро качество на видеоклиповете (от SD до HD) за определен брой програми ⁽¹⁵⁰⁾ и евентуално да включат предложения за платена телевизия ⁽¹⁵¹⁾. Освен това тя е спомогнала за запазването и привличането на зрители към новия стандарт за наземна телевизия (DVB-T2/HEVC), като се гарантира, че аудиторията е готова за актуализираните предложения.

⁽¹⁴⁹⁾ Решение на Съда от 22 септември 2020 г., C-594/18 Р, Австрия/Комисия, EU:C:2020:742, точка 19.

⁽¹⁵⁰⁾ Преходът към DVB-T2 е довел до увеличаване на броя на каналите и подобряване на качеството на сигнала (от SD към HD), в „BNE с удоволствие съобщава, че нейният чешки член České Radiokomunikace (CRA) вече е завършил прехода от DVB-T към DVB-T2 и е освободил честотната лента 700 MHz“, 13 ноември 2020 г., на разположение на <https://broadcast-networks.eu/transition-to-dvb-t2-completed-in-the-czech-republic/> (посетено на 4 февруари 2022 г.).

⁽¹⁵¹⁾ M7 Group ще пусне чешка платена ДТТ, <https://www.broadbandtvnews.com/2020/08/31/m7-group-to-launch-czech-pay-dtt/> (посетено на 8 март 2022 г.).

- (268) Доколкото мярката, за която е постъпило уведомление, има стимулиращ ефект (раздел 5.3.1.2), тя улеснява икономическата дейност по предоставяне на услуги за излъчване на DTT на тримата бенефициери чрез обезщетяване на разходите за експлоатация на преходните мрежи в рамките на подобрените стандарти, като например увеличен капацитет и по-високо видеокачество, както и запазване на зрителската аудитория. Освен това крайните мрежи са се възползвали и от повторното използване на оборудването на преходните мрежи, както и от конфигурирането и стабилизирането на мрежите, извършено по време на периода на паралелно радиоразпръскване. Новите стандарти за наземна телевизия (DVB-T2/HEVC) също представляват значителни подобрения за домакинствата, по-специално като им позволяват да получават по-разнообразно безплатно предлагане (т.е. възможност за повече телевизионни канали) и подобро качество (HD и Ultra HD).
- (269) Освен това Комисията отбелязва значението на платформата за DTT в Чехия за предаването на FTA TV, включително тези, предоставяни от чешкия обществен телевизионен и радиооператор, по-специално за засилване на социалното сближаване, функционирането на демокрацията и икономиката като цяло. Комисията също така отбелязва, че мярката допринася за постигане на съответствие със задължението, определено в Решението ЕРАС, а именно освобождаването на честотната лента 700 MHz от наземните услуги за радиоразпръскване, включително чрез улесняване на прехода към по-ефективни в спектрално отношение технологии, по-специално стандартите DVB-T2/HEVC (съображение 16).

5.3.1.2. Стимулиращ ефект

5.3.1.2.1. Относно започването на строителните работи преди официалното приемане на актовете за предоставяне на помощта — официален стимулиращ ефект

- (270) В съображения 112—114 от решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения относно стимулиращия ефект на мярката, тъй като операторите на DTT са започнали да инвестират в преходните мрежи от март 2017 г., преди Решението ЕРАС да бъде прието през май 2017 г., Акта за измененията в цифровата област през юли 2017 г. и Плана за технически преход през август 2018 г. Началото на преминаването предшества и окончателните споразумения за международна координация на честотите, сключени от Чехия със съседните ѝ държави. Комисията отбелязва, че стратегията от 2016 г. изглежда не предоставя достатъчно насоки относно ключовите параметри на обхвата на обезщетението и на процеса на преминаване, включително координацията на честотите със съседните държави. Освен това Комисията отбелязва, че първоначалните предаватели DVB-T са били изключени през октомври 2020 г. и следователно всички разходи вече са били направени преди приемането на окончателното решение на Комисията относно мярката.
- (271) Чехия обясни, че операторите на DTT активно са очаквали освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz още през периода 2013—2016 г. в рамките на публичните обсъждания на процедурата и предложените мерки. Поради тази причина операторите на DTT биха инвестирали в прехода дори преди март 2017 г., дори ако тези разходи не подлежат на обезщетение (съображение 108). Чехия твърди, че фактът, че процесът е бил договорен с консенсус между чешките органи и засегнатите оператори на DTT, не премахва стимулиращия ефект на мярката (съображение 99).
- (272) Освен това CRA обясни, че мярката е част от пакет от мерки, описани в стратегията от 2016 г., който е обсъден с Комисията. Тя също така заяви, че Комисията е приела, че мерките, одобрени по дело SA.55742, които произтичат от същото правно основание, имат стимулиращ ефект.
- (273) CRA също така заяви, че оценката на стимулиращия ефект следва да се основава на решението по дело *Graphischer Maschinenbau*⁽¹⁵²⁾, съгласно което трябва да се вземе предвид по-широкият контекст, включително съобщенията от националните органи (съображение 184). Тя обясни, че преди да започне инвестициите, е получила гаранции, свързани с компенсационния механизъм, от чешките органи още преди март 2017 г. (съображение 185): стратегията от 2016 г. е ключов документ (съображение 186), който е резултат от публични обсъждания от 2013 г. насам, бенефициерът е участвал активно в експертната група, създадена от чешкото Министерство на промишлеността и търговията, участваща в стратегията от 2016 г. (съображение 185), а през 2016 г. СТО вече е издала на CRA разрешения за честоти за преходните мрежи (съображение 187).

⁽¹⁵²⁾ Вж. решение от Съда от 14 май 2002 г., *Graphischer Maschinenbau/Комисия*, T-126/99, EU:T:2002:116, точка 44: „[...] за да прецени дали елементът на стимулиране е бил налице, Комисията е трябвало да вземе предвид точната форма и естество на съобщенията и актовете, издадени от компетентните национални органи, заедно с другите съответни фактори [...]”.

- (274) На първо място Комисията отбелязва, че в стратегията от 2016 г. вече е определено по принцип кои преходни мрежи ще бъдат създадени и връзките със съществуващите мрежи, както и с бъдещите мрежи (съображения 32 и 218). Освен това Комисията отбелязва, че правното основание на мярката произтича от съвместното четене на стратегията от 2016 г., Акта за измененията в цифровата област и Плана за технически преход. В Акта за измененията в цифровата област се предвиждат подробности за обезщетението, предвидено в стратегията от 2016 г., като се приема допустимостта на разходите, направени след момента на приемане на стратегията от 2016 г. (съображение 46). В Плана за технически преход се потвърждават трите преходни мрежи и се определят техническите условия за тяхната експлоатация, като се отразява действителното начало на експлоатацията на преходните мрежи в миналото (т.е. март 2017 г. за преходна мрежа 12).
- (275) Дори ако, както е отбелязано в съображение 113 от решението за откриване на процедурата, стратегията от 2016 г. не представлява правното основание на мярката *stricto sensu* (т.е. предоставяне на право на получаване на помощта), това не променя факта, че стратегията от 2016 г. е била ключов документ, въз основа на който бенефициерите биха могли да получат разумни гаранции, че ще експлоатират една от преходните мрежи, обхванати от мярката. Поради това някои бенефициери биха могли да започнат строителните работи на преходните мрежи въз основа на стратегията от 2016 г.
- (276) В това отношение официалният стимулиращ ефект може да бъде изведен и от наличието на конкретни уверения, предоставени от държавата членка на бенефициерите, които са им позволили да започнат строителните работи на свой риск. Фактът, че всички разходи са направени преди одобряването на мярката от Комисията, не е окончателен за (не)наличието на формален стимулиращ ефект. В това отношение Комисията счита, че елементите, изброени в съображение 272, са достатъчни, за да се докаже, че чешките органи са предоставили конкретни уверения на тримата бенефициери, които са били достатъчни, за да оправдаят ранното започване на строителните работи до официалното приемане на актовете, предвиждащи мярката. В това отношение следва да се отбележи, че CRa е започнала паралелно радиоразпръскване преди приемането на Акта за измененията в цифровата област на част от чешката територия и за период до четири месеца (т.е. от март 2017 г. до юли 2017 г.), поради което CRa е понесла само малка част от общите разходи за експлоатацията на преходните мрежи на свой собствен риск преди приемането на Акта за измененията в цифровата област⁽¹⁵³⁾. Според Плана за технически преход DB е започнала паралелно радиоразпръскване едва през август 2017 г., а *Česká televize* — през март 2018 г., което означава, че и в двата случая бенефициерите са започнали след приемането на Акта за измененията в цифровата област.
- (277) С оглед на гореизложеното официалният стимулиращ ефект не се обезсилва от ранното започване на строителните работи преди официалното приемане на актовете, предвиждащи мярката. Наличието на такъв формален ефект обаче не е достатъчно, тъй като мярката, за която е постъпило уведомление, изисква съществен стимулиращ ефект.

5.3.1.2.2. Относно наличието на търговски стимул за тримата оператори на DTT — съществен стимулиращ ефект

- (278) За да бъде съвместима с вътрешния пазар, планираната помощ трябва да има стимулиращ ефект. За тази цел трябва да се докаже, че при липсата на предвижданата помощ инвестицията, предназначена за осъществяването на разглеждания проект, няма да бъде изпълнена. Ако, от друга страна, се окаже, че тази инвестиция би се осъществила и без планираната помощ, трябва да се заключи, че помощта служи само за подобряване на финансовото състояние на предприятието(ята) получател(и), без обаче да отговаря на изискването по член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, че е необходима за развитието на определени дейности⁽¹⁵⁴⁾.

⁽¹⁵³⁾ Може да се изчисли, че CRa е направила приблизително 6 % от общите разходи за експлоатация на паралелно радиоразпръскване за мрежа 2 преди приемането на Акта за измененията в цифровата област (т.е. 13 % от общата продължителност на едновременно излъчване в 46 % от районите). Съгласно Плана за технически преход (вж. съображение 49) и бележка под линия 56) CRa е започнала паралелно радиоразпръскване преди Акта за измененията в цифровата област в 12 от всички 26 предавателя с висока мощност в мрежа 2 (т.е. 46 % от зоните) и за максимален срок от четири месеца преди приемането на Акта за измененията в цифровата област (т.е. от март 2017 г. до юли 2017 г.) от срока от 30,8 месеца на експлоатация на паралелното радиоразпръскване в мрежа 2 (т.е. 4/30,8 = 13 % от срока).

⁽¹⁵⁴⁾ Решение на Съда от 12 септември 2019 г., *Achamos Grupè и Achema/Комисия*, T-417/16, EU:T:2019:597, точка 84.

- (279) Комисията активно подкрепи процеса на предоставяне на радиочестотната лента 700 MHz за предоставяне на безжични широколентови услуги и необходимостта от адаптиране на наличния радиочестотен спектър за наземни услуги за радиоразпръскване (съображение 14). В Решението ЕРАС, прието от съзаконотелите през май 2017 г., се предвижда задължението радиочестотната лента 700 MHz да бъде разпределена изключително за безжични широколентови услуги до 30 юни 2020 г., като се признава, че тази лента е ценен актив за осигуряване както на допълнителен капацитет, така и на универсално покритие за безжични широколентови услуги, по-специално в селските, планинските и островните райони, както и за използване на закрито. В резултат на това наземното предоставяне на услуги за радиоразпръскване е трябвало да освободи по принцип честотите, използвани в честотната лента 700 MHz, до същата дата (съображение 15).
- (280) В Решението ЕРАС се признава възможността държавите членки да обезщетят, когато е целесъобразно, преките разходи, свързани с освобождаването на честотната лента 700 MHz, включително, наред с другото, за улесняване на прехода към по-ефективни в спектрално отношение технологии, като по-специално се посочват стандартите DVB-T2/HEVC, в съответствие с правилата за държавна помощ (съображение 16).
- (281) Комисията разгледа в съответствие с правилата за държавна помощ редица мерки, приложени с цел операторите на DTT да освободят радиочестотната лента 700 MHz, като не повдигна възражения по отношение на мерките, насочени към финансиране на подмяната и адаптирането на техническото оборудване, необходимо за завършване на преобразуването на честотата от радиочестотната лента 700 MHz в радиочестотната лента под 700 MHz⁽¹⁵⁵⁾. В тези случаи Комисията призна, че неефективност на пазара може да съществува под формата на проблем с координацията, когато участниците на пазара не желаят да се споразумеят за общ график за освобождаване на съответните честоти или когато не интернализират в достатъчна степен положителните ефекти от освобождаването на съответните честоти за обществото като цяло. В тези случаи мерките за подкрепа не обхващат технологичното модернизиране на мрежите за DTT. В това отношение Комисията вече одобри мярка в подкрепа на подмяната на зависимо от честотата оборудване в Чехия, приложима и за тримата бенефициери (Решение по дело SA.55742).
- (282) Въпреки това мерките, включващи подкрепа за технологични подобрения на платформата за DTT, дори когато са свързани с освобождаването на 700 MHz, могат да повлияят на статуквото на конкуренцията между различните технологични платформи (например DTT, сателит, кабел, IPTV), които могат да се използват за телевизионно излъчване. Обикновено се очаква технологичните подобрения да осигурят и предоставят предимства, които могат да бъдат използвани с търговска цел от бенефициерите на такива мерки и които тези бенефициери обикновено биха приложили сами при липса на помощ. В случая на модернизирането до DVB-T2/HEVC най-очевидните предимства са по-високият преносна способност (за същия честотен спектър) и по-доброто компресиране на видеосигнала, което позволява да се увеличи броят на телевизионните канали, които една мрежа за DTT може да излъчва едновременно, и/или да се подобри видеокачеството (например по-висока разделителна способност).
- (283) Поради тези причини Комисията е отдала особено значение при оценката на такива мерки на стимулиращия ефект и наличието на неефективност на пазара, като се има предвид, че освен при изключителни обстоятелства, операторите на DTT следва да могат да финансират технологични подобрения, без да прибегват до държавна помощ.
- (284) През април 2024 г. Комисията одобри словашка мярка, която включваше подкрепа за модернизирането до стандарт DVB-T2 за една от четирите мрежи за DTT, както и свързаната с това информационна кампания (Решение по дело SA.55953). В този случай Комисията счете, че са налице извънредни обстоятелства, които оправдават публична подкрепа за технологичното модернизиране. По-специално Комисията счете, че без помощта операторът на DTT в Словакия не би имал стимул да осъществи модернизирането, необходимо за освобождаването на честотната лента 700 MHz, като по този начин застраши непрекъснатостта и достъпността на услугите за DTT за крайните потребители след освобождаването на тази честотна лента. Във връзка с това Комисията отбеляза низходящата тенденция на словашкия пазар на DTT (т.е. спад с най-малко 45 % до пазарен дял под 10 % през 2022 г.⁽¹⁵⁶⁾) и слабото навлизане на DVB-T2 в Словакия (т.е. 80 % от населението ще бъде оборудвано със съвместими приемници едва след 2024 г.)⁽¹⁵⁷⁾. Освен това, поради намаляващия пазарен дял и отказа на телевизионните и

⁽¹⁵⁵⁾ Вж. Решение на Комисията от 12.12.2018 г. относно Държавна помощ SA.47258 (2017/N) — миграция на германския радиочестотен спектър 700 Mhz, C(2018) 8356 final; Решение на Комисията от 2.8.2019 г. относно държавна помощ SA.51080 — Испания — Помощ за излъчване на аудио-визуални програми за доставчици на аудио-визуални услуги, C(2019) 5764 final.

⁽¹⁵⁶⁾ Точният пазарен дял и спадът на пазара на DTT в Словакия са поверителни.

⁽¹⁵⁷⁾ Вж. съображения 12 и 64 от решението по дело SA.55953: „низходящата тенденция на пазара на DTT в Словакия: през 2013 г. пазарният дял на DTT е бил приблизително [10 %—20 %], докато през 2022 г. е бил равен на [0 %—10 %] (вж. съображение 9), което означава спад с приблизително [45 %—55 %] на относителния пазарен дял на DTT. [...] Слабото навлизане на DVB-T2 в Словакия: според оценките, направени от словашките органи, повечето домакинства (около 80 %) ще бъдат оборудвани с телевизионни приемници DVB-T2 едва след 2024 г.“

радиооператорите да финансират модернизиранието, доставчикът не би могъл да очаква да си върне разходите за технологичното модернизиране. В същото време, поради технически причини, преминаването към лентата под 700 MHz не може да се осъществи без модернизирането.

- (285) В разглеждания случай мярката, за която е постъпило уведомление, подкрепя технологично модернизиране до по-усъвършенствани стандарти — DVB-T2/HEVC. В решението за откриване на процедурата Комисията призна положителното въздействие на мярката върху развитието и непрекъснатостта на услугите за DTT в контекста на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, както и важната роля на медиите, включително телевизионните услуги, за социалното сближаване, функционирането на демокрациите и икономиката като цяло. Комисията обаче предварително счете, че мярката надхвърля запазването на статуквото, като позволява на операторите на DTT да останат конкурентоспособни, като същевременно намаляват инвестиционните си разходи, които други оператори, като например сателитните оператори, трябва да предприемат с частни ресурси (съображение 89).
- (286) В решението за откриване на процедурата Комисията също така изрази съмнения относно стимулиращия ефект на мярката. Комисията призна, че тримата оператори на DTT, които притежават права за използване на честоти, може да нямат търговски стимул да освободят определена част от спектъра и да преминат към друга част от него в полза на доставчиците на безжични съобщителни услуги, както се изисква от Решението ЕРАС (съображения 109—110 от решението за откриване на процедурата). В същото време Комисията изрази съмнения, че мярката, за която е постъпило уведомление, има стимулиращ ефект, тъй като са налице търговски ползи за операторите на DTT, които биха могли да ги стимулират да инвестират в технологично модернизиране по своя собствена инициатива: i) преминаването включва техническо модернизиране на мрежите, увеличаване на техния капацитет и качество; ii) Актът за измененията в цифровата област дава право на операторите да удължат лицензите си до 2030 г., което подобрява предвидимостта за инвестициите; iii) амбицията на чешките органи да разгърнат две допълнителни мрежи в бъдеще би могла да се разглежда като положителна перспектива за развитие на пазара (съображения 111—112 от решението за откриване на процедурата).
- (287) В представените становища един бенефициер припомни (раздел 4.3.5), че операторите на DTT не са били готови да инвестират в технологичното модернизиране през периода 2017—2020 г., като се има предвид, че инвестиционният цикъл обикновено обхваща 12—15 години в сектора на електронните съобщения и че операторите на DTT все още не са възвърнали инвестициите, направени за преминаването от аналогов към цифров формат, приключило през 2012 г. Предсрочното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz (през юни 2020 г.) също е било в противоречие със съществуващите търговски договори с телевизионните оператори и с цикъла на обновяване на телевизионните приемници в домакинствата. Бенефициерът посочи, че дори капацитетът за пренос на данни на мрежите да се е увеличил в резултат на прехода към DVB-T2, той не е бил в състояние да продаде целия капацитет на новите мрежи и приходите му дори са намалели след прехода към DVB-T2. Чехия се съгласи с тези мнения и посочи, че като цяло се приема, че естественият преход към технологията DVB-T2 ще се осъществи от 2022—2024 г. заедно с пускането на 1—2 допълнителни мрежи за излъчване DVB-T2 (съображения 97—98).
- (288) Освен това Чехия обясни, че чешкият пазар на DTT е останал относително стабилен въпреки спада в пазарния дял на DTT (от 60 % преди прехода до 52,9 % през 2023 г.) (съображения 101—102). Оборътът от DTT се получава предимно от приходите на операторите на FTA и следователно в крайна сметка зависи от пазара на телевизионна реклама, който се основава на аудиторията (съображение 102). Основният риск по време на прехода е бил рискът от загуба на аудитория, произтичащ от неконтролирано преминаване. Този предполагаем риск е подтикнал телевизионните и радиооператорите да предоговорят по-ниски възнаграждения за операторите на DTT след прехода (съображение 103).
- (289) Освен това според Чехия, въпреки увеличаването на броя на телевизионните канали, които се излъчват, трите оператора на DTT не са могли да извлекат търговска полза от прехода, техните приходи и рентабилност са намалели и те са били изправени пред значителни инвестиционни разходи и услуги за преходните мрежи, които не са били фактурирани на телевизионните и радиооператорите (съображение 105).

- (290) Комисията счита, че с оглед на инвестиционния цикъл от 12—15 години и като се има предвид, че предишното значително технологично модернизиране на DTT е било завършено през 2012 г., горепосочените елементи потвърждават, че модернизирането на мрежите за DTT през периода 2017—2020 г., както е предвидено в Плана за технически преход, е било извън нормалния инвестиционен цикъл за всичките четири оператора на DTT, включително тримата бенефициери, от които се е изисквало да експлоатират преходни мрежи, и четвъртия оператор, от който не се е изисквало, но все още се е изисквало да използва модернизираните технологии в крайната си мрежа. Изглежда разумно да се очаква, че операторите на DTT биха продължили своя съществуващ модел на стопанска дейност, основан на DVB-T, до изтичането на първоначалните разрешения през 2021—2024 г., което също би било в съответствие с техните съществуващи търговски договори с телевизионните оператори. Освен това, както припомня CRa, в стратегията от 2016 г. преминаването към DVB-T2 вече е описано като задължителен процес, за който телевизионните и радиооператорите многократно са отказвали да дадат своя принос.
- (291) Чехия и бенефициерите допълнително разсеяха съмненията, изразени от Комисията в съображение 124, буква а) от решението за откриване на процедурата, относно няколко елемента: i) ползите от стандартите DVB-T2 и HEVC са били установени от чешките органи и от наземната телевизионна индустрия няколко години преди задължението за освобождаване на 700 MHz; ii) че в годишния доклад на CRa за 2011 г. се посочва, че DVB-T2 би могло да спомогне за развитието на тяхната дейност; iii) че CRa вече е изпитала технологията DVB-T2 през 2012 г. В тази връзка беше обяснено, че през 2012 г. са проведени експериментални изпитвания на технологията DVB-T2, но операторите обикновено инвестират в проверката на нови технологии, но това не означава, че те незабавно ще внедрят тези технологии (съображение 100). Например CRa е изпитала технологията DVB-T през 1999 г., но е завършила внедряването ѝ едва през 2012 г. (съображение 181). По подобен начин споменаването на технологията DVB-T2 в годишния доклад на CRa за 2011 г. не предполага непременно срок за бъдещото ѝ търговско използване (съображение 182). Комисията счита, че тези обяснения са разумни, тъй като както органите, така и операторите може да проявят интерес към нови стандарти за предаване и кодиране и дори да проведат експериментални изпитвания на такива технологии много преди тяхното търговско внедряване.
- (292) Фактът обаче, че регулаторната намеса е накарала операторите на DTT да инвестират извън нормалния си инвестиционен цикъл, не е достатъчен, за да се заключи, че бенефициерите не са имали стимул да инвестират по собствена инициатива. По-специално експлоатацията на преходните мрежи носи ползи най-вече за трите оператора на DTT, като им позволява да преминат към модернизираната технология, като същевременно намалява риска от загуба на аудитория в процеса. Освен това оборудването, обхванато от обезщетението, частично се използва повторно в крайните мрежи. Както е разгледано подробно в раздел 5.3.2.4.3, мярката, за която е постъпило уведомление, включва обезщетение за счетоводната амортизация на оборудването по време на използването му в преходните мрежи, но тази счетоводна амортизация надхвърля действителното износване на оборудването. Поради това Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, също допринася за финансирането на модернизирането на крайните мрежи.
- (293) Освен това Комисията вече отбеляза в съображение 124, букви б)—д) от решението за откриване на процедурата, че съществуват други елементи, които биха могли да повлияят положително на пазарните перспективи на операторите на DTT и да ги стимулират да инвестират в технологичното модернизиране (дори извън нормалния инвестиционен цикъл). Първо, операторите на DTT, когато са започнали да подготвят технологичното модернизиране, са могли разумно да очакват удължаване на лицензите си до 2030 г. въз основа на Акта за измененията в цифровата област и както вече е предвидено в стратегията от 2016 г. Като са инвестирали в периода 2017—2020 г., те са могли разумно да очакват амортизацията на инвестицията си до този срок, като по този начин са разполагали с предвидимост на инвестициите. Второ, първоначалните мрежи за DTT са били близо до пълния си капацитет и конкурентните телевизионни платформи, като сателитните, вече са модернизирали своите системи, което им е позволило да подобрят качеството на своето съдържание. В резултат на конкурентния натиск операторите на DTT е трябвало да инвестират в технологичното модернизиране, за да запазят пазарната си позиция и да не губят крайни потребители. Технологичното модернизиране е позволило на платформата за DTT да запази като цяло пазарния си дял. И накрая, чешките органи вече са изразили планове си да добавят две нови мрежи за DTT, като по този начин са посочили, че е налице търговски интерес към разработването на тази платформа.
- (294) В тази ситуация, при която експлоатацията на преходните мрежи предлага ясни търговски ползи на тримата оператори на DTT, при която обезщетението също така финансира частично инвестиционните разходи в модернизираните крайни мрежи и при която е имало положителна пазарна перспектива с предвидимост на инвестициите до 2030 г., е от голямо значение да се установи дали бенефициерите биха инвестирали по собствена инициатива.

- (295) Въпреки факта, че Комисията отправи запитване относно икономическите изчисления, извършени по времето, когато инвестицията е започнала да сравнява допълнителното въздействие (по отношение на рентабилността на операторите) на ускорения преход (съображение 143 от решението за откриване на процедурата), нито Чехия, нито бенефициерите са предоставили актуални финансово-икономически планове със сценарий за по-бавно приемане (т.е. от 2022—2024 г.) или са сравнили тези финансово-икономически планове със сценария за ускорен преход, наложен от Чехия. Чехия заяви, че тези финансово-икономически планове не са съществували към момента, в който мярката е била предвидена първоначално (съображение 134), и се позова на актуализираното проучване ADL. Комисията обаче отбелязва, че въпреки че в актуализираното проучване ADL са анализирани няколко сценария: i) модернизиране до DVB-T2 с паралелно радиоразпръскване; ii) модернизиране до DVB-T2 без паралелно радиоразпръскване; и iii) запазване на DVB-T, водещо до намаляване на покритието и е предоставена качествена и количествена оценка на разходите при различните сценарии (съображение 45), в него не са оценени потенциалните приходи или въздействието на технологичното модернизиране върху рентабилността на операторите на DTT. Освен това в актуализираното проучване ADL тези сценарии не са сравнени със сценария с по-бавно приемане (т.е. от 2022—2024 г.), за който Чехия обясни, че е бил отхвърлен на ранен етап (бележка под линия 87). Комисията отбелязва, че не е получила и последващо преработване на съвременните финансово-икономически планове.
- (296) Комисията признава, че последващата информация, предоставена от чешките органи на пазара на DTT, показва, че CRa и DB са генерирали по-ниски приходи и са имали по-ниска рентабилност през годините непосредствено след прехода. Въпреки това, дори ако преходът би могъл да доведе до по-ниска рентабилност в краткосрочен план, той би могъл да има положително въздействие в по-дългосрочен план (ако се приеме, че по-ниските приходи и по-ниската рентабилност са действителният резултат от прехода, а не от други причини, като например интереса на крайните ползватели да използват по-диверсифицирани услуги и канали, предоставяни от други платформи). Освен това ускорената счетоводна амортизация може да доведе и до по-ниска рентабилност в краткосрочен план. Освен това без съпоставителен анализ не е възможно да се установи дали преходът всъщност не е предотвратил по-лош финансов резултат (например загуба на аудитория за други платформи), ако инвестициите не биха били осъществени. Във всеки случай Комисията отбелязва, че рентабилността на CRa и DB не изглежда изложена на риск, след като те са покрили инвестициите за прехода. По-специално рентабилността на CRa на равнище група е била на сходно равнище преди (т.е. през 2017 г.) и след прехода (т.е. през 2023 г.). Рентабилността на DB е намаляла след прехода, но маржът на печалбата му е останал [0—50] % (съображение 106).
- (297) Що се отнася до третия бенефициер, *Česká televize*, Комисията счита, че неговият финансово-икономически план не е бил изложен на риск в резултат на прехода, тъй като *Česká televize* е обществена медия, бюджетът ѝ значително надвишава разходите за експлоатация на преходната мрежа, а основният ѝ източник на финансиране не зависи от рекламата⁽¹⁵⁸⁾.
- (298) В тази ситуация Комисията счита, че Чехия не е доказала, че по-ниските приходи и рентабилност на CRa и DB непосредствено след прехода са били причинени от регулаторната намеса (или по-скоро от други развития на пазара). Нито Чехия е определила количествено диференцираното въздействие (ако има такова) на регулаторната намеса върху средносрочната рентабилност на операторите на DTT. Като се има предвид липсата на финансово-икономически планове и развитието на платформата за DTT след прехода, Комисията счита, че Чехия не е обосновала, че регулаторните разходи надвишават потенциалните положителни търговски ползи за операторите.
- (299) Във всеки случай, дори да се приеме, че регулаторните разходи биха могли да надхвърлят потенциалните търговски ползи (или дори да се приеме, че няма търговски ползи), няма признаци, че възможното въздействие върху рентабилността на операторите на DTT би представлявало риск за непрекъснатостта на платформата за DTT. Освен това Комисията счита, че последващите данни допълнително потвърждават, че пазарът на DTT е стабилен и че тримата бенефициери не са били сериозно засегнати от регулаторните задължения (CRa и DB са останали печеливши след прехода, а бюджетът на *Česká televize* е значително над разходите за експлоатация на преходната

⁽¹⁵⁸⁾ Бюджетът на *Česká televize* е възлизал на приблизително 260 милиона евро през 2019 г. *Česká televize* се финансира чрез концесионни такси за телевизия, които се заплащат от всички домакинства и юридически лица, които притежават телевизионен приемник или каквато и да е форма на приемник на телевизионен сигнал. Телевизионните такси са основният източник на финансиране, допълнен от реклама и други дейности. (източник: История — Английски страници — *Česká televize*).

мрежа). Поради това Комисията счита, че операторите на DTT са били в състояние да поемат регулаторните разходи. Това се потвърждава и от продължаващата рентабилност на предполагаемите бенефициери при липсата на плащане на помощта. В допълнение към това пазарът на DTT е останал относително стабилен след прехода, което следва да осигури стабилност на инвестициите, въпреки че пазарният дял е намалял от 60 % на 52,9 %. За разлика от това, в ситуацията, оценена в решението по дело SA.55953, пазарният дял на DTT в Словакия е отбелязал рязък спад от най-малко 45 %, като е запазил едва по-малко от 10 % след прехода.

- (300) Чехия също се позова на последния случай, като заяви, че подобно на словашките оператори на DTT, чешките оператори на DTT не са имали търговски стимул да модернизират своите мрежи в срока, необходим за освобождаването на 700 MHz (съображения 92 и 95—96). Чехия заяви, че ако Комисията не одобри мярката, за която е постъпило уведомление, това би могло да доведе до неравно третиране на държавите членки. Комисията не счита, че оценката в настоящия случай може да доведе до неравно третиране на държавите членки, тъй като съответните ситуации не са сравними (както е обяснено по-горе), и отбелязва, че тя се стреми да оцени всеки случай поотделно.
- (301) Поради това Комисията стига до заключението, че мярката, за която е постъпило уведомление, няма стимулиращ ефект. Тъй като мярката, за която е постъпило уведомление, няма стимулиращ ефект, тя не може да улесни развитието на икономическа дейност. Дори само поради тази причина мярката, за която е постъпило уведомление, не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС. Въпреки това Комисията оценява с цел пълнота другите условия, необходими, за да може дадена мярка да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно посочената разпоредба.

5.3.2. *Помощта не трябва да влияе неоправдано върху условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес*

- (302) За да стигне до заключението, че мярката не засяга неоправдано условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес, Комисията трябва да проучи положителните ефекти от мярката и дали отрицателните ефекти от мярката са сведени до минимум, а именно дали мярката е необходима, подходяща и пропорционална.

5.3.2.1. *Положителни ефекти на помощта*

- (303) В съображения 118—119 от решението за откриване на процедурата Комисията изрази предварителното становище, че мярката има положително въздействие, като улеснява развитието на определени икономически дейности, които са важни за добре функциониращата медийна среда и за медийния плурализъм, функциониращите демокрации, както и икономиките на държавите членки. Медиите като цяло, включително телевизионните услуги, играят важна роля за социалното сближаване, като осигуряват широко отразяване на населението, особено в селските райони.
- (304) Един жалбоподател се съгласи, че добре функциониращата медийна среда и медийният плурализъм са важни за функциониращите демокрации и икономики, но заяви, че положителните ефекти от мярката са ограничени. По-специално той посочи, че няма законова разпоредба или договорна гаранция, която да възпрепятства комерсиалните оператори на телевизионно разпространение да криптират програми с използване на DVB-T2 (съображение 153).
- (305) Чехия изрази несъгласие, че положителните ефекти са ограничени, като се има предвид, че различните технологични платформи използват различни икономически модели. В случая на DTT преобладаващият модел е FTA, където разходите за предаване на телевизионния сигнал се заплащат от телевизионните и радиооператорите на оператора на DTT, докато достъпът е безплатен за зрителите. При алтернативните платформи зрителите плащат както за предаването на сигнала, така и за съдържанието (съображение 136). Чехия също така обясни, че преходът към DVB-T2/HEVC е довел до по-добре оборудвани домакинства по отношение на приемното оборудване, което е било от полза и за други конкурентни платформи за разпространение на телевизионни сигнали (съображение 137).
- (306) Комисията констатира, че към момента на прехода и все още към днешна дата платформата за DTT е била и е основната платформа, използвана за предоставяне на телевизионни услуги за FTA в Чехия. Преди прехода (т.е. през 2017 г.) 60 % от населението е разчитало на тази платформа за телевизионните си услуги (съображение 101). Освен това един бенефициер посочи проучвания, които показват, че не може да се очаква замяна на платформата за DTT с други платформи в държави с голямо навлизане на DTT, като Чехия (съображение 212).

- (307) Освен това Комисията отбелязва, че регулаторните мерки, приети от Чехия, допринасят за спазването на задълженията, определени в Решението ЕРАС, а именно освобождаването на 700 MHz от наземните услуги за радиоразпръскване. Мярката, за която е постъпило уведомление, също така улеснява прехода към технологии за ефективно използване на радиочестотния спектър, като DVB-T2 и HEVC.
- (308) Комисията обаче счита, че положителните ефекти, за които твърди Чехия, не са причинени от мярката, за която е постъпило уведомление, тъй като обезщетението не е имало стимулиращ ефект върху поведението на операторите на ДТТ (съображение 301), а по-скоро от регулаторните мерки, предвиждащи преходните мрежи в контекста на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz. Следователно, въпреки че регулаторните мерки, насочени към осигуряване на непрекъснатост на услугите за ДТТ по време на освобождаването на 700 MHz (т.е. експлоатацията на преходните мрежи), са имали положително въздействие, тъй като са имали за цел да улеснят дейностите на бенефициерите, обезщетението за технологичното модернизиране до DVB-T2 чрез изграждането и експлоатацията на преходните мрежи не е довело до положителни ефекти за развитието на тези дейности (или тези ефекти са били ограничени по характер), тъй като не може да се установи, че мярката е стимулирала поведението на тримата бенефициери да извършват дейности, които те не биха предприели при липсата на тези мерки, нито че обезщетението е била необходимо за развитието на тези дейности (раздел 5.3.2.2.2 по-долу).
- (309) Поради това Комисията стига до заключението, че мярката, за която е постъпило уведомление, няма положително въздействие (или това въздействие е било ограничено по своя характер).

5.3.2.2. Необходимост от мярката

5.3.2.2.1. Относно необходимостта от мярката съгласно Решението ЕРАС

- (310) Държавната помощ следва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрение, което пазарът сам по себе си не може да постигне. В решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения относно наличието на неефективност на пазара и относно това дали обезщетението на допустимите разходи е необходимо за постигане на целта за безпроблемно освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz, по-специално дали допустимите разходи могат да бъдат определени като преки разходи, както в Решението ЕРАС.
- (311) В съображения 122—123 от решението за откриване на процедурата Комисията призна, че в предишни случаи е признала, че достъпът до радиочестотен спектър и неговото използване се регулират от националните органи и че процесът на освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz до 2020 г. е регулаторна мярка, координирана на равнището на ЕС, поради което не е в ръцете на пазара. Участниците на пазара може да не желаят доброволно да се споразумеят за общ график (проблем с координацията) или да не вземат предвид положителните ефекти от (положителните външни ефекти), освобождаването на радиочестотния спектър и промяната на мрежовите конфигурации, включително на стандарта за пренос (вж. също съображение 281 и бележка под линия 156). Това е така, защото операторите обикновено планират дейността си до края на валидността на предоставените им радиочестоти, което надхвърля крайния срок за освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz.
- (312) В съображение 126 от решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения, че обезщетението на допустимите разходи е необходимо за постигане на целта за безпроблемно освобождаване на 700 MHz, по-специално че те могат да бъдат определени като преки разходи по смисъла на член 6 от Решението ЕРАС (съображение 126 от решението за откриване на процедурата). Комисията също така изрази резерви, че е било необходимо да се създадат преходни мрежи преди стартирането на крайните мрежи (съображение 128 от решението за откриване на процедурата) и че е бил необходим период на едновременно излъчване (съображение 130 от решението за откриване на процедурата). Комисията потърси мнения относно необходимостта от обезщетяване на разходите за оборудване за предаване на DVB-T2 (по-специално с цел предотвратяване на значителни смущения), за оборудване за HEVC и за друго оборудване (съображения 129, букви а)—в от решението за откриване на процедурата).
- (313) Както е посочено в съображение 311, регулирането на радиочестотния спектър се извършва от националните органи в съответствие с рамката на Съюза. Определянето на техническите стандарти за предаване (т.е. въвеждането на задължително използване на DVB-T2/HEVC) попада в рамките на тези регулаторни правомощия. Освен това в Решението ЕРАС на държавите членки се препоръчва да обмислят модернизирането към по-ефективни по отношение на радиочестотния спектър технологии във връзка с освобождаването на честотната лента 700 MHz, като специално

се посочва DVB-T2/HEVC (съображение 16). Ефективното използване на радиочестотния спектър е един от основните ръководни принципи на регулаторната рамка на ЕС ⁽¹⁵⁹⁾. Поради това, въпреки че Решението ЕРАС не налага прехода към по-ефективни технологии, то оставя свобода на преценка на държавите членки да предвидят такива мерки в процеса на освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz въз основа на националните обстоятелства.

- (314) Чехия представи редица аргументи, с които обяснява защо счита, че технологичното модернизиране е необходимо в процеса на освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz (съображение 111), и се позова по-специално на невъзможността да се извърши пряко преразпределяне на честоти без технологично модернизиране поради причини, свързани с международната координация на честотите. Без модернизирането Чехия би била изложена на сериозни смущения в излъчването на телевизия DTT, значителна загуба на достъпност на сигнала, неспособност да поддържа съществуващите четири мрежи за DTT с 98 % покритие и не би могла да постигне целта на политиката за разгръщане на две допълнителни мрежи за DTT. Освен това съществуващите мрежи DVB-T не биха били съвместими със съседните държави (по-специално Германия, Австрия и Полша).
- (315) В тази връзка чешките органи твърдят на първо място, че използването на големи SFN с DVB-T2 е било необходимо за ефективното преразпределяне на оставащия спектър, което не е било възможно с технологията DVB-T, като в противен случай е довело до смущения и загуба на покритие (вж. съображение 64 от решението за откриване на процедурата и таблицата в него). Чехия също така обясни, че големите SFN не са били използвани в мрежа 4, така че излъчването им може да бъде регионализирано, но Чехия е избрала да използва едни и същи стандарти във всички мрежи. Ако DB не бъде обезщетена за експлоатацията на преходната мрежа 13 за мрежа 4, DB би била поставена в неблагоприятно положение (съображение 111, точка 6).
- (316) Второ, преходните мрежи са били необходими, за да се избегнат смущения, да се стимулират домакинствата да заменят приемното си оборудване и да се запознаят с предаванията DVB-T2 (съображение 112, точка 1). След като честотната лента 700 MHz бъде освободена, нямаше да бъде възможно да се осъществи преход към DVB-T2, като се използват преходни мрежи за период на едновременно разпръскване поради намалената наличност на радиочестотен спектър (съображение 112, точка 3). Действително, след като радиочестотната лента 700 MHz бъде освободена, съществуващите мрежи биха изчерпали наличния радиочестотен спектър в лентата под 700 MHz, поради което не би било възможно да се създадат допълнителните мрежи, необходими за извършване на паралелно радиоразпръскване (т.е. преходните мрежи в разглеждания случай).
- (317) Трето, що се отнася до модернизирането до компресиране чрез HEVC, Чехия посочи, че е необходимо също така да се осигури достатъчен капацитет за излъчване на програми с необходимото качество. Придържането към по-стари стандарти за компресиране (например AVC/H.264) би довело до необходимостта да се ограничи броят на наличните програми или да се намали тяхното качество. HEVC е съвременен стандарт, който отговаря на настоящите и бъдещите изисквания за цифрово радиоразпръскване, съвместим със съседните държави (съображение 111, точка 7).
- (318) Бенефициерите доразвиха горепосочените аргументи на Чехия (раздел 4.3.6). Един жалбоподател обаче настоя, че други държави членки са били в състояние да освободят 700 MHz, без да е необходимо технологично модернизиране (раздел 4.2.4).
- (319) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че не е имало явна грешка в решението на Чехия да наложи технологичното модернизиране на мрежите за DTT и използването на преходни мрежи (но с разумна продължителност ⁽¹⁶⁰⁾) в процеса на освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz. По-специално Комисията отбелязва, че Чехия е потвърдила, че прякото преразпределяне без модернизиране не е било възможно поради причини, свързани с международната координация на честотите, и че не би могла да запази съществуващите четири мрежи за DTT с 98 % покритие без значителна загуба на наличност на сигнала. Жалбоподателят не е обосновал твърдението си, че прякото преразпределяне е било възможно в положението на Чехия и че този сценарий не е бил изложен на рискове, и Комисията не е установила друга информация, която да сочи, че случаят е такъв. Освен това Чехия потвърди, че използването на големи SFN, използващи технологията DVB-T2, е от съществено значение за прехода, без да се създават радиосмущения ⁽¹⁶¹⁾.

⁽¹⁵⁹⁾ Вж. например съображение 23 от Директива (ЕС) 2018/1972 от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36—214).

⁽¹⁶⁰⁾ В раздела относно пропорционалността (раздел 5.3.2.4) се оценява продължителността на периода на едновременно излъчване.

⁽¹⁶¹⁾ В таблицата в съображение 64 от решението за откриване на процедурата се посочва, че приблизително 1,7 и 1,8 милиона души, получаващи телевизия съответно чрез MUX21 и MUX22, биха пострадали от намеса, ако операторите биха се опитали да създадат големи SFN, използващи DVB-T, а не DVB-T2.

- (320) Комисията също така счита, че един период на едновременно излъчване при модернизирането на технологиите на мрежите (но с разумна продължителност) може да сведе до минимум смущенията и социалните разходи, поради което е разумна практика за осигуряване на непрекъснатост на телевизионното и радиоразпръскването. Комисията отбелязва, че експлоатацията на преходни мрежи е била необходима, за да се приложи период на едновременно излъчване, по време на който двете технологии за радиоразпръскване (т.е. DVB-T и DVB-T2) ще функционират паралелно. Освен това, ако Чехия беше решила да модернизира технологиите след освобождаването на 700 MHz (например през 2024 г.), оставащият наличен радиочестотен спектър за услуги за ДТТ нямаше да бъде достатъчен за създаването на такива преходни мрежи, което би попречило на прилагането на период на едновременно излъчване като регулаторна намеса в бъдещо модернизиране на мрежите.
- (321) Комисията също така отбелязва, че изборът на стандарт за компресиране на HEVC е бил разумен избор, за да се премине към по-ефективни от гледна точка на спектъра технологии, които в Решението ЕРАС държавите членки се призовават да разгледат и улеснят.
- (322) С оглед на гореизложеното Комисията приема, че регулаторните задължения, въведени от Чехия в контекста на освобождаването на 700 MHz, попадат в нейната свобода на преценка и са постигнали някои регулаторни цели от обществен интерес. Тъй като допустимите разходи, обхванати от мярката, за която е постъпило уведомление (разходите за експлоатацията на преходните мрежи), са направени с цел спазване на тези регулаторни задължения, наложени в контекста на освобождаването на честотната лента 700 MHz, може да се счита, че тези разходи са преки разходи за миграция или преразпределяне на използването на радиочестотния спектър по смисъла на член 6 от Решението ЕРАС. Въпреки това, за да бъде необходимо обезщетяването на тези разходи, то трябва да бъде насочено към ситуация, в която тази цел не би могла да бъде постигната само от пазара, което означава, че то следва да има за цел отстраняването на неефективност на пазара.

5.3.2.2.2. Относно наличието на неефективност на пазара

- (323) В този контекст Комисията ще оцени дали помощта в този случай е необходима и целенасочена за справяне със ситуация, при която тя може да доведе до съществено подобрение, което пазарът не може да постигне сам, например чрез отстраняване на неефективност на пазара. Оценката за наличието на неефективност на пазара е от значение в разглеждания случай, като се има предвид, че ако пазарът сам по себе си би могъл да покрие разходите за експлоатация на преходните мрежи, помощта би довела до неоправдано нарушаване на конкуренцията на пазара за услуги за телевизионно и радиоразпръскване в Чехия.
- (324) Първо, Комисията прави разграничение между регулаторните задължения, наложени от Чехия (т.е. модернизирането до DVB-T2/HEVC и експлоатацията на преходни мрежи), и мярката, за която е постъпило уведомление (т.е. която има за цел да осигури обезщетение за разходите, свързани с експлоатацията на преходните мрежи). Въпреки че регулаторните мерки сами по себе си биха могли да бъдат от полза за развитието на ДТТ (съображения 267—269) и може да имат положително въздействие (съображения 306—307), Комисията счита, че обезщетението няма стимулиращ ефект, тъй като тримата оператори на ДТТ са били в състояние да поемат регулаторните разходи, наложени от Чехия, без да излагат на риск непрекъснатостта на услугите за ДТТ (съображение 292). Напротив, делът на услугите за ДТТ сред услугите за телевизионно излъчване е останал относително стабилен в Чехия, също и след прехода (т.е. дял от 52,9 % през 2023 г.) (съображение 102). При липсата на извънредна ситуация, която Комисията не би могла да установи в настоящия случай (нито са представени доказателства за наличието на такава извънредна ситуация), от предприятията се очаква да поемат разходите, които са присъщи на тяхната икономическа дейност.
- (325) Следователно, тъй като инвестицията би била направена в отсъствието на мярката, това вече показва, че мярката, за която е постъпило уведомление, не води до съществено подобрение, тъй като пазарът не би могъл сам да постигне този резултат. Освен това, дори да се предположи, че разходите за регулаторните задължения, наложени от Чехия, биха могли да надхвърлят допълнителните ползи за тримата бенефициери (съображение 299), Комисията установи, че тримата бенефициери са били в състояние да поемат тези разходи за спазване на регулаторните задължения. Комисията припомня, че разходите, свързани с регулаторните задължения, са присъщи на икономическата дейност на операторите и по принцип следва да се поемат от предприятията, извършващи дейност на този пазар. Във всеки случай пазарната неефективност (следователно необходимостта от помощ) не може да се основава на необходимостта от запазване на определено равнище на рентабилност на бенефициерите на предвидената мярка.

- (326) Освен това необходимостта от мярката, за която е постъпило уведомление, се обезсилва и от факта, че CDG е модернизирала мрежа 3 до крайна мрежа 23 без никакво обезщетение. Едновременно излъчване на телевизионното разпръскване на мрежа 3 е осигурено чрез използването на преходна мрежа 12, управлявана от CRa, като CDG е дъщерно дружество на групата CRa. Въпреки това остава фактът, че тримата бенефициери са могли да използват повторно частично субсидираното оборудване в своите крайни мрежи, докато CDG е покривала изцяло тези разходи, без никаква публична подкрепа.
- (327) Един бенефициер заяви в това отношение, че Чехия е трябвало да намери компромисно решение, приемливо за операторите на DTT, които притежават права да използват радиочестотната лента 700 MHz, като в противен случай се излага на риск от дългосрочни съдебни спорове и международен арбитраж (съображение 196). Неефективност на пазара обаче не може да бъде установена въз основа на потенциален риск от съдебен спор, но трябва да се установи дали пазарът не би довел до същия резултат при липсата на обезщетението, обхваната от мярката, за която е постъпило уведомление. Освен това мярката, за която е постъпило уведомление, не се отнася до уреждане на спор по време на иск за обезщетение за вреди, а до обезщетение за регулаторни разходи.
- (328) Във всеки случай Комисията отбелязва, че вече са били въведени мерки, за да се гарантира, че бенефициерите ще продължат своите дейности като доставчици на DTT след освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz и след първоначалната дата на изтичане на правата за използване на тази лента. Чехия удължи правата за използване на радиочестотния спектър за предоставяне на услуги за DTT на тримата бенефициери по тяхно искане, като същевременно предостави държавна подкрепа за модернизирани и реорганизиране на мрежите за DTT (Решение по дело SA.55742). При извършването на необходимите инвестиции с цел спазване на регулаторните задължения, наложени за освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, тримата бенефициери непременно са взели предвид тези елементи, като същевременно са поели риска, че към този момент не е имало решение на Комисията за одобряване на мярката, за която е постъпило уведомление, и че помощта е зависела от приемането на такова решение.
- (329) Следователно мярката не може да се счита за необходима, като се има предвид, че не е насочена към отстраняване на неефективност на пазара.

5.3.2.3. Целесъобразност на мярката

- (330) Дадена мярка за помощ не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар, ако не е подходяща, т.е. ако същият резултат може да бъде постигнат чрез други политики или инструменти за помощ, които нарушават конкуренцията в по-малка степен. В решението за откриване на процедурата Комисията посочи няколко възможни подхода за постигане на същите цели.

5.3.2.3.1. Относно това дали собственият интерес на операторите на DTT би могъл да бъде достатъчен

- (331) Като отбелязва евентуалния собствен интерес на операторите на DTT да инвестират в технологичното модернизирание, Комисията изрази съмнения, че регулаторното задължение би могло да е достатъчно като най-подходящ инструмент за постигане на същата цел (съображение 137 от решението за откриване на процедурата). Комисията също така изрази становището, че ранното оттегляне на правата, заедно с нова процедура за предоставяне на права за използване на радиочестотен спектър за телевизионни и радиоуслуги, излъчвани съгласно стандарти DVB-T2/HEVC, може да е било по-подходящо, по-малко ограничавашо средство за постигане на целта на мярката (съображение 137 от решението за откриване на процедурата).
- (332) Комисията счита, че тримата оператори на DTT са били в състояние да поемат регулаторните разходи, които са присъщи на икономическата дейност на операторите на DTT, без да се поражда риск от непрекъснатост на услугите за DTT (съображение 329). По подобен начин Комисията също така счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, няма стимулиращ ефект (съображение 301).
- (333) Поради това Комисията счита, че като се има предвид, че операторите на DTT биха имали интерес да поемат инвестиционните разходи, налагането на регулаторни задължения би било достатъчно за постигане на целите, преследвани от Чехия, а именно да се осигури непрекъснатост на предоставянето на услуги на платформата за DTT и да се гарантира преминаването на тези услуги в радиочестотната лента под 700 MHz, като същевременно се осигури технологично модернизирание, без да е необходимо обезщетение за експлоатацията на преходните мрежи. Следователно налагането на такива регулаторни задължения само по себе си, без обезщетяването на допустимите разходи, би било по-подходящо.

5.3.2.3.2. Относно това дали информационната кампания/кампанията за сертифициране е можела да бъде достатъчна

- (334) В решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения и относно това дали информационните кампании/кампанията за сертифициране не биха били достатъчни за информиране на крайните ползватели относно необходимостта от замяна на приемното оборудване. Комисията посочи, че като се има предвид, че сертифицирането на телевизори, използващи стандарта DVB-T2, е започнало през 2016 г., фактът, че продажбите на съвместимо оборудване са се увеличили от 2016 г. насам, не изглежда достатъчен, ако изобщо е от значение, за да се докаже целесъобразността на използването на преходни мрежи, за да се докаже съвместимостта на мярката. Напротив, тя по-скоро предполага, че сертифицирането може да е било достатъчно, за да се гарантира, че домакинствата имат достъп до мигрираната телевизионна услуга до 2020 г. (съображения 133—134 от решението за откриване на процедурата). Комисията също така твърди, че продължителното едновременно излъчване, започващо през 2017 г., не изглежда подходящо, като се има предвид, че информационната кампания е започнала едва през октомври 2019 г. и че освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz се очаква до юни 2020 г. (съображение 135 от решението за откриване на процедурата).
- (335) Чехия подчерта, че данните за увеличението на продажбите на съвместимо приемно оборудване са от значение за продължителността на едновременното излъчване, като заяви, че увеличените продажби на съвместимо приемно оборудване и широкото приемане на оборудването са съществен показател за целесъобразността на подхода на едновременно излъчване (съображение 116).
- (336) Чехия поясни, че информационната кампания, свързана с изключването на съществуващите мрежи DVB-T, е започнала едва през октомври 2019 г. Други части от информационната кампания обаче вече бяха стартирани след приемането на стратегията от 2016 г. в средата на 2016 г. (съображение 116). В същото време един от жалбоподателите заяви, че това твърдение не е добре подкрепено с доказателства. Според него общонационалната информационна кампания е започнала едва през октомври 2019 г. (съображение 150). Един от бенефициерите посочи, че операторите на DTT също са провели информационна кампания, финансирана главно пряко от тях (съображение 199). Бенефициерът подчерта, че преходните мрежи значително са минимизирали отрицателните социални въздействия и са осигурили непрекъснатост на телевизията, което е мотивирало вносителите (съображение 200).
- (337) Комисията вече обясни, че обезщетението за разходите за едновременното излъчване няма стимулиращ ефект, тъй като тримата бенефициери биха инвестирали по собствена инициатива (съображение 301), и че мярката, за която е постъпило уведомление, не е необходима (съображение 329). Въз основа на тези констатации и независимо кога действително е започнала кампанията за сертифициране, Комисията счита, че една информационна кампания може да постигне целта за адекватно информиране на домакинствата относно необходимостта от подмяна на оборудването, за да се гарантира непрекъснатостта на приемането на услугите за DTT. Сертифицирането на съвместимо приемно оборудване може също така да допринесе за постигането на целта домакинствата да имат достъп до необходимото оборудване. Въпреки това, в контекста на технологичната модернизация на мрежите, Комисията не изключва целесъобразността на едновременно излъчване (но с разумна продължителност ⁽¹⁶²⁾), за да се улесни техническият преход между два технически стандарта за предаване (т.е. DVB-T и DVB-T2). Поради това заключението относно целесъобразността на мярката, за която е постъпило уведомление, с оглед на възможността да се разчита на информационната кампания/кампанията за сертифициране зависи от пропорционалността на продължителността на едновременно излъчване. Поради причините, изложени в раздел 5.3.2.4.1, Комисията счита, че продължителността на едновременното излъчване не е пропорционална.

5.3.2.3.3. Относно възможността за предоставяне на ваучери на домакинствата за подмяна на приемното оборудване

- (338) Комисията също така изрази съмнения, че предоставянето на финансови ваучери на домакинствата с цел обезщетяване на разходите, направени от домакинствата, не би било по-подходящо и по-малко нарушаващо конкуренцията от обезщетяването на разходите за инвестиране в модернизирани мрежи, направени от операторите на DTT. Подкрепата за крайните потребители би могла да бъде насочена към нуждаещите се и да бъде технологично неутрална. Възможността за предоставяне на обезщетение, по-специално за крайните потребители, е посочена в Решението ЕРАС (съображение 136 от решението за откриване на процедурата и съображение 16).

⁽¹⁶²⁾ В раздел 5.3.2.4. се оценява продължителността на периода на едновременното излъчване.

- (339) Във връзка с това Чехия припомни, че финансовите ваучери за домакинствата биха били по-скъпи за държавата. Освен това ваучерите също водят до разходи за разпространение и за приемането на съответното законодателство би бил необходим период от 1—2 години (съображение 118). Един от бенефициерите заяви, че преките субсидии за домакинствата биха били няколко пъти по-скъпи за Чехия, докато дори социалните ваучери биха били два пъти по-скъпи от бюджета, отпуснат по мярката, за която е постъпило уведомление (съображение 202). От друга страна, един от жалбоподателите заяви, че прякото подпомагане на домакинствата би нарушило конкуренцията в много по-малка степен, би било по-евтино и технологично неутрално (съображение 148).
- (340) Комисията отбелязва информацията, сочеща, че финансовите ваучери са щели да бъдат по-скъпи за държавата. Комисията обаче счита, че връзката между функционирането на преходните мрежи и стимула, предоставен на домакинствата за модернизиране на приемното оборудване, е непряка и слаба в сравнение с пряката подкрепа, предоставяна на домакинствата чрез финансовите ваучери за придобиване на ново оборудване.
- (341) Освен това Чехия заяви, че периодът на едновременното излъчване е бил необходим, за да се стимулират домакинствата да сменят оборудването си. Комисията обаче счита, че продължителността на едновременното излъчване (която също е обхваната от обезщетението по мярката, за която е постъпило уведомление) е непропорционална поради причините, обяснени в раздел 5.3.2.4.1. В този контекст Комисията не счита, че възстановяването на разходите за експлоатация на преходните мрежи за непропорционално дълго едновременно излъчване на операторите на DTT е подходяща мярка за стимулиране на домакинствата да модернизират приемното си оборудване. Това е така, защото обезщетението, предоставено на операторите на DTT за разходите за експлоатация на преходните мрежи, не предоставя пряко финансово обезщетение на крайните потребители. Освен това продължителността на едновременното излъчване не предоставя пряк стимул за крайните потребители да придобият съвместимо приемно оборудване. Независимо от периода на едновременното излъчване крайните ползватели биха могли да отложат придобиването на съвместимо оборудване до крайната дата на прехода (независимо кога е определена тази дата), а не преди това. Освен това Чехия обясни също така, че за модернизирането до DVB-T2 (съображение 96) телевизионните и радиооператорите не са имали търговски интерес и са изразили силното си противопоставяне на финансирането на каквито и да било разходи (съображения 165 и 115). Тази модернизация не е приета от пазара като важна иновационна стъпка, за разлика от преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване (съображение 126). Тези елементи, които сочат липса на интерес от страна на телевизионната аудитория, противоречат на всеки значителен стимул за домакинствата да модернизират приемното си оборудване, произтичащ от продължителната експлоатация на преходните мрежи.

5.3.2.3.4. Относно възможността за отлагане на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz

- (342) Комисията също така изрази съмнения дали забавянето на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz не би било по-подходяща мярка за постигане на целите, преследвани от Чехия с мярката, за която е постъпило уведомление. В тази връзка Комисията отбеляза, че Решението за ЕРАС дава възможност на държавите членки да отложат с до две години освобождаването на честотната лента от 700 MHz поради причини, свързани например с необходимостта да се осигури техническото преминаване на голяма част от населението към съвременни стандарти за радиоразпръскване и със сложността на този процес, или поради финансовите разходи за прехода, които надвишават очакваните приходи от процедурите за възлагане (съображение 137) от решението за откриване на процедурата). Тази регулаторна намеса не би нарушила дейностите на титулярите на права по време на срока на действие на правата за използване, които е трябвало да изтекат преди юни 2022 г. ⁽¹⁶³⁾
- (343) Чехия обясни, че възможността съгласно Решението ЕРАС за забавяне на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz с до две години на практика е била предоставена само на държави, граничещи с държави извън ЕС, от съображения за международна координация. Чехия отхвърли тази възможност, като счете, че спазването на крайния срок е осъществимо и възможно в дадения срок (съображение 120).

⁽¹⁶³⁾ Това се отнася за CРа (правото на използване е изтекло на 11 май 2021 г.) и за цифровото радиоразпръскване (правото на използване е изтекло на 4 март 2022 г.). Комисията отбелязва, че това би засегнало двамата частни бенефициери, от които се е изисквало да изградят и експлоатират преходни мрежи, и би изключило обществените телевизионен и радиооператор Česká televize и частния оператор CDG, който е единственият оператор, от който не се е изисквало да изгради и експлоатира преходна мрежа.

- (344) Въпреки това в приложението към Решението ЕРАС се определят обоснованите причини за забавяне на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, т.е. нерешени въпроси, свързани с трансграничната координация, водещи до вредни смущения; необходимост да се осигури техническото преминаване на голяма част от населението към съвременни стандарти за радиоразпръскване и сложността на този процес; финансови разходи за прехода над очакваните приходи, генерирани от процедурите за възлагане; форсмажорни обстоятелства.
- (345) Комисията признава сложността на ситуацията по отношение на освобождаването на 700 MHz, което включва технически преход за платформата за DTT в Чехия и поражда необходимост от международна координация. В същото време Комисията отбелязва, че Чехия е счела, че спазването на срока, определен в Решението ЕРАС, е осъществимо. В действителност Чехия е разработила стратегията от 2016 г. и Плана за технически преход, за да постигне тази цел в рамките на необходимия срок. Освен това Комисията отбелязва, че забавянето на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz също би представлявало забавяне на използването на тази радиочестотна лента за усъвършенствани мобилни съобщителни услуги в Чехия. Освен това е било разумно да се приеме, че приходите, получени от процедурите за предоставяне на радиочестотната лента 700 MHz, са щели да надхвърлят значително разходите за преминаване на радиочестотната лента ⁽¹⁶⁴⁾.
- (346) В този контекст Комисията счита, че неподаването на искане за отлагане на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz попада в обхвата на свободата на преценка на Чехия. Като цяло Комисията счита за разумно решението на Чехия да не иска забавяне на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz, когато се сблъска с извършването на модернизиране на мрежите до 2020 г.

5.3.2.3.5. Заключение относно целесъобразността

- (347) Комисията счита, че не е необходимо да се предоставя обезщетение за едновременното излъчване, тъй като собственият интерес на тримата оператори на DTT би бил достатъчен за постигане на регулаторния резултат. Освен това една информационна/сертификационна кампания заедно с период на едновременно излъчване (но с разумна продължителност) би била по-подходяща за информиране и стимулиране на крайните ползватели да заменят приемното си оборудване. И накрая, възстановяването на разходите, направени от операторите на DTT за експлоатацията на непропорционално дълго едновременно излъчване, би могло да осигури само слаб и непряк стимул за домакинствата да модернизират приемното си оборудване в сравнение с пряката финансова подкрепа, която финансовите ваучери биха могли да предоставят на крайните потребители. Поради това Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, не е подходяща.

5.3.2.4. Пропорционалност на мярката

- (348) Мярката трябва да бъде пропорционална за постигане на целите, към които е насочена. Помощта се счита за пропорционална, ако нейният размер е ограничен до минимума, необходим за осъществяването на подпомаганата дейност, и потенциалното нарушаване на конкуренцията е сведено до минимум.
- (349) В решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения относно продължителността на периода на едновременно излъчване (т.е. продължителността на дейността по паралелно радиоразпръскване), относно това дали мярката е ограничена до обезщетяване на разходи, които все още не са обезщетени от съществуващите мерки, относно значението на някои параметри за изчисляване на обезщетението и относно това дали ускореното прилагане на стандарта DVB-T2 няма да бъде обезщетено от търговските ползи с оглед на нуждите от финансиране на бенефициерите. Комисията също така отбелязва, че в размера на помощта изглежда не е отчетено времето, оставашо до първоначалния край на валидността на предоставените радиочестоти или тяхното удължаване до 2030 г. в резултат на Акта за измененията в цифровата област (съображение 144 от решението за откриване на процедурата).

⁽¹⁶⁴⁾ Търгът за предоставяне на права за използване на радиочестоти в честотните ленти 700 MHz и 3 400—3 600 MHz донесе приходи в размер на 5 596 милиона чешки крони (около 223 милиона евро) (ПРЕССЪОБЩЕНИЕ: STU приключи търга за честоти в обхватите 700 MHz и 3 400—3 600—MHz | Český telekomunikační úřad (gov.cz)).

5.3.2.4.1. Относно продължителността на едновременно излъчване

- (350) В съображение 141 от решението за откриване на процедурата Комисията отбелязва, че продължителността на едновременното излъчване надвишава това, което обикновено се разбира като преходен период (3—4 месеца) за паралелно радиоразпръскване, необходимо по технически причини. Комисията също така отбелязва, че СТО е счела, че период от 6 месеца е бил ненужно дълъг по време на преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване. Чехия твърди, че продължителността е определена въз основа на нуждите на домакинствата и дружествата. Комисията отбелязва, че данните относно увеличението на продажбите на съвместимо приемно оборудване изглеждат неуместни за доказване на пропорционалността на продължителността на едновременното излъчване. Комисията предварително посочи, че по-дълъг период на едновременно излъчване изглежда е бил от полза преди всичко за операторите на DTT, които имат за цел да свикнат домакинствата с новото телевизионно предлагане.
- (351) По време на официалната процедура по разследване Чехия настоя продължителността на едновременното излъчване да бъде определена, като се вземат предвид преди всичко нуждите на домакинствата, като се намали броят на тези домакинства, които ще бъдат принудени да инвестират в нов приемник извън естествения цикъл на обновяване. Необходимо е също така да се стимулира пазарът на дребно (съображения 121—122). Продължителността е била необходима и за да се вземат предвид аспекти като метеорологичните условия (например замяната на предавателните антенни системи не е практична през зимата) и капацитетът на помощните дружества (значително намаленото едновременно излъчване не би осигурило време за поддръжка на антенното оборудване в домакинствата). Освен това осигуряването на практическата проверка, изграждането и експлоатацията на големи SFN също е било взето предвид за продължителността на периода на едновременно излъчване (съображение 123). По-кратък период би могъл да доведе до технически и икономически проблеми (съображение 124).
- (352) Освен това Чехия посочи, че използването на преходни мрежи е дало възможност за плавен преход към стандарта DVB-T2 за всички телевизионни станции, което не е могло да бъде постигнато чрез пряко преминаване, т.е. за кратък период от 3—4 месеца, както се предполага от жалбоподателите (съображение 125). Чехия обясни, че продължителността на едновременното излъчване не е точно описана на 3 ½ години, а следва да се изчислява за всяка мрежа (например средната продължителност на едновременно излъчване за мрежа 1 е 19 месеца).
- (353) Чехия изрази несъгласие, че шестмесечният период за едновременно излъчване по време на преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване е сравним. Преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване (2008—2012 г. в Чехия) е прието от пазара като важна иновативна стъпка, която носи значителна добавена стойност, за разлика от задължителното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz (съображение 126). Чехия припомни, че едновременното излъчване е било ограничено до необходимия минимум и че тримата оператори на DTT не са реализирали никакви приходи от преходните мрежи.
- (354) Чехия също така счита, че продължителността на едновременното излъчване попада изцяло в рамките на националната компетентност и се основава на техническите и икономическите аспекти на прехода към новия стандарт за телевизионно и радиоразпръскване, но също така отчита социалното измерение на процеса (съображение 128).
- (355) Един от бенефициерите посочи, че много по-ограничен срок (приблизително 3—4 месеца вместо предложените 2—3 години) би могъл да се основава само на чисто технически преход, включващ пряко преразпределяне на честотите, и не би била взета предвид необходимостта от социално приемлива подкрепа и мотивация на гражданите и домакинствата да заменят приемниците си и да преминат към DVB-T2, както е проектирано от Чехия (съображения 204—205). Този бенефициер заяви, че пандемията от COVID-19 е показала стабилността на стратегията. Бенефициерът потвърди, че средната ефективна продължителност на едновременното излъчване в мрежа 1 е била 19,5 месеца (съображение 203). Той обясни, че според него модернизирването до DVB-T2 е преждевременно и домакинствата и телевизионните и радиооператорите не са имали желание на този етап да получат подобрен продукт (съображение 206).
- (356) От друга страна, един от жалбоподателите счита, че всяка продължителност на едновременното излъчване над 3—4 месеца (или дори 6 месеца) не е оправдана. Жалбоподателят изрази несъгласие с аргументите на Чехия, че преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване не е сравнимо с технологичното модернизиране до DVB-T2/HEVC (съображение 151).
- (357) Комисията отбелязва, че не поставя под въпрос националната компетентност за приемане на регулаторни мерки за платформата за DTT (в съответствие с рамката на ЕС) поради техническото, икономическото и социалното измерение на процеса на преход. Комисията обаче трябва да прецени дали обезщетението, за което е постъпило уведомление, за разходите, свързани с тези регулаторни мерки, е било пропорционално. Това обезщетение покрива разходите за експлоатация на преходните мрежи през целия период на едновременното излъчване.

- (358) В това отношение Комисията счита, че продължителността на едновременно излъчване не е оправдана от целта за стимулиране на домакинствата (да сменят своето оборудване) и търговците на дребно (да внасят съвместимо оборудване). На първо място, Комисията не счита, че експлоатацията на преходни мрежи е осигурила на домакинствата по-голяма гъвкавост да заменят приемното си оборудване. По-специално домакинствата биха могли да започнат да придобиват съвместими приемници от стартирането на кампанията за сертифициране през 2016 г. до освобождаването на честотната лента 700 MHz през 2020 г. Не е ясно как функционирането на преходните мрежи допълнително е допринесло за този процес. Както е посочено в решението за откриване на процедурата, данните за продажбите на съвместими приемници не доказват адекватността на продължителността на едновременното излъчване. Комисията счита, че възстановяването на разходите за експлоатация на преходни мрежи би могло да осигури само косвен и слаб стимул за домакинствата за модернизиране на приемното оборудване (съображение 340). Освен това Комисията отбелязва, че Чехия е обяснила, че модернизирането до DVB-T2/HEVC не се разглежда като важна иновативна стъпка (съображение 126), като припомня, че домакинствата и телевизионните и радиооператорите нямат интерес от модернизиране. Поради това домакинствата не могат да бъдат силно стимулирани да придобиват ново оборудване чрез експлоатацията на преходни мрежи. И обратно, дългото едновременно излъчване всъщност би могло да стимулира домакинствата да отложат модернизацията до момент, близък до изключването на първоначалните мрежи DVB-T. Поради това Комисията не приема, че продължителността на едновременното излъчване е пропорционална въз основа на социалното измерение на процеса на преход, като се има предвид, че това не е подкрепено по подходящ начин с доказателства.
- (359) Поради това Комисията счита, че непропорционално дългото едновременно излъчване е облагодетелствало предимно тримата оператори на DTT, като е допринесло за присъединяването и поддържането на тяхната клиентска база. Освен това, както е обяснено в раздел 5.3.2.4.3, Комисията счита, че изчисляването на разходите за амортизация въз основа на счетоводния живот на оборудването не отразява по-дългия икономически живот на оборудването, което води до по-високи разходи за амортизация от необходимото, в резултат на което с мярката се финансира и модернизирането на крайните мрежи чрез повторното използване на частично субсидираното оборудване. Като се има предвид, че ефектите от амортизацията се натрупват с течение на времето, непропорционалната продължителност на едновременно излъчване допълнително увеличава прехвърлянето на част от финансирането към крайните мрежи.
- (360) Комисията би могла да се съгласи, че може да е необходимо и пропорционално кратко техническо едновременно излъчване, за да се улесни техническото преминаване от стандартите за предаване (т.е. DVB-T към DVB-T2) от страна на домакинствата (например повторно настройване). В това отношение Комисията счита, че преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване може да бъде сравнено от техническа гледна точка⁽¹⁶⁵⁾ (или дори по-сложно от техническа гледна точка от освобождаването на честотната лента 700 MHz) с освобождаването на честотната лента 700 MHz, поради което е уместно да се отбележи, че чешкият регулатор е счел, че период от шест месеца е бил ненужно дълъг по време на преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване. Комисията не счита, че по-дългият срок е оправдан от други технически съображения, изтъкнати от Чехия, като например сложността на внедряването на DVB-T2, необходимостта от замяна на предаващите антенни системи през зимата и капацитета на помощните дружества, предоставящи необходимите услуги, като се има предвид, че тези трудности са били сходни по време на преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване. Що се отнася до необходимостта от стабилизиране на големите SFN, Чехия не е предоставила конкретни доказателства за продължителността на тези строителни работи. Освен това Комисията отбелязва, че един от бенефициерите е посочил, че много по-ограничен срок от приблизително 3—4 месеца би могъл да се използва за чисто технически преход, включващ пряко преразпределяне на честоти. С оглед на тези елементи Комисията счита, че краткото техническо едновременно излъчване с продължителност до шест месеца може да бъде оправдано.
- (361) В други случаи Комисията е приела продължителност на едновременно излъчване до 1 година, като същевременно отбелязва, че националните органи биха я намалили до шест месеца, ако това е практически осъществимо⁽¹⁶⁶⁾. Въпреки това продължителността на мярката, за която е постъпило уведомление (дори да се приеме средна действителна продължителност от 19,5 месеца на предавателен пункт в мрежа 11), е непропорционално дълга. Във всеки случай Комисията отбелязва, че другите две преходни мрежи имат дори по-дълга средна планирана продължителност съгласно Плана за технически преход (т.е. 31 месеца за преходна мрежа 12 и 24 месеца за преходна мрежа 13).

⁽¹⁶⁵⁾ Преминаването от аналогово към цифрово радиоразпръскване е изисквало също така актуализиране на антените в домакинствата от страна на дружествата за поддръжка. Разгръщането и стабилизирането на мрежите DVB-T2 в сравнение с разгръщането на DVB-T не може да оправдае разликата в продължителността от 6 месеца на 19,5 месеца.

⁽¹⁶⁶⁾ Решение на Комисията от 17.11.2010 г. по дело за държавна помощ N 671b/2009 — Словакия — Преминаване към цифрово телевизионно разпръскване в Словакия, C(2010)7690 final (ОВ С 039, от 8.2.2011 г.). Вж. бележка под линия 17: „Предполагамата продължителност е до 12 месеца. Словакиите органи обаче посочиха, че биха намалили продължителността на периода на едновременно излъчване до 6 месеца, ако по-кратък период на едновременно излъчване се окаже задоволителен.“

- (362) Поради това Комисията счита, че обезщетението на разходите за експлоатацията на преходните мрежи по време на периода на едновременно излъчване, предвиден в мярката, за която е постъпило уведомление, е непропорционална.

5.3.2.4.2. Относно това дали допустимите разходи са били обезщетени от други схеми за помощ

- (363) Комисията също така потърси мнения, за да провери дали допустимите разходи не са били обезщетени от други схеми за помощ (съображение 129, буква в) от решението за откриване на процедурата).
- (364) Чехия потвърди, че мярката е ограничена до обезщетяване на разходи, които все още не са обезщетени от съществуващи мерки, като например одобрените съгласно решението по дело SA.55742 и решението по дело SA.60062. По-специално СТО е извършила подробна проверка на допустимите разходи, представени от бенефициерите, за да се избегне двойното обезщетяване. Чехия подчерта, че всички съответни разходи се вписват в счетоводството на всеки бенефициер (съображение 135).
- (365) Един от жалбоподателите обаче заяви, че извършената от СТО проверка не може да разсее съмненията на Комисията, и сче, че експертите, провели проверката, може да са пристрастни (съображение 152). Чехия отговори, че това твърдение е неуместно и неоснователно, като обясни, че СТО извършва своите одити в съответствие с правната рамка.
- (366) Комисията счита, че твърдението на жалбоподателя е хипотетично и не е подкрепено с доказателства. Освен това Комисията не откри никакви доказателства или признаци, че проверката, извършена от СТО или от експерти, е пристрастна. Поради това въз основа на обясненията, предоставени от Чехия, Комисията счита, че мярката е ограничена до обезщетяване на разходи, които все още не са били обезщетени от други мерки, и отбелязва, че мярката, за която е постъпило уведомление, не може да се кумулира с други мерки (раздел 2.3.5).

5.3.2.4.3. Относно целесъобразността на някои параметри за изчисляване на обезщетението

- (367) В съображение 137 от решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения относно целесъобразността на използването на амортизацията на активите за определяне на обезщетението и относно това дали мярката, за която е постъпило уведомление, гарантира, че помощта е сведена до минимум. Комисията отбеляза, че в мярката не се прави разграничение между оборудването, което остава в крайните мрежи, и това не е така. Чешките органи не са доказали, че предложената методика за обезщетение не води до свръхобезщетение с оглед на нуждите от финансиране на получателите на помощта.
- (368) Един от бенефициерите настоя, че правилното определяне на обхвата на мярката, за която е постъпило уведомление, трябва да се поддържа последователно, тъй като мярката се отнася само до едновременно излъчване, като разходите за модернизирането от DVB-T на DVB-T2/HEVC са само частично обезщетени въз основа на амортизацията (съображение 206).
- (369) Както Чехия, така и CРа обясниха, че обезщетението ще обезщети реалните разходи (ОРЕХ и CAPEX), вписани в счетоводството на всеки бенефициер, действителни и направени по време на едновременното излъчване за всеки бенефициер. Освен това те обясниха, че капиталовите разходи се изчисляват като действителната амортизация на всеки съответен актив, използван за телевизионно и радиоразпръскване в преходните мрежи. Амортизацията е реален разход, изчислен по обективен начин и обикновено считан за най-добрата практика за количествено определяне на намаляването на стойността на даден актив с течение на времето, по-специално по отношение на износването. Амортизацията в счетоводните документи следва да отразява действителността съгласно чешкия закон за счетоводството и да предотвратява двойното отчитане на едни и същи разходи (съображения 209—210, 129—133).
- (370) Комисията признава, че амортизацията е стандартна практика за количествено определяне на износването с течение на времето. Счетоводните разходи за амортизация обаче са подходящи само за изчисляване на разходите, свързани с експлоатацията на преходните мрежи, доколкото те се основават на икономическия живот на оборудването. Това е особено важно в разглеждания случай, като се има предвид, че оборудването е било използвано повторно в крайните мрежи. Ако оборудването се амортизира по-бързо (от икономическия живот) по време на експлоатацията на преходните мрежи и тези по-високи разходи за амортизация се обезщетят от държавата, това води до финансиране до голяма степен на крайните мрежи. Освен това в мярката, за която е постъпило уведомление, разходите за амортизация са основният компонент на обезщетението (бележка под линия 60).

- (371) Съгласно мярката, за която е постъпило уведомление, разходите за амортизация са изчислени въз основа на счетоводния живот на оборудването, вариращ между [под 10] години, с изключение на охлаждащото оборудване и UPS, когато този период е бил [5—15] години (бележка под линия 63). Независимо от това Комисията счита, че икономическият живот на оборудването, използвано за инфраструктура, поддържаща цифрово видеоразпръскване, е най-малко 10 години ⁽¹⁶⁷⁾. Тази констатация е в съответствие с обясненията на един от бенефициерите (CRa), че инвестиционните цикли в сектора обикновено обхващат 12—15 години (съображение 178). Също така това се потвърждава и от финансово-икономическия план от 2010 г. на един от бенефициерите на мрежата DVB-T, представен от Чехия (съображение 134). Финансово-икономическият план обхваща периода [...], като се предвиждат капиталови разходи само през година [...], като по този начин се приема икономически живот от най-малко [10—15] години.
- (372) Поради това Комисията счита, че обезщетението, за която е постъпило уведомление, е по-високо от необходимото по отношение на капиталовите разходи за оборудването (т.е. приблизително с 200 % по-високо, когато се изчислява, като се използва петгодишен счетоводен живот вместо десетгодишен икономически живот). По този начин обезщетението за експлоатацията на преходните мрежи, за която е постъпило уведомление, всъщност допринася и за финансирането на модернизирането на крайните мрежи (т.е. приблизително 50 % от допустимите капиталови разходи на преходните мрежи се прехвърлят към крайните мрежи), като се има предвид, че повторно използването на оборудване може да се използва до края на икономическия му живот.
- (373) Непропорционално дългата продължителност на експлоатацията на преходните мрежи допълнително засилва този ефект, тъй като разходите за амортизация се натрупват с течение на времето. Комисията изчислява, че мярката, за която е постъпило уведомление, включва прекомерна амортизация в размер на 16 % за *Česká televize*, 26 % за CRa и 20 % за DB от общите капиталови разходи на оборудването. По този начин тази допълнителна амортизация се прехвърля към финансирането на крайните мрежи ⁽¹⁶⁸⁾. Поради това оборудването се субсидира по непропорционален начин за използването му в преходните мрежи, което води до намаляване на общите инвестиционни разходи за модернизираните крайни мрежи. И накрая, в допълнение към повторното използване на субсидираното оборудване в крайните мрежи, бенефициерите все пак ще се възползват от обезщетението на разходите за инсталирането, конфигурирането и стабилизирането на модернизираното оборудване, когато това оборудване се използва повторно в крайните мрежи, като се има предвид, че основната част от тези дейности вече е била извършена за изграждането на преходните мрежи.
- 5.3.2.4.4. Относно това дали ускореното прилагане на стандарта DVB-T2 няма да бъде обезщетено от търговските ползи с оглед на нуждите от финансиране на бенефициерите
- (374) В съображение 137 от решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения, че ускореното прилагане на стандарта DVB-T2 няма да бъде обезщетено от търговските ползи с оглед на нуждите от финансиране на получателите на помощта, като отбеляза, че модернизираните технологии осигуряват търговски ползи по отношение на увеличения преносен капацитет и качество. Комисията също така отбеляза, че бенефициерите биха могли да използват модернизираните крайни мрежи (изградени въз основа на преходните мрежи) до 2030 г. Чешките органи също така не са доказали, че помощта обхваща допълнителното въздействие (по отношение на рентабилността) на сценарий за по-бързо приемане (т.е. ускорената технологична модернизация с оглед на освобождаването на радиочестотната лента 700 MHz) в сравнение със съпоставителния сценарий за по-бавно приемане (т.е. пазарно ориентирана технологична модернизация).
- (375) Както е обяснено в раздела относно стимулиращия ефект (раздел 5.3.1.2.1), Комисията приема, че при липсата на ускорения преход, наложен от Чехия в периода 2017—2020 г., естественото пазарно ориентирано технологично модернизиране на мрежите за DTT би се осъществило едва от 2022—2024 г. (съображение 290).

⁽¹⁶⁷⁾ Предавателите са един от основните елементи на мрежата DVB по отношение на капиталовите разходи. Общите разходи за собственост на предавателите се изчисляват за период от 10 години. Източник: 2014 GatesAir — Broadcast Transmission Systems — Efficiency and Total Cost of Ownership.

⁽¹⁶⁸⁾ Средната продължителност на функциониране на преходните мрежи е била 19,5 месеца (мрежа 11 — *Česká televize*), 31 месеца (мрежа 12 — CRa) и 24 месеца (мрежа 13 — DB) (съображение 50). Това означава, че с мярката, за която е постъпило уведомление, се търси обезщетение за амортизация в размер на приблизително 32 % (*Česká televize*), 51 % (CRa) и 40 % (DB) от оборудването (въз основа на счетоводен живот от 5 години). Действителното износване и повреждане на оборудването в преходните мрежи (въз основа на икономически живот от най-малко 10 години) обаче е било приблизително само половината от това, т.е. съответно 16 % за *Česká televize*, 26 % за CRa и 20 % за DB.

- (376) Въпреки това Комисията отбелязва, че експлоатацията на преходните мрежи е от полза главно за трите оператора на DTT, като им позволява да преминат към модернизираната технология, като същевременно намалява риска от загуба на аудитория в процеса. Освен това оборудването, обхванато от обезщетението, частично се използва повторно в крайните мрежи (съображение 292). Както е разгледано в раздел 5.3.2.4.3, изчисляването на разходите за амортизация въз основа на счетоводния живот на оборудването, а не въз основа на по-дългия му икономически живот, води до по-високо обезщетение за износването на оборудването за използване в преходните мрежи, в резултат на което повторната употреба на това оборудване в крайните мрежи намалява общите разходи за инвестиции в крайните мрежи. Тримата оператори на DTT могат също така да се възползват от разходите за инсталиране, конфигуриране и стабилизиране на модернизираното оборудване, когато това оборудване се използва повторно в крайните мрежи, като се има предвид, че основната част от тези дейности вече е била извършена за изграждането на преходни мрежи. Освен това тримата бенефициери са имали положителни пазарни перспективи и предвидимост на инвестициите до 2030 г. след удължаването на лицензите им за радиочестотен спектър (съображение 293).
- (377) В този контекст, който показва търговски ползи и прехвърляне на част от финансирането към модернизирането на крайните мрежи, Комисията не е получила финансово-икономически планове, доказващи нуждите от финансиране на бенефициерите. Чехия се позова на актуализираното проучване ADL. Комисията обаче отбелязва, че в актуализираното проучване ADL са анализирани няколко сценария за преход (т.е. модернизиране с паралелно радиоразпръскване, модернизиране без паралелно радиоразпръскване и без модернизиране), като е предоставена качествена и количествена оценка на разходите за различните сценарии, но не са оценени потенциалните приходи или въздействието на технологичното модернизиране върху рентабилността на операторите на DTT. Освен това актуализираното проучване ADL не е сравнено със сценария за по-бавно приемане (т.е. от 2022—2024 г.). Комисията отбелязва, че не е получила никакво последващо преработване на съвременните финансово-икономически планове (съображение 295).
- (378) Поради това Комисията счита, че Чехия не е доказала, че разходите за експлоатация на преходните мрежи надвишават търговските ползи (съображение 298).

5.3.2.4.5. Заключение относно пропорционалността

- (379) На първо място Комисията счита, че обезщетяването на разходите за експлоатация на преходните мрежи (паралелно радиоразпръскване) е непропорционално, тъй като едновременно излъчване е продължило по-дълго от необходимото (т.е. 6 месеца и до 1 година в надлежно обосновани ситуации).
- (380) Освен това изчисляването на разходите за амортизация се основава на счетоводния живот на оборудването, който не отразява по-дългия му икономически живот. Това води до по-високо обезщетение за износването на оборудването от използването му в преходните мрежи, в резултат на което повторното използване на това оборудване в крайните мрежи намалява общите разходи за инвестиции в крайните мрежи от страна на бенефициерите. Освен това тримата оператори на DTT могат да се възползват от разходите за инсталиране, конфигуриране и стабилизиране на модернизираното оборудване, когато това оборудване се използва повторно в крайните мрежи, като се има предвид, че основната част от тези дейности вече е била извършена за изграждането на преходни мрежи.
- (381) И накрая, Комисията не можа да установи, че помощта е сведена до минимум, тъй като наличната информация не доказва, че ускореното прилагане на стандарта DVB-T2 в резултат на регулаторните задължения е надхвърлило търговските ползи, и ако това е така, до каква степен (не е имало анализ на недостига на финансиране).
- (382) Следователно мярката, за която е постъпило уведомление, не е пропорционална.

5.3.2.5. Прозрачност и кумулиране

- (383) Чехия се ангажира да публикува текста на мярката, както и информацията, свързана с бенефициерите на всяка помощ, която надвишава 500 000 евро (съображение 69). Следователно мярката отговаря на изискванията за прозрачност.

- (384) Чехия потвърди, че мярката не може да се кумулира с друга мярка за финансиране на същите допустими разходи (съображение 67) и че бенефициерите на помощта няма да могат да кандидатстват за амортизация за фискални цели на активи, които подлежат на обезщетение по мярката (съображение 68). Чехия изключи от мярката всички разходи, които биха могли да бъдат двойно обезщетени от други схеми за помощ (съображение 366). Комисията счита, че това е достатъчно, за да се предотвратят проблеми, произтичащи от кумулирането с други мерки за подпомагане.

5.3.2.6. Отрицателни последици от мярката

- (385) В съображения 148—149 от решението за откриване на процедурата Комисията посочи, че мярката е помогнала на операторите на DTT да останат конкурентоспособни на пазара, като същевременно са намалили инвестиционните си разходи за актуализирано оборудване, което операторите, използващи други платформи (например сателит за модернизиране до DVB-S2/MPEG4), е трябвало да финансират с частни ресурси. Комисията посочи, че мярката изглежда служи за финансиране на нормалните разходи на операторите на DTT, ако те са имали за цел да запазят пазарната си позиция, като предоставят усъвършенствани услуги. Комисията отбеляза, че мярката излиза извън рамките на запазването на статуквото до освобождаването на честотната лента 700 MHz.
- (386) Един от жалбоподателите настоя, че мярката облагодетелства най-малко прогресивната телевизионна технология, като вреди на други платформи и клиенти. Той даде примери за ситуации, в които операторите на FTA вече биха могли да използват стандарта DVB-T2, за да предлагат платени телевизионни услуги, и в които жалбоподателят (доставчик на IPTV) би могъл да бъде отворен за предоставяне на безплатно предлагане (съображение 154).
- (387) Чехия обясни, че освобождаването на честотната лента 700 MHz се е случило сравнително бързо след освобождаването на честотната лента 800 MHz от операторите на DTT, които са направили свързаните с това разходи и са влошили конкурентното си положение в полза на конкурентни платформи. Освен това тя заяви, че неконтролираното освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz би могло да окаже въздействие и върху домакинствата. Чехия съобщи за здравословна конкуренция между различните платформи (съображение 138), като същевременно изрази принципно несъгласие, че мярката е облагодетелствала най-малко прогресивната платформа, като заяви, че подборът на технологии се основава само на препоръката в Решението EPaC, като същевременно се защита съвместимостта със съседните държави (съображение 140).
- (388) Един от бенефициерите припомни, че мярката обезщетява само операторите, засегнати от регулаторната промяна. Той обясни, че взаимозаменяемостта между платформите е била ниска и осъществима само от техническа гледна точка в положението на Чехия, където други платформи (например сателитни, кабелни и IPTV платформи) са имали значително по-нисък пазарен дял от DTT и са били платени телевизионни услуги (съображение 212).
- (389) Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, освобождава тримата оператори на DTT от регулаторни разходи, които са присъщи на тяхната дейност, докато операторите, използващи други платформи, като сателитни или кабелни, трябва сами да поемат подобни разходи. Следователно мярката, за която е постъпило уведомление, укрепва конкурентната позиция на трите оператора на DTT в ущърб на операторите, използващи други платформи. Освен това помощта може да доведе до кръстосано субсидиране на дейности на бенефициерите в други сектори и други държави членки, като се има предвид, че CРа принадлежи към група, която извършва дейност на международно равнище (бележка под линия 31) и в няколко сектора на дейност извън услугите за предаване на DTT, и като се има предвид, че *Česká televize*, като обществен телевизионен и радиооператор, също се конкурира с търговските телевизионни и радиооператори. Комисията счита, че въпреки различните модели на стопанска дейност на различните телевизионни платформи в Чехия (т.е. FTA спрямо платена телевизия), продължават да съществуват значителни нарушаващи ефекти, както показва наличието на жалби от оператори, използващи други технологични платформи. Например сателитната платформа е технически способна да предоставя услуги за FTA. Платформата за IPTV би могла да се използва и за излъчване на канали FTA, като някои оператори вече ги включват в стандартните си телевизионни пакети в други държави членки⁽¹⁶⁹⁾. Освен това Telly (доставчик на IPTV) е обмисляла да предложи безплатна телевизионна карта DIGI в Чехия (съображение 153). Платформата за DTT също така е технически способна да предоставя платени телевизионни услуги (дори ако търговският проект на Skylink/M7 в Чехия не е бил успешен (съображение 91) и няма правно задължение на тази платформа да се предоставят само услуги за FTA.
- (390) Поради това Комисията потвърждава предварителната си констатация, че мярката е оказала отрицателно въздействие върху конкуренцията.

⁽¹⁶⁹⁾ Вж. например каналите на FTA, включени в Movistar Plus (Telefonica), които се предлагат в Испания (източник: Canales de TV incluidos en el nuevo Movistar Plus+).

5.3.2.7. Съпоставяне на положителните ефекти от помощта с отрицателните ефекти по отношение на нарушаването на конкуренцията и неблагоприятните ефекти върху търговията

- (391) Внимателно разработената мярка за държавна помощ следва да гарантира, че цялостният баланс на последиците от мярката е положителен, като се избягва неблагоприятно въздействие върху условията на търговия до степен, противоречаща на общия интерес.
- (392) Комисията признава намерението на чешките органи да гарантират плавно освобождаване на радиочестотната лента 700 MHz от наземните телевизионни услуги с ограничено въздействие върху зрителите, като целта е да се гарантира социално приемлив преход, свеждащ до минимум възможните смущения. Комисията отбелязва положителното въздействие на регулаторните мерки (т.е. експлоатацията на преходни мрежи) за непрекъснатостта на услугите за DTT, които представляват основният източник на услуги за FTA в Чехия. Освен това Комисията признава важната роля на телевизионните услуги за FTA в подкрепа на плурализма и добре функциониращите демокрации. Комисията обаче счита, че мярката, за която е постъпило уведомление (т.е. обезщетението за експлоатацията на преходните мрежи), е имала ограничено положително въздействие (съображение 308).
- (393) Комисията отбелязва, че мярката води до отрицателни последици по отношение на освобождаването на операторите на DTT от част от тежестта, свързана с регулаторните задължения, определени от Чехия, които са присъщи на тяхната икономическа дейност. Комисията също така счита, че мярката няма стимулиращ ефект и не е насочена към преодоляване на неефективност на пазара, обосноваваща необходимостта от публична подкрепа за операторите на DTT. По подобен начин Комисията не счита, че мярката е замислена по подходящ или пропорционален начин.

5.3.3. *Заключения относно съвместимостта на мярката*

- (394) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че отрицателните ефекти от мярката по отношение на нарушаването на конкуренцията и неблагоприятните ефекти върху търговията надвишават нейните ограничени положителни ефекти.
- (395) Поради това Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, не е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС. Комисията не установи друго правно основание, което да е от значение за съвместимостта на мярката, за която е постъпило уведомление, и нито Чехия, нито заинтересованите страни предоставиха информация или доказателства в това отношение.

5.4. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

- (396) Комисията счита, че мярката, за която е постъпило уведомление, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, която е несъвместима с вътрешния пазар.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Мярката „Помощ за паралелно радиоразпръскване на наземна телевизия в DVB-T2/HEVC“, за която е постъпило уведомление, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, която е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

Чешката република не изплаща на тримата бенефициери (т.е. *Česká televize*, CRa и DB) никоя от помощите, посочени в член 1.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Чешката република.

Съставено в Брюксел на 22 декември 2025 година.

За Комисията

Teresa RIBERA

Изпълнителен заместник-председател
